

Rozproszenie głosów — Grozi parlamentarny pat — Trudno będzie rząd utworzyć, łatwo obalić...

Wybraliśmy Sejm i Senat III Rzeczypospolitej

Według prognoz — najwięcej miejsc w ławach poselskich dla: Unii Demokratycznej, Sojuszu Lewicy, KPN, Wyborczej Akcji Katolickiej, Porozumienia Centrum

Wczoraj, 27 października 1991 roku, odbyły się pierwsze od przeszło półwiecza wolne wybory do polskiego parlamentu. Z 7 tysięcy potencjalnych mandatariuszy wybraliśmy 460 posłów, a z 612 kandydatów — 100-osobowy Senat.

Z prognoz podanych przez firmę „Infas”, współpracującą z OBOP, wynika, że najwięcej głosów w wyborach do Sejmu uzyskała Unia Demokratyczna — 13,6 proc. Kolejne pozycje zajęły: Sojusz Lewicy Demokratycznej — 12,5 proc., PSL Sojusz Programowy — 7,0 proc., Porozumienie Obywatelskie Centrum — 8,5 proc., Wyborcza Akcja Katolicka — 9,5 proc., Konfederacja Polski Niepodległej — 9,7 proc., Kongres Liberalno-Demokratyczny — 7,6 proc., NSZZ „Solidarność” — 5,5 proc., Ruch Ludowy Porozumienie Ludowe — 4,8 proc., Chrześcijańska Demokracja i Polska Partia Przyjaciół Piwa — po 3,2 proc., Solidarność Pracy — 2,4 proc.

A oto przewidywany podział miejsc w Sejmie: Unia Demokratyczna — 74, Sojusz

Lewicy Demokratycznej — 51, Porozumienie Obywatelskie Centrum — 46, PSL Sojusz Programowy — 49, KPN — 50, Wyborcza Akcja Katolicka — 48, Kongres Liberalno-Demokratyczny — 39, NSZZ „Solidarność” — 30, Ruch Ludowy Porozumienie Ludowe — 19, Polska Partia Przyjaciół Piwa — 18, Chrześcijańska Demokracja — 13, Solidarność Pracy — 9, Partia Chrześcijańskich Demokratów — 5, Unia Polityki Realnej — 5, Mniejszość Niemiecka — 5, Mniejszość Białoruska — 1, SD — 1.

— Tego można było się spodziewać, że społeczeństwo będzie bardzo podzielone — powiedział prezydent Lech Wałęsa, komentując przed kamerami TVP wstępną prognozę wyborczą. — Nie ma euforii, bo to zwycięstwo było ewolucyjne. Głęboko jednak wierzę, że całkowicie nowa III Rzeczpospolita sprostą zadaniom i potrzebom. Spełniamy wszystkie warunki. Nie znam danych dotyczących frekwencji, jeśli się okaże, że jest niższa niż 70 procent, to będzie smutny fakt.

Dzisiejsze wybory do parlamentu prezydent Lech Wałęsa uznał za najważniejszy etap przemian dokonywanych w Polsce. Prezydent mówił o tym w rozmowie z dziennikarzami w Gdańsku, gdzie głosował wraz z najbliższą rodziną.

Po porannej mszy w swoim parafialnym kościele św. Stanisława Kostki w Gdańsku-Oliwie prezydent Lech Wałęsa wraz z żoną Danutą i synem Sławomirem udał się do lokalu Obwodowej Komisji Wyborczej nr 108.

W drodze do domu prezydent, w rozmowie z dziennikarzami, powiedział m. in.: „Te wybory to najważniejszy etap przemian polskich, od którego zacznie się porządkowanie naszych spraw politycznych. Do tej pory w Polsce była walka o jakiegoś rozwiązania, ale nie o tematy konkretne. To są ważne wybory — od tego momentu będzie się liczył czas III Rzeczypospolitej. Można to liczyć od wyborów prezydenckich, ale właściwym będzie od dnia wyborów parlamentarnych.

Tuż do 10.00 w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 184 w Warszawie głosował premier Jan Krzysztof Bielecki.

W Czecho-Słowacji

Początek „debolszewizacji”

Czecho-Słowacki dziennik telewizyjny zaprezentował dokumenty, przesyłane na adresy deputowanych do Zgromadzenia Federalnego oraz innych osób, pełniących ważne funkcje gospodarcze i społeczne, w wymiarze sprawiedliwości, armii itd. — a stwierdzające, że nazwisko adresata figuruje w spisach byłej państwowej służby bezpieczeństwa lub w wykazach MSW, ergo — że powinien on natychmiast zrezygnować ze stanowiska. Jak wiadomo, nowa ustawa „debolszewizacyjna” zakazuje pełnienia przez najbliższe 5 lat kierowniczych funkcji byłym pracownikom i współpracownikom służby bezpieczeństwa, członkom b. władz partyjnych od stopnia powiatowego w górę, działaczom Frontu Jedności Na-

„Dzisiaj mamy święto demokracji” — powiedział premier dziennikarom po wyjściu z lokalu wyborczego. „Dwa lata temu, podczas kampanii wyborczej do parlamentu obiecałem, że głównym celem OKP będzie walka o wolne wybory. Wówczas szliśmy do wyborów z mieszanymi uczuciami, czy wywalczenie demokracji będzie możliwe drogą ewolucyjną. Wszystko się sprawdziło w tak krótkim czasie. Dzisiaj mamy wolne wybory i społeczeństwo samo będzie decydować, jakiej chce Polski, jakiego tempa i kierunku przemian. Słowa: upomiotwienie społeczeństwa wreszcie znalazły potwierdzenie w praktyce” — podkreślił J. K. Bielecki.

Premier Litwy w Warszawie:

„Nie widzę przyczyn napięć”

Premier Republiki Litwy Gediminas Vagnorius, który 26 bm. w drodze z Wilna do Stanów Zjednoczonych zatrzymał się na kilka godzin w Warszawie, powiedział przed odlotem do Nowego Jorku, że nie może zrozumieć prawdziwych przyczyn ostatnich napięć w stosunkach polsko-litewskich.

Prymas Polski kardynał Józef Glemp głosował o 7.25 w Gnieźnie, w lokalu Obwodowej Komisji Wyborczej nr 10, mieszczącej się w Szkole Podstawowej im. Bohaterów Westerplatte przy ul. św. Jana.

Przewodniczący komisji obwodowej Jan Cegielski, podziękował prymasowi za wybór tego właśnie miejsca głosowania i poprosił o prymasowskie błogosławieństwo dla członków tej komisji i wszystkich komisji wyborczych, pracujących dziś w Polsce. Zyczył również prymasowi Polski dużo zdrowia i siły w jego przeludze duszpasterskiej i w pracy dla dobra narodu.

„Nie widzę przyczyn obiektywnych, z powodu których te stosunki się pogorszyły” — stwierdził. Dodał: „nie jest bardzo trudno rozniecić waśni i niezgodę między narodami. Wystarczy do tego mała grupka osób, nastawionych ekstremistycznie, nie myślących o przyszłości, nie czujących odpowiedzialności za możliwe skutki swoich poczynań”.

Litewski premier podkreślił, że w sprawach mniejszości oba państwa powinny stosować normy międzynarodowe. Stwierdził przy tym, że Polska i Litwa mają „wystarczająco poważne problemy gospodarcze, polityczne i społeczne, aby nie udzielać im mniej uwagi. Możemy pomóc sobie nawzajem w ich rozwiązaniu”.

Zapytany o podnoszoną przez Polaków na Wileńszczyźnie sprawę tworzenia tzw. Wielkiego Wilna powiedział, że zmiana podziału administracyjnego Litwy nie jest obecnie rozpatrywana przez rząd i parlament litewski. Stwierdził, że problemy rozszerzenia terenów większych miast litewskich, nie tylko Wilna, związanych m. in. z budownictwem indywidualnym pojawił się kilka lat temu. Dodał, że idea polskiego okręgu autonomicznego, łączącego rejony wileński i sólcznicki, nie zrodziła się na Litwie.

Fot. Jadwiga Rubiś

Prymas powiedział dziennikarzom PAP: „Myślę, że Polacy dopiszą i wybiorą tych, którzy rzeczywiście chcą, aby była reprezentacja narodu jak najsłusz-

niejsza”. Na pytanie o przesłanie dla nowo wybranych parlamentarzystów, Prymas odparł z uśmiechem: „Życzę im pracy, pracy rzetelnej”.

Relacje z przebiegu wyborów w Małopolsce na str. 2, a o głosowaniu poza granicami kraju — na str. 9.

Układ o wycofaniu wojsk radzieckich z Polski

2 lata na powrót do domu

Wszystkie jednostki bojowe wojsk radzieckich będą wycofane z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do 15 listopada 1992 roku. Pozostałe jednostki wojsk radzieckich, stacjonujących w Polsce, zostaną wycofane do końca 1993 roku, przy czym ich liczebność na początku 1993 roku wyniesie do 6 tys. żołnierzy, a na początku IV kwartału 1993 roku — do 2 tys. żołnierzy.

Ustalenia te zostały zapisane w artykule 1 układu między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w sprawie wycofania wojsk radzieckich z terytorium Polski, parafowanego w sobotę w Moskwie przez wiceministrów spraw zagranicznych RP i ZSRR — Jerzego Makarczyka i Jurija Dieriabina.

Układ ten jest pierwszym wynikiem prawie rocznych negocjacji, prowadzonych przez Polskę i ZSRR na temat wycofania wojsk radzieckich z Polski i tranzytu przez nasz kraj wojsk radzieckich wycofywanych z Niemiec. W przygotowaniu są następne umowy polsko-radzieckie:

porozumienie o tranzyście i protokół o uregulowaniu spraw majątkowych, finansowych, prawnych, ekonomicznych oraz ekologicznych, związanych z wycofaniem wojsk radzieckich z terytorium Polski. Szczególne znaczenie ma wspomniany protokół, bez którego układ parafowany w Moskwie nie może wejść w życie. Kolejna runda rozmów w tych sprawach — polscy dyplomaci wierzą, że będzie to rzeczywiście ostatnia tura negocjacji — odbę-

dzie się prawdopodobnie w połowie listopada w Warszawie. Minister Makarczyk powiedział dziennikarzom po uroczystym parafowaniu układu, że ma nadzieję, iż kolejna runda rozmów zakończy się podpisaniem protokołu, prace nad którym — jak się wyraził — są zaawansowane. Jego zdaniem, brak protokołu nie przeszkadza wykonywaniu postanowień układu, zwłaszcza, że stronie radzieckiej — jak podkreślił — zależy na dotrzymaniu uzgodnionych terminów.

Polak sekretarzem generalnym ONZ?

Kandydatura Skubiszewskiego

Polski minister spraw zagranicznych Krzysztof Skubiszewski zgłoszony został jako kolejny kandydat na stanowisko sekretarza generalnego ONZ — poinformował dziennikarzy w Nowym Jorku przewodniczący Rady Bezpieczeństwa w październiku, ambasador Indii Chinmaya Gharekhan.

W piątek Rada Bezpieczeństwa przeprowadziła kolejne, całonocne konsultacje, przy ściśle zamkniętych drzwiach, w sprawie wyboru następcy 71-letniego Peruwiańczyka Javiera Pereza de Cuellara. Odbyły się też kolejne „eliminacje”, podczas których badano stopień poparcia członków Rady dla poszczególnych kandydatów.

Kandydaturę ministra Skubiszewskiego zgłosił jeden z członków Rady Bezpieczeństwa ONZ. Obecnie lista potencjalnych pretendentów obejmuje 15 osób. Znajduje się na niej, obok szefa polskiej dyplomacji, sześciu polityków afrykańskich, zgłoszonych oficjalnie przez Organizację Jedności Afrykańskiej, ponadto, również z Afryki, przedstawiciele Burundi i Kamerunu, premierzy Norwegii i Kanady, ministrowie spraw zagranicznych Norwegii, Holandii i Filipin oraz książę Sadruddin Aga Khan, koordynator ONZ-owskiej pomocy humanitarnej dla regionu Zatoki Perskiej.

Tłok „na zielonej” granicy

9222 osoby z 41 państw zatrzymana straż graniczna podczas próby nielegalnego przekroczenia polskiej granicy państwowej w pierwszych dziewięciu miesiącach br. — poinformował rzecznik prasowy Komendy Głównej Straży Granicznej.

W III kwartale br. odnotowano o 54 proc. takich przypadków więcej niż w całym pierwszym półroczu ub. r. Wśród zatrzymanych było najwięcej obywateli Rumunii — 5379, Polskij — 1386,

Bulgarii — 967 oraz Czecho-Słowacji — 316. Większość prób nielegalnego przekroczenia odnotowano na granicy polsko-niemieckiej. Według rzecznika, obywateli b. państw socjalistycznych usiłovali przedostać się do Niemiec w poszukiwaniu — ich zdaniem — lepszego życia. „Nato-miast motywem takich prób ze strony Polaków był przemyt lub chęć uniknięcia odpowiedzialności karnej za popełnione w kraju przestępstwa”.

● WYKŁADZINY ● DYWANY ● CHODNIKI
● PCV ● KOMPLETY ŁAZIENKOWE

Salon sprzedaży otwarty codziennie 8 — 19, sob 9 — 14

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE Sp. z o.o. — Kraków, ul. Wadowicka 12, tel. 66-55-88 fax 66-06-97

Na **marzynie** DNIA

SEKSTURYSTYKA

Setki tysięcy Niemców udaje się rocznie w celach turystyczno-seksualnych za granicę, głównie do Azji południowo-wschodniej. Tamtejsze kobiety traktują jako artykuł seksualny, a dzieci — zarówno dziewczynki, jak i chłopcy — stają się tanimi ofiarami ich praktyk seksualnych — powiedziała w wywiadzie prasowym deputowana do Bundestagu z ramienia Partii Wolnych Demokratów (FDP) Ingrid Walz. Negatywny jest wizerunek niemieckiego klienta, jaki podają prostytutki od Manili do Bangkoku: „wyniosły, nieuprzejmy, a przy tym jeszcze skąpy i skłonny do stosowania przemocy”, dodała pani Walz domagając się, by zapowiedź rządu federalnego, iż Niemcy, którzy za granicą dopuszczają się praktyk seksualnych z dziećmi, będą stawiani w kraju przed sądem, była realizowana w praktyce.

DRUGI „HOTEL”

Od 1 listopada bywalcy hotelowych izb wytrzeźwień będą płacić za „wizytę” sto rubli (przy średnich płacach ok. 150—200 rubli), czyli drożej, niż za najlepszy w mieście hotel. Dotychczas „przyjemność” ta kosztowała tylko 30 rubli.

ŚLUBY PO LITEWSKU

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Puńsku w woj. suwalskim, gdzie większość mieszkańców stanowią Litwini, młode pary będą mogły ślubować w języku polskim lub litewskim. Tutajsi Litwini z dawna się tego domagali i nie ma przeszkód prawnych, aby tak było. Wojewoda suwalski zwrócił się do MSW o wyjaśnienie, czy polskie przepisy pozwalają nadawać dzieciom imiona w brzmieniu litewskim.

ZMARTWIENI

Dymisja szefa telewizji polskiej wiele zmartwiła właścicieli wypożyczalni kaset video w Szczecinie. Klepski program w „terle-wizji” — jak twierdzą oni — napędził im klientów i prosperowali znakomicie. Teraz na właścicieli videoshopów padł blady strach: co będzie, jeśli nowy prezes sprawi, że program TV będzie znakomity? Spokojna gło-wa — jak powiedział Wiech.

ROZKRADAJĄ PKP

Tytu kradzieży instalacji międzydzwojowych, ile w bieżącym roku, nie było w całej powojennej historii DOKP we Wrocławiu. Złodzieje zrabowali 14 tys. międziodzwojowych łączników szynowych wartości 1,2 mld zł. Przeszło 250 razy kradziono przewody sygnalizacyjne, co już jest nie tylko złodziejstwem, ale zbrodnią. Niestety, wykrywalność tych przestępstw jest niewielka.

Z DEMOBILU

Dzień Edukacji Narodowej obchodzony był skromnie, bo oświata nie ma nastroju do świętowania. Tym niemniej, w woj. szczecińskim wręczono trochę odznaczeń. Okazało się, że pochodzą one z demobilu. Na Złotym Krzyżu Zasługi znajduje się dyskretny, ale widoczny napis „PRL”. Zasięgi mają korzenie dłuższe niż dwa lata?

„BIAŁY KRUK”

Biblioteka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zakupiła w antykwariacie za 28 mln zł, wydaną w 1490 r. w Augsburgu, niemiecką wersję księgi autorstwa pseudo Ciryllusa „Speculum sapientiae” („Zwierciadło nauk”). Jest to prawdziwy „biały kruk”, gdyż w świecie istnieje tylko 18 egzemplarzy tego dzieła.

BERLIN NIEBEZPIECZNYM MIASTEM

Berlin jest niebezpiecznym miastem. Popelniane jest tu co dziesiąte przestępstwo zarejestrowane w Niemczech. W ciągu pierwszych ośmiu miesięcy tego roku popełniono w Berlinie 333.000 przestępstw. Policja obawia się, że do końca roku liczba czynów karalnych wzrośnie do pół miliona. Najgorsze jest jednak to, że jednocześnie spada wykrywalność sprawców, zwłaszcza przy takich przestępstwach jak rabunki, włamania, oszustwa i użycia przemocy oraz gwałty.

Redaktor wydania: KAZIMIERZ STAROWICZ
Redaktor depeuszowy: MACIEJ SABATOWICZ
Redaktor techniczny: KAZIMIERZ FRONT
Kierownik korekty: ZOFIA MRZEWIŃSKA

Wybory w Małopolsce

KRAKOWSKIE

(Obsł. wł.) — Spóźniacie się — powiedział członkowi Obwodowej Komisji Wyborczej nr 24 przy Garbarskiej 1 w Krakowie niecierpliwemu wyborcy, który pojawił się przed drzwiami lokalu wyborczego za pięć szóstą. Do godziny 6.30 przyszły jeszcze cztery o-

10 procent wyborców. — Tu niech pani postawi dwa krzyżyki, a tam tylko jeden — tłumaczył po raz kolejny przewodniczący komisji starsze, która nie może sobie poradzić i powtarza stale: Chcę głosować na nr... — Takich problemów mamy

soby. Ruch zaczął się dopiero po 8. W ciągu pierwszych trzech godzin w tym obwodzie głosowało około 70 osób. Większość wyborców była zdecydowana na jaką partię chce głosować. Nieliczni zastanawiali się na miejscu. Część osób — głównie ludzie starszy — miała problemy jak należy wypełnić karty wyborcze. Jedną z pań oglądając otrzymane druki

sporo. To obwód, w którym większość wyborców to emeryci i renciści — mówi jeden z członków komisji.

Ksiądz kardynał Franciszek Macharski zaskoczył członków Obwodowej Komisji Wyborczej nr 14 przy ulicy Siennej, zjawiając się tam wcześniej rano w towarzystwie dwóch księży. Ksiądz kardynał przybył tam jako pierwszy duchowny spośród umieszczonych na liście wyborców w tym obwodzie. Po okazaniu dowodu osobistego i oddaniu swego głosu ksiądz kardynał rozmawiał krótko z członkami komisji, od których dowiedział się m. in., że na liście uprawnionych do głosowania w tym obwodzie znajdują się: pod numerem 132 papież Jan Paweł II zameldowany przy ul. Franciszkańskiej 3 jako Karol Wojtyła oraz pod numerem 145 biskup Stanisław Dziwisz.

— Mimo 74 lat są to pierwsze wolne demokratyczne wybory w moim życiu, w którym biorę udział. Przed wojną byłem za młody, żeby głosować. Przyszłoby głosować teraz, bo chcę, żeby było mądrzej i rozsądniej — powiedział Jacek Stwora, znany reportażysta radiowy, współtwórca kabaretu „Jama Michalika”, autor kilkunastu książek.

W Obwodowej Komisji nr 50 przy ulicy Ulanów 5 w Krakowie jeden z członków komisji wyborczej „zachowywał się nieodpowiednio do funkcji jaką peł-

ni”. Sędzia Rafał Kieta, przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Wyborczej sam pojechał na ulicę Ulanów aby „przywołać do porządku” niesubordynowanego członka. Okazało się, że zamierzał on swoje obowiązki, traktując wyborców niezgodnie z regulaminem, np. nie sprawdził dokumentów tożsamości, mówiąc „tego tam to ja znam...”. „Incident” zgłoszono do Państwowej Komisji Wyborczej do Warszawy.

Sędzia Jerzy Zawistowski, przewodniczący komisji okręgowej twierdzi, że tym razem wyniki wyborów obliczane są bardzo sprawnie, gdyż do komisji przywożą je nie przewodniczący poszczególnych obwodów (a byli ich 682), tylko 58 pełnomocników poszczególnych gmin. W Krakowie wyniki podliczali pracownicy wojewódzkiego oddziału GUS na 17 komputerach.

O godz. 19 w komisji okręgowej i wojewódzkiej, znane już były wyniki wyborów w pięciu obwodach zamkniętych, konkretnie w pięciu szpitalach. Przedstawiciele komisji obwodowej ze Szpitala im. Jana Pawła II powiedzieli przedstawicielowi „Dziennika”, że w ich obwodzie zwyciężyła Unia Demokratyczna, a na senatorów wybrano Tadeusza Chrzanowskiego i Barbarę Niemiec.

Podczas wczorajszych wyborów nie obowiązywała zasada „młodunków o frekwencji”. Trudno więc przed całkowitą obliczeniem głosów podać ilu Polaków poszło do urn. Z dziennikarskich obserwacji wynika, że frekwencja była różna. W niektórych obwodach członkowie komisji nudzili się przez cały dzień w innych pracowali „falami”. W jednej (obwód nr 289) już przed godziną 17 zabrakło miejsca w... urnie.

Małopolska nie chce lewicy...

Z prognoz co do rozkładu głosów na poszczególne ugrupowania wynika, iż wyborcy w Małopolsce byli najbardziej wstrętni do lewicy — na tle innych regionów — w głosowaniu na Sojusz Lewicy Demokratycznej (w Krakowie, Tarnowie i Nowym Sączu ta lista nie uzyskała więcej niż 3,7 proc.). Kraków głosował przede wszystkim na Unię Demokratyczną (ok. 21 proc.) i Porozumienie Obywatelskie Centrum (15,6 proc.).

TARNOWSKIE

(Obsł. wł.) W woj. tarnowskim na jeden mandat poselski (ogółem 7) przypadało ponad 14 kandydatów. O dwa miejsca w Senacie ubiegało się 15 osób. W wyborach wzięło udział 20 różnych ugrupowań.

W Pilźnie, w OKW nr 1, ktoś rozwiesił u wejścia „ściągawkę” podpowiadającą jak głosować na kandydatów do Senatu rekomendowanych przez NSZZ „S”. W południe na 2,6 tys. uprawnionych do głosowania w tym lokalu, stawiło się ponad 900 wyborców. Od przewodniczącego Rady Miasta i Gminy Pilzno, Krzysztofa Przybyto, dowiadujemy się, że zanotowano tu nadmiar chętnych do pracy w komisjach wyborczych...

W Debicy, w OKW nr 7, na kandydata do Sejmu z ramienia Partii Chrześcijańskich Demokratów głosowała Maria Miasik. — Chodzi tutaj o debiczanina, którego znam i któremu ufam — mówi. — Dzięki nowym czasom

odnalazłam, poprzez Związek Rodzin Katyńskich znajomych, z którymi moja rodzina uciekała na początku wojny do ich majątku na wschodzie. Okazało się, że ich krewny, oficer Wojska Polskiego, zginął zamordowany w Katyniu. Moja rodzina ma bogate tradycje patriotyczne. Mąż był w Legionach Piłsudskiego, wielu walczyło w AK. Jak mogłabym dzisiaj tu nie przyjść...

W Jadownikach, przy trasie do Brzeska, obok lokalu OKW nr 13, autokarowa wycieczka z Ukrainy — widząc znaczną ilość osób w tym miejscu — urządziła wielki bazar uliczny...

W Brzesku, w OKW nr 3, zapytany przez nas mężczyzna (nie chciał podać swego nazwiska), czy w mieście piwowarów duże szanse mają kandydaci Polskiej Partii Pracy, odpowiedział: — Nie sądzę. Dlatego, że partia ta może zrobić dobry kabaret, lecz nie politykę. Ja głosowałem na Unię Demokratyczną — w obu przypadkach.

NOWOSĄDECKIE

(Obsł. wł.) Spośród ponad 700. tysięcy mieszkańców województwa nowosądeckiego 474.307 ma czynne prawo wyborcze. O 7 mandatów poselskich ubiegało się 124 kandydatów, o 2 miejsca w Senacie walczyło 11 osób. Swych reprezentantów zgłoszyli 23 ugrupowania i partie polityczne. Wraz z dniem wyborów zakończyła się trwająca kilka tygodni „wojna plakatowa”. Niestety, kampania zbyt często przebiegała pod hasłem: „wszystkie chwytły dozwolone”.

Rozmawialiśmy wczoraj w Nowym i Starym Sączu, Grybowie, Łuźnej, Bobowej z wieloma wyborcami. Joanna i Stanisław Malcowski, spotkali w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 1 w Bobowej, liczą, iż dzięki nowemu Sejmowi lepiej się będzie działo kulturze i jej pracownikom. We dwójkę w Gminnym Ośrodku Kultury zarabiają... 1,8 mln zł.

Z Mieczysławem Dankiem, emerytowanym nauczycielem z Nowego Sącza, rozmawialiśmy przed głosowaniem. — Wybieram konkretnych ludzi, nie partie polityczne, bo te zbyt wiele obiecują. Mój kandydat do Senatu to Krzysztof Pawłowski, lider PChD. Zdecydowałem się na niego, nie dlatego, że przewodzi tej partii, ale ponieważ uważam, że nie zmarłował w izbie wyższej tych dwóch lat. Wiele zrobił dla Nowosądeczyzny.

W Starym i Nowym Sączu lokale wyborcze najczęściej odwiedzone były przez wyborców przed i po nabożeństwach. Tak też było w Grybowie W lokalu Obwodowej Komisji Wyborczej nr 1 w Licum Ogólnokształcącym po kolejnych mszach ślók. Udostępnione wyborcom pomieszczenia i korytarz okazały się za ciasne. Pierwsze, nieoficjalne wyniki, poznaliśmy z zamkniętego Obwo-

W minionych latach dziennikarze niemal obowiązkowo prosili o komentarz na temat wyborów Stanisława Opalko, znanego tu działacza PZPR, głosującego w OKW nr 37 w Tarnowie-Mościcach. Wczoraj pan Opalko również zjawił się w lokalu wyborczym, ale nie chciał nam zdradzić, na kogo tym razem oddał głos.

W Rejonowym Zakładzie Karnym w Tarnowie, w tzw. zamkniętym obwodzie nr 50, z prawa do głosowania mogły skorzystać 384 osoby. Do godz. 15 zgłosiło się ponad 17 proc. uprawnionych.

Alina Bartoszek z Wojewódzkiego Biura Wyborczego, mieszczącego się przy ul. Narutowicza w Tarnowie, twierdzi, że czeka ich ciężka praca. Teraz dyżurują tu na zmianę, ale o północy zbiorą się wszyscy pracownicy WBW, by liczyć głosy do poniedziałkowego wieczoru. (ziob)

Wzrost zachmurzenia

Polska południowa znajduje się pod wpływem wyżu. W województwach zachodnich zachmurzenie małe i umiarkowane, na pozostałym obszarze duże, z występującymi opadami śniegu. Rano mgły. Temperatura w dzień od 3 st. na wschodzie do 6 na zachodzie, a w nocy od -10 lokalnie na zachodzie do -3 w województwach wschodnich. Wiatr słaby z kierunków południowych. W Tatrach zachmurzenie umiarkowane i duże, okresami opady śniegu, temperatura w dzień -7,

w nocy -14. Wiatr słaby i umiarkowany wachodni.
Prognoza orientacyjna na następną dobę: pogodnie i bez opadów, temperatury bez większych zmian.

Ciśnienie atmosferyczne na wysokości lotniska w Balicach z 27 bm. godz. 15: 749,1 mm, tj. 997,8 hPa, spadek ciśnienia.

Pokrywa śnieżna wczoraj rano wynosiła: na Kasprowym Wierchu 44 cm, na Hali Gasienicowej 49, w Zakopanem 18, w Wetlinie 20, a w Krynicy 8 cm.

Słońce weszło dziś w Krakowie o godzinie 6.22, a zaszło o 16.25. Dzień jest już krótszy o 6 godzin 20 minut i ma 10 godzin 3 minuty. (K)

KRAJ sobota i niedziela ŚWIAT

▲ ZAPROSIENIE PAPIEŻA DO LIBANU. Prezydent Libanu Elias Hraui w sobotę zaprosił oficjalnie papieża Jana Pawła II do złożenia wizyty w Libanie. Szef państwa libańskiego przebywa obecnie w Rzymie. AFP informując o tym, powołuje się na źródła dyplomatyczne. Papież przyjął zaproszenie odpowiadając — jak cytuje AFP — „Przybędę z pewnością do Libanu, jak tylko pozwolą na to okoliczności. Sam wyrażałem zresztą życzenie zrealizowania tego zamiaru, który leży mi szczególnie na sercu”.

▲ IZRAEL NIE BĘDZIE STWARZAŁ PRZESZKÓD. Bliskowschodni proces pokojowy znajduje się w początkowym stadium i na jego drodze będzie jeszcze wiele poważnych przeszkód — powiedział w niedzielę na posiedzeniu rządu izraelskiego premier Icahak Szamir. „Izrael nie będzie jednak stwarzał tych przeszkód i nie da przeciwnikom powodu do ich stwarzania”, dodał szef gabinetu. Szamir wyraził ubolewanie z tego powodu, że minister spraw zagranicznych Dawid Lewi „postanowił nie jechać do Madrytu” na konferencję.

▲ TURKMENIA OGLASZA NIEPODLEGŁOŚĆ. Turkmenia — trzymilionowa środkowoazjatycka republika radziecka, leżąca na granicy z Iranem i Afganistanem, proklamowała niepodległość państwową. W niedzielę Rada Najwyższa Republiki przyjęła ustawę o niepodległości i podstawach ustroju państwa Turkmenistanu. Poprzedniego dnia, w sobotę, na terytorium Turkmenii odbyło się powszechne referendum, w którym 94 proc. głosujących opowiedziało się za proklamowaniem Turkmenii niepodległym demokratycznym państwem.

Anarchiści nie głosowali

(Inf. wł.) Kilkadziesiąt osób zebrało się wczoraj o godzinie 13 na antywyborczym wiecu zwołanym przez Federację Anarchistyczną na Placu Centralnym w Nowej Hucie. „Czynny bójkot wyborów”, „Zdecyduj się nie głosować, bo wybrani będą decydować za Ciebie” — głosiły rozwinięte transparenty. Do zebranych przemówił Marek Kurzyń. Odrzucił on formę demokracji parlamentarnej jako formę sprawowania rządów. Zdaniem

anarchistów jest to sposób obłudny i oszukawczy... Protestujący spalili kilka kart do głosowania. Jest to nasze symboliczne „NIE” powiedziane wyborcom — stwierdził Kurzyń. Podczas wiecu rozdawano prasę anarchistyczną. Rozzuczono też ulotki „Czas Kłamstwa”. — Nie są to nasze ulotki — stwierdził anarchista. Demonstracja odbyła się spokojnie, choć wokół gromadziły się grupy skinów. Policja przypatrywała się wiecowi. (sam)

Najpierw wybrali parlamentarzystów potem poszli na narty

(INF. WŁ.) Zakopane wygląda teraz jak w pełni sezonu zimowego — wszędzie biało. Leży sporo śniegu, trzymają mroziki. Nad Tatrami nie było wczoraj ani jednej chmurki, wszędzie słońce. Na Kasprowym Wierchu pojawił się pierwszy śnieg — narciarze. Jeżdżono ostrożnie z uwagi na wystające jeszcze kamienie. Na Gubałówce i Pod Regłami ruch był jak w delikatesach na Krupówkach. Od krakowskich amatorów białego szaleństwa dowiedzieliśmy się, że wszy-

scy głosowali wcześniej rano i uprost od urn wyborczych, w niecałe dwie godziny, znaleźli się na Kasprowym Wierchu. Nic dziwnego, Kraków jest obecnie stolicą polskiego narciarstwa, gdyż z Warszawy do Krakowa przemieszanie zostało Zarząd Główny Polskiego Związku Narciarskiego. Wyszuchaliśmy też uwagę „najstarszych górali”, którzy nie pamiętają, aby w dniu wyborów w samo południe panował kiedykolwiek taki wielki ślók jak wczoraj. (w. jarz.)

9 dni we Włoszech i Austrii

WENECJA — FLORENCJA — RZYM — WATYKAN — WIEN

Taką podróż — marzenie wielu z nas — proponuje firma SOVPOLDA TOURS, Kraków, ul. św. Krzyża 17, telefon: 22-61-62. Można w niej wziąć udział jedynie 40 osób, warto więc szybko podjąć decyzję. Dodatkową szansę ma każdy

CZYTELNIK „DZIENNIKA POLSKIEGO”

który chce wziąć udział w naszym KONKURSIE. Od soboty 26 bm., w kolejnych wydaniach „Dziennika Polskiego” zamieszczamy kupon konkursowy, w sumie będzie ich pięć. Komplet tych kuponów, wypełnionych i nadesłanych do Redakcji (do 7.XI. br. — decyduje data stempla pocztowego), uprawnia do wzięcia udziału w losowaniu atrakcyjnej wycieczki do Włoch i Austrii. Nasz adres: „Dziennik Polski”, 91-072 Kraków, ul. Wielopole 1, II p. Prosimy o dopisek na kopercie: „Konkurs — Sovpolda”.

Kupon konkursowy nr II

Imię i nazwisko

Adres

SOVPOLDA TOURS

siadło było budowane w latach sześćdziesiątych, więc wygląda jeszcze całkiem nieźle i wprost tonie w zieleni. Na ławkach w ciepłym, paźdzernikowym słońcu wysiadują starsze panie, po przytulnych placach zabaw buszują dzieci. Senne, zwykle popołudnie, gdzieś w stronę klatek schodowych zmierzają dorośli z zakupami. Czuje oko nie jest tu potrzebne, każdy obcy od razu odcina się od spokojnego tłą. Tylko pod siódmką jest inaczej. Obce twarze zjawiają się bezustannie, co chwila ktoś wchodzi i wychodzi z dawnej wózkowni, która zresztą wózkownią nigdy nie była. Staruszkę szepczą, niezadowolone, choć właściwie już przywykły, że w każdy czwartek jest tutaj tłok i lepiej dobrze zamknąć mieszkanie. Pod siódmką jest znany w mieście punkt charytatywny, a klientela — mrużąc do siebie — pozostawia wiele do życzenia.

Przed samymi drzwiami, na końcu kilkumetrowego, wąskiego zjazdu do punktu, siedzi wspaniały sznauceer średni w czerwonej obroży. Spokojny, zadbane, z pewnością jada lepiej niż dzieci pani Helenki, która właśnie przyszła do punktu spytać o kurtkę. Nie, niestety, i tym razem kurtki dla niej nie ma. Młoda kobieta jest bardzo otyła, a postępująca choroba nie pozwala mieć nadziei na poprawę figury. Gdyby była zdrowa... No, ale nie jest. Choroba, która ją dopadła dwa lata temu, po urodzeniu

tylko ktoś przyniesie coś większego, i daje pani Helence piękny kombinizon. „Dla Marcinka” — dodaje. Zakłopotana kobieta bierze ciuzzek i szybko wychodzi. Sznauceer odprowadza ją wzrokiem.

Punkt charytatywny to dwie izby, przedzielone małym korytarzykiem, pełnym pudeł, w których ludzie przynoszą używane rzeczy. Z prawej strony królują pani Ania. Tu są rzeczy dla dzieci i niemowląt, czasem trafi się jakiś wózek, czasem zabawki. Właśnie wchodzi interesantka. Przyjeżdża co dwa, trzy miesiące. Teraz pewnie dłużej się nie pojawi, bo w listopadzie oczekuje dziewiątego dziecka, a z podmie-

szczeniu. Przed barierką, odgraniczającą petentów od wieszaków i półek z ubraniami, ma niewielki stolczyk i krzesiśko. W książeczce zapisuje ofiarodawców i klientów, tych ostatnich, dla odróżnienia, na czerwono. Ofiarodawcy nie muszą podawać nazwisk, jeśli nie chcą, ale pan Marianek bardzo prosi. Porządek musi być. Przez dwa lata ponad 800 osób wyszło stąd z darowanymi rzeczami. Ofiarodawców się nie numeruje. Ale najwyraźniej o dobre serce ludzi można liczyć — wieszaki i półki są pełne. Praktycznie nikt potrzebujący nie wychodzi z pustymi rekami, no chyba że ma nietypowe zamówienie. „Ta kobieta” chciała do-

wrócić do normalnego życia. Jeden z nich nawet zaocznie studiuje.

Wreszcie kończy wypakowywać swoje torby niezwykle elegancka kobieta. Od razu widać, że nie przyszła tu po prośbie. Zostawia ubranka po kilkuletnich dzieciach. Nie jest skora do rozmowy, ot, ma zbędne rzeczy i nie chce, żeby się walały na śmietniku, skoro być może komuś się przydadzą. Pani Fela, którą ta elegancka najwyraźniej oniesmiela, pyta jednak o zbędne ubrania damskie i męskie. Kobieta jest trochę zdziwiona, nie przypuszczała, by dorośli donosili ubrania, dzieci to co innego, tak szybko rosną, no ale doro-

torka jest z niego bardzo zadowolona, bo i zabawki naprawia, i cięższe zakupy załatwi. I właśnie dyrektorka wspominała, że nie ma co zrobić ze starą wierzalką. Ona będzie miała kłopot z giową, a staruszek — spanie lepsze, niż przed pożarem.

Jest już ciemno. Przychodzi nauczycielka, po jakąś kurtkę dla ośmioletniej córki. Sama przyniosła rzeczy, z których dziewczynka wyrosła. Sytuację traktuje z humorem. Daje i bierze, wszystko zostaje jak w rodzinie. Miała w listopadzie przetrząsnąć całe zasłonek rodzinny na kurtkę — zawsze kupowała za te pieniądze dla dziecka coś dziecku — no ale przy obecnych ce-

z punktu kurteczkę ze sztucznego futerka. Młodsza synowa poznała się na tym, jak mamie nie wstyd — tak powiedziała. Na Gwiazdkę dostała kurtkę z prawdziwego futra, bardzo podobną. Tamta odniosła i więcej nic nie wzięła. Niby nie wstyd, ale dzieci sobie nie życzą. Pani Ania zawsze stara się, by ofiarodawcy też coś wzięli. Prawdziwi bogacze tu nie przychodzą, a ci, którzy dają swe rzeczy, też nie mają nadmiaru pieniędzy. Bardzo rzadko zdarza się ktoś elegancki i bogaty, oddający tu swoje ubranie. Nieczęsto przychodzą też pijacy i łobuzy, którzy właśnie przepili poprzedni płaszcz i teraz coś by włożyli na grzbiet. Pani Ania nie popiera pretensji mieszkańców siódmki, którym, czynny raz w tygodniu przez dwie godziny, punkt charytatywny tak bardzo przeskadza. Z drugiej strony domu mają identyczne, jak ta wózkarnia, pomieszczenia. Są puste, bo nikomu nic się tam nie chce zrobić, a obcym przecież nie można dać...

Zaraz punkt zostanie zamknięty — dochodzi szósta. „Superkopy” płaszcz odbiera starsza pani. Pani Ania kończy kompletować odzież dla niechodzącej sąsiadki, a pani Fela wybiera bluzeczki i staniczki dla jedenastoletki, która tu przyszła z mamą znaleźć coś do szkoły. Pan Henio podaje emerytowi o lasce plastikówkę z ciepłą bielizną. Nagle w okienkach robi się jasno, Pani Mirka jest ciekawska, wychodzi przed drzwi. Pod domem stoi piękny samochód z czterema kółkami na masce. Wychodzi elegancki młody człowiek, z bagażnika wyciąga bez przesydy kilkanaście płaszczy i kurtki, a każda jak nowa. Kładzie panu Mariankowi na stoliku, uśmiecha się i wychodzi. Z odjeżdżającego auta wygląda przez uchyloną szybę sznauceer z czerwioną obrożą.

Pan Marianek zamyka zamek i kłódkę. Wszyscy się rozchodzą, są już zmęczeni. Dwa lata temu tyle osób, co dziś, starczyłoby na miesiąc. Teraz z miesiąca na miesiąc naprawdę potrzebujących jest coraz więcej. I wstyd też jakby był coraz mniejszy. Ludzie wiedzą, że każdego może dotknąć majster Bieda. Na tym świecie nie ma nic pewnego. Więc jeśli nie zwinili — proszą o pomoc. Choć boją, że po latach pracy zimowe buty trzeba wybierać w punkcie charytatywnym.

Stefania Sawicka

Piwniczna dobroczynność

MAJSTER BIEDA

skiego osiedla droga daleka. Od dwóch lat, od kiedy istnieje punkt, ta kobieta przyjeżdża po ubrania. Dziś jest z kilkuletnią dziewczynką i zniszczoną „spacerówką”, na którą zapakuje otrzymane rzeczy. Poprzednio pan Marianek, który wszystkim tu rządzi i prowadzi księgę, od-

stać zimowe buty na płaskim obcasie. Niestety, w punkcie mają sporo kozaczków, ale wszystkie — na wysokim i bardzo wysockim obcasie. Jeszcze nikt nie oddał zimowych butów na płaskim obcasie.

Męskie rzeczy wydaje pan Henio — małomówny, trochę niechlujny, siedzi w kącie i posapuje. Pani Fela, emerytka, proponuje odzież potrzebującym kobietom. Doradza właśnie starszej pani przy wyborze jesiennej płaszcza. O, proszę, ten superkopy w różnych odcieniach brązu, zieleni i błękitu jest naprawdę ładny, obszerny, no i do wszystkiego będzie pasował. Starsza pani dziękuje i prosi o odłożenie, jak będzie wracała ze sklepu, to zabierze. Pani Fela odkłada z miną pełną zrozumienia. Zakupy, akurat. Starsza pani wróci, jak się ściemni i nikt nie zobaczy, że się przyszło nie na pogawędkę do znajomej z klatki, tylko po prośbie. To smutne, że po tylu latach pracy można ledwo przeżyć od listonosza do listonosza. Są ludzie, którzy wciąż się wstydzą tej swojej biedy i bezradności.

Do wnętrza zagląda wymizerywany mężczyzna. Sznauceer w progu wciąga z lubością powietrze i rzeczywiście, zapach jest trochę... nieswieży. Pana Henia coś jakby przeistoczyło. Z uwagą i życzliwością patrzy na wniejającego faceta, zaprasza do środka, tworzy w tej ciasnocie atmosferę intymności i zrozumienia. I sam człowiek nie wie, kiedy gość zacznie opowiadać panu Heniowi o noclegach na dworcu, o powziętej san. otności, o biedzie. Pan Henio wyszukuje odpowiednią bieliznę, parę koszuł, marynarkę, nowe spodnie. Znajduje się i ciepła kurtka, a po spojreniu na nogi gościa — także pantofle. Pan Henio wypytuje jeszcze o zawód, o wyrok, o zamiary na przyszłość. „Punktowcy” już wiedzą — pan Henio wyczuł dobrego człowieka i postara się „naprostować jego ścieżkę”. Prawdziwym menelom pan Henio proponuje konkretne ubranie i nie wdaje się w żadne dywagacje. Czasem przychodzą tu ci, którym pan Henio pomógł

złoty? Oczywiście, przyniesie chętnie. Okrycia wierzchnie nawet dzisiaj, bo to ma już wyselekcjonowane. Wraz z nią wychodzi powiew perfum i sznauceer, który z wyraźną ulgą opuszcza stanowisko na betonowym klepisku. W drzwiach mijają się z trzema paniami, które mają torebki i torbę — jak przed wyjazdem na wakacje. Mama z dwiema nastolatkami zrobiła rewanż w szafkach i efekty tych poszukiwań zaraz będą widoczne na półkach i wieszakach. Zostawiają nawet trzy torby, uznając je za zbyt zniszczone, by mogły dalej służyć. W punkcie te torby bardzo się przydadzą.

Ofiarodawcy wchodzić co kilka, kilkanaście minut. Przychodzi wreszcie pani Mirka, która tu sprząta — pracuje społecznie, jak i pozostali „punktowcy” — i przynosi wiadomość, że ten staruszek, co to się przedwczoraj spalił, ma już mieszkanie zastępcze. Od nich dostał potrzebną odzież, szukają jeszcze tapczanu, bo dosłownie żadne meble nie ocalały. I każdy kolejny gość jest pytany, czy może nie ma jakiegoś

nach pieniędzy nie wystarczy, by kupić choć sweter. Nauczycielka jest po operacji, nie może już mieć dzieci, choć chciałaby. Dostaje dwie piękne kurteczki, jesienną i zimową.

Starowinki z niewysokimi emeryturami proszą o jakąś jesionką, dużą, ciepłą spódnice, sweter. Dużych rzeczy jednak brakuje. Ubranie oddają bowiem przeważnie osoby młode, szczupłe, nadążające za modą. Prawdziwym skarbem była tego, młoda księżowa, która dostała jeszcze lepszą pracę i wymieniała prawie całą garderobę. Jej ciuchy rozesyła się tego samego popołudnia, którego je przyniosła. No, ale może się jeszcze trafi ktoś bardziej okazały. Pan Henio odkłada na bok pułower z błękitnej wełny. To dla pana Stanisława, który właśnie zagląda do środka. Starszy pan jest starannie ogolony, czystutki, odprasowany, choć na garderobie znać lata i widać cery. Marzy o takim sweterku i jest szczęśliwy, że na spotkanie kombatanckie 1 listopada będzie miał coś eleganckiego.

zbędnego łóżka, choćby polowego. Dopiero wizyta Krzysiek rozwiązuje problem. Krzysiek jest sierotą. Pełnoletność była równoznaczna z koniecznością szukania sobie jakiegoś miejsca. Pan Henio znalazł pracę z mieszkaniem, no, może z mieszkaniem — Krzysiek został nocnym dozorcą w przedszkolu, ma 14-bkę, trochę pieniędzy. Dyrek-

tor punktu wielu ludziom zastępuje i klub, i przyjaciół. Pani Fela cieszy się, że nie dopadł jej majster Bieda, który tylu ludziom gmatwa losy. Cieszy się, że do jej skromnej emerytury dwaj synowie dorzucają po pół miliona, a i jeszcze opłacają świadczenia, a synowie dbają, by dostawała prezenty dostatnie i praktyczne. Raz pani Fela wzięła dla siebie

nym. Na nowe poszłyby połowa dobrej emerytury. Pan Marianek wdycha i odchodzi w towarzystwie sąsiada — rencisty. — Wiesz — mówi sąsiad — zamieniłbym się z tym psem, co tu przyjechał... Księżyc wschodzi. Panowie wchodzą do domu. W srebrnym audi jedzie gdzieś tam srebrny sznauceer.

drugiego dziecka, zepsuła wszystko. Z pięknej kobiety zrobił się potwór, co najszybciej zawiązał mąż i odszedł. Firmę rozwiązał. Dorabia, jak może, ale co to za dorabianie (jest tłumaczka), gdy dwójka dzieci na karku, a na dobre płatne „wyjściowe” tłumaczenia nikt nie chce tak niereprezentacyjnej osoby. Pani Ania (ładna, starannie i elegancko ubrana, po trzydziestce) z pewnością, że na pewno odłoży, gdy

wiół ją do domu, bo się źle poczuła. Mówią o niej „ta kobieta z dziećmi”. „Ta kobieta”, jak się okazało, mieszka w jednej izbie z mężem i tymi dziećmi. Samych zasiłków biorą ponad półtora miliona, ale przy takiej masie osób to przecież grosze. Maż ponoć dobrze zarabia, ale ile trzeba by mieć, żeby normalnie nakarmić i ubrać taką gromadę? Pan Marianek rezyduje w drugim, dwa razy większym, pomie-

To miasto od dawna ma złą sławę. Napaść na policjanta nie stanowi tu specjalnej sensacji. Są miejsca gdzie w biały dzień dostać można nożem w płacy. A jednak to, co zdarzyło się w Dębicy przed budynkiem sądu, zaszokowało wszystkich.

Trzyosobowy policyjny konwój wyprowadzał właśnie — w samo południe! — skutego w kajdanki Bogdana Jaje, kiedy wymijający ich mężczyzna zniemacka odwrócił się i wystrzelił z gazowe-

ka mężczyzn w pośpiechu wpa-kowała się do czerwonej „Lady” i odjechała.

Szef dębickiej policji, komendant Adam Swół miał sposobność spotkać Bogdana Jaje dwukrotnie. Po raz pierwszy przed laty, w klubie sportowym „Wisłoka”

licji po sensacyjnej ucieczce Jaje. Jeden z melandków głosił, że Jaje, jako wybitny talent od wian-mań do samochodów, przetrucyony został przez samochodowy gang do RPN i tam teraz „pracuje”.

Trop trafił się zniemacka, kiedy Dariusz M., pracujący jako goryl w tarnowskim „Manhattan

był sobie trochę na wolności, to go znów wtrącano do aresztu. Miał już na koncie czynną napaść na funkcjonariusza publicznego, sprawy o kradzieże, włamania, paserstwo, rozboje. Przed rokiem, w grudniu, prokurator uchylił mu areszt tymczasowy. W drugi dzień świąt Jaje wiał się do sklepu, w styczniu został

W areszcie Jaje usiłował naśladować swojego idola — Najmrodzkiego. Dbaj o kondycję fizyczną. Każdego dnia robił 250 pompek. Za jednym zamachem! Zapaśnicze umiejętności mogły mu się jeszcze przydać.

Uwolniony, zaczął podupać na zdrowiu. Kumple siedzieli kończyli się forsa, a Jaje dobrze

licji. Wśród nich — brat Bogdana. Policję zelektryzowała wiadomość, że sam mistrz — Bogdan Jaje także brał udział w skoku. Raz jeszcze udało mu się uciec.

Mineło właśnie sto dni wolności. Tuż przed północą policyjne patrole w Dębicy otrzymały sygnał, że widziano go w centrum miasta. Rozpoczął się pościg. Jaje uciekał tak jak wtedy, w samo południe, z trzema kumplami. Kierowca nie znał miasta. Pobłądził i wjechał w ślepią uliczkę. Nie było wyjścia.

Jaje wyskoczył z samochodu. Policjant wyciągnął broń. Nie strzelił, wystarczyło samo ostrzeżenie. Jaje spasował. Poddał się.

— Nie spodziewałem się, że „Jajok” tak stchórzy — skomentował to jeden z policjantów.

Złapanie Jaje i ujęcie dwa dni wcześniej włamywaczy do sklepu ze sprzętem audiowizualnym policjanci z Dębicy uważają za sukces. Nieczęsto się to zdarza w mieście, gdzie rozbojów notuje się więcej niż w Tarnowie, a ilość rozpoznanych spraw dorównuje tym z Bochni i Brzeska — razem wziętych.

Komendant wojewódzki obiecał w nagrodę magnetowid. W Dębicy woleliby kilka maszyn do pisania. Kosztowałyby tyle samo, a są bardziej potrzebne.

ZYGMUNT SZYCH

TWARDZIEL Z DĘBICY

Jaje ćwiczył wtedy zapasy i podobno nieźle się w tym sporcie zapowiadał.

Zapaśnik Swół wstąpił potem do policji, a zapaśnik Jaje rozpoczął karierę w innych dyscyplinach. Szybko stał się wybitnym specjalistą od wian-mań do samochodów, bardzo zresztą też potrafił obrabiać sklepy.

Po raz drugi spotkali się teraz. Komendant Swół zapytał go krótko: „No i co, Boguś?”, a Jaje krótko odpowiedział: „Nic”.

Policjanci z napadniętego konwoju długo leczyli rany. Niewiele zdolał zapamiętać, działania operacyjne trzeba było rozpocząć od zera. Wyglądało na to, że gangsterskim odbicia więźnia w chicagowskim stylu dokonali profesjonalści.

Zdawali się to potwierdzać informacje, jakie napływały do po-

Clubie” zgłosił policji, że skradziono mu samochód, czerwona „lada”.

— Byłem wtedy u dziewczyny, oglądałmy na video jakiś film o policjantach, piliśmy wódkę. Kiedy wychodziłem, samochód zniknął.

Coś tu się nie zgadzało: człowiek zgłasza kradzież samochodu tyle godzin po faksie, ale nie ma pretensji, nie składa wniosku o ściganie. To był właściwy trop.

Dariusza M., Roberta F. i Jarosława B. — trzech kumpli Bogdana Jaje którzy w spektakularny sposób odbili więźnia z rąk policji i uciekli czerwona „lada” sprzed budynku sądu w Dębicy zatrzymano w dwa miesiące po tamtej akcji. Ale Jaje ukrywał się nadal.

Bawił się w ciuciubakę z wymiarem sprawiedliwości. Co po-

ponownie tymczasowo aresztowany. W lipcu do uwolnienia Jaje prokuratorska decyzja nie była już potrzebna: uwolnili go kumple.

Kumpli zatrzymano i posadzono. Jaje cieszył się wolnością. Obowiązywał milczenie. Nie chcieli powiedzieć, jak doszło do sensacyjnego uwolnienia więźnia. Twierdził zgodnie, że to przypadek, że niczego takiego nie planowali wcześniej.

Dopiero później miało się okazać, że napad na konwój był ze szczególnymi przygotowaniami. Wcześniej Jaje, mimo aresztu, o wszystkim dobrze wiedział. Trzymano go w Tarnowie. Tu, z niedościgniętego od zakładu karnego miejsca dostał zaszyfrowane grysem informacje oraz instrukcje, jak ma się zachować, kiedy policjanci z konwoju zostaną zaatakowani.

znal tylko jeden fach. Złodziej-ski. Nie da się jednak bezkarnie kraść, kiedy wszystkie gazety wydrukowały jego zdjęcie z parozdaniowym podpisem. Głosił on, że Bogdan Jaje poszukiwany jest listem gończym.

Nie musiał się specjalnie charakteryzować. Zmieniło go samo życie. Na liście gończym twarz Jaje była okrągłutka i pewna siebie, teraz schudł i wymizerniał. Był nie do rozpoznania...

Co jakiś czas policja otrzymywała wiadomości, że Jaje widziany był w Tarnowie, to w Dębicy. Wydawało się to nieprawdopodobne.

W połowie października w Dębicy okradziony został sklep ze sprzętem audiowizualnym. Coś w stylu Bogdana Jaje. Wyniesiony został sprzęt wartości niemal 70 milionów złotych. Złodzieje wpadli jednak w ręce po-

SPOKOJNIE, TO NIE DO NAS, MY POLICJA

Rys. Jakub Dziewoński

gopistoletu. Jaje uderzył prowadzącego go policjanta w kark, nagle zdezorientowany, oszołomiony gazem konwoj dostawał razy z lewa i prawa. Jeden z policjantów usiłował wyciągnąć broń. Nie zdążył...

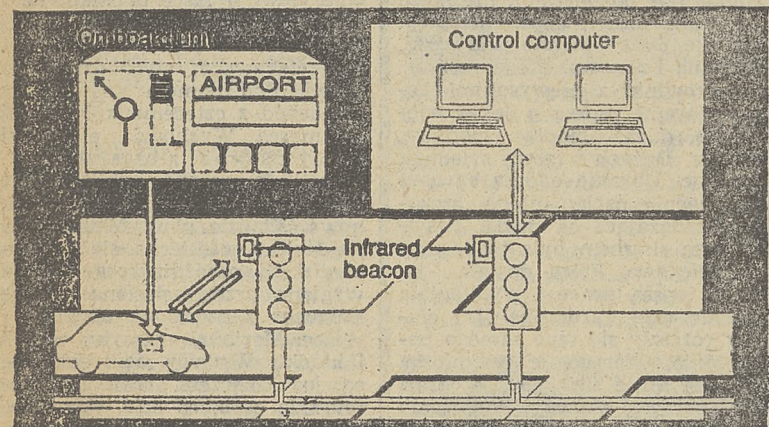
Zdumieni przechodnie sędzieli, że kręcą gangsterski film. Czwor-

Samochód - dobrodziejstwo czy broń masowej zagłady?

Nr 6 28 października 1991 r.

EURO-SCOUT zamiast żony na bocznym siedzeniu

EURO-SCOUT to kontrapropozycja znanego koncernu SIEMENS wobec tradycyjnych metod uspokojenia ruchu. W skład systemu wchodzi centralny komputer nieustannie analizujący natężenie ruchu na ulicach, przekazywane instalowane obok zwykłej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach oraz urządzenia nadawczo-odbiorcze w samochodach.

System dostarcza kierowcy również informacji o wolnych miejscach do parkowania, co pozwala uniknąć uciążliwego krążenia w poszukiwaniu parkingu. Centralna stacja może w pewnych przypadkach zalecić pozostawienie auta we wskazanym miejscu i przesiadkę do środków komunikacji publicznej. W trosce o czas kierowców i płynność ruchu zawsze wskaże optymalne rozwiązanie. Kierowane przez EURO-SCOUT pojazdy spalają mniej paliwa, a zatem emitują mniej spalin. System przydaje się również na autostradach, pomagając rozładować korki, a także pozwala na szybszy przejazd autobusem miejskim.

EURO-SCOUT z pewnością wymaga niezwykle sprawnej organizacji i zdyscyplinowania zmotoryzowanych. Sprawdził się już jednak na ulicach Berlina i, jak twierdzą inżynierowie SIEMENS, jest w każdej chwili gotowy do wykorzystania w innych miastach.

Podczas wrześniowych targów motoryzacyjnych we Frankfurcie nad Menem Zieloni nazwali samochód „brońią masowej zagłady”. Polski Klub Ekologiczny zestawiał 89 faktów jednoznacznie świadczących przeciw motoryzacji. Po świecie jeździ już jednak prawie pół miliarda samochodów i nie brakuje ludzi, uznających własne cztery koła za prawdziwe dobrodziejstwo. Wskazuje się, że przemysł samochodowy daje pracę milionom ludzi, a państwom podatki, bez których niemożliwe byłyby liczne inwestycje ochronny środowiska. 15 października zaczęły obowiązywać w Krakowie nowe zasady „uspokojenia ruchu”. To dobry moment, aby napisać o ekologicznych skutkach masowej motoryzacji, której poświęcamy dzisiejsze specjalne wydanie EKO-DZIENNIKA.

Zamieszczonych obok kilka informacji i opinii nie wyczerpuje oczywiście tematu i należy je potraktować głównie jako wstęp do dyskusji.

Mało oczyszczające uspokojenie

Ekolodzy, w trosce o całość niszczących murów i zdrowie mieszkańców od dawna domagali się ograniczenia dostępu samochodów do zabytkowego centrum Krakowa. Wprowadzone 1 października 1988 r. tzw. uspokojenie ruchu wychodziło naprzeciw tym postulatom. Czy spełniło oczekiwania Zielonych?

Z teoretycznych wyliczeń wynika, że tak. W praktyce — nie wiadomo, bowiem nikt nie doko-

Dekalog zmotoryzowanego

1. Nie będziesz wjeżdżał samochodem do centrum miasta, korzystając z zamian z komunikacji zbiorowej, roweru i własnych nóg.
2. Nie będziesz wjeżdżał pod drzwi bloku, a pozostawisz samochód na pobliskiej ulicy lub parkingu.
3. Nie będziesz uruchamiał silnika pod oknem sąsiada.
4. Nie będziesz rozgrzewał silnika dłużej niż jedną minutę.
5. Nie będziesz stał z pracującym silnikiem przy przejeździe kolejowym, w korku drogowym i wszędzie tam gdzie nie musisz tego czynić.
6. Nie będziesz parkował na brzeg rzeki, pośoku, jeziora, morza.
7. Nie będziesz wjeżdżał do lasu.
8. Nie będziesz mył samochodu w rzece i miejscu do tego nie dostosowanym.
9. Nie będziesz wyrzucał zużytych olejów, smarów i polejników na drogę, do rowu, do potoku i wszędzie, gdzie mógłbyś spowodować zanieczyszczenie wody, roślinności i gleby.

POLSKI KLUB EKOLOGICZNY

nał w strefie „uspokojonej” badań zanieczyszczenia powietrza tlenkiem azotu, tlenkiem węgla, węglowodorami czy ołowiem. Gdyby jednak nawet takie badania prowadzono, i tak obiektywna ocena ekologicznego znaczenia rewolucyjnych zmian w komunikacji byłaby niemożliwa, ponieważ brakuje porównawczych wyników pomiarów sprzed decyzji o uspokojeniu ruchu.

Dysponujemy jedynie fragmentarycznymi danymi dotyczącymi dwutlenku azotu i poziomu hałasu. Pomiarów NO₂ dokonuje od 1983 r. Studenckie Koło Naukowe Politechniki Krakowskiej. W informacji na temat rezultatów ich pracy czytamy: „Porównując wyniki sprzed i po wprowadzeniu ograniczeń w ruchu kołowym w Śródmieściu należy stwierdzić, że:

1. Ogólny poziom zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu nie uległ zasadniczej zmianie. Jedynie w okresie tuż po wprowadzeniu zmian nastąpiło około 20-procentowe obniżenie stężenia, które w dalszym okresie wróciło do zwykłego poziomu.

W porównaniu z najwyższymi dopuszczalnymi stężeniami (NDS) średniorocznymi średni poziom stężeń jest 2,7 raza wyższy, jeżeli traktować Kraków jako obszar chroniony (...). Należy przy tym pamiętać, że NDS-y dotyczą sumy stężeń tlenku azotu i dwutlenku azotu, podczas gdy tutaj mierzono tylko stężenie NO₂. Suma stężeń obu związków byłaby około dwukrotnie wyższa.

2. Jeżeli chodzi o rozkład przestrzenny stężeń, to: — w okresie przejściowym nastąpiło przesunięcie obszaru podwyższonego zanieczyszczenia powietrza w rejonie Dworca Głównego i ul. Warszawskiej w stronę skrzyżowania ul. Szlak i

Warszawskiej. Później nastąpił jednak powrót strefy wysokiego zanieczyszczenia w rejon Dworca PKP.

— zdecydowanie zmniejszyło się zanieczyszczenie powietrza w rejonie ulic Dietla — Stradom — Krakowskiej i okolic Wawelu (...)

Pomiarów akustycznych w Śródmieściu Krakowa dokonał Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska. Wkrótce po wejściu w życie decyzji o uspokojeniu ruchu stwierdzono zmniejszenie hałasu w rejonie I obwodnicy. Największy spadek odnotowano na ulicach: Siennej (o 9,3 decybel), Straszewskiego (o 7,3 dB) i Szpitalnej (o 6,9 dB). Jednocześnie wzrósł hałas w rejonie II obwodnicy. Najbardziej odczuwalnie na al. Słowackiego (o 5,3 dB), ul. Konopnickiej (o 5,2 dB) i skrzyżowaniu Warszawska — Szlak (o 4,1 dB).

Pomiary dokonane w 1991 r. wykazały ogólny wzrost hałasu w Krakowie. Najwyższe było na ul. Konopnickiej, Rondzie Mogiłańskim, skrzyżowaniach: Basztowa — Westerplatte, Basztowa — Plac Matejki, Mickiewicza — Czarnowiejska. Najwyższe wartości poziomu dźwięku wahały się tam od 80,5 dB do 84,8 dB. Na ul. Szpitalnej hałas wzrósł aż o 11,5 dB. O ponad 3 dB na ul. św. Anny, Siennej, św. Krzyża, Wielopola, Grzegorzeckiej, skrzyżowaniach al. Słowackiego i ul. Basztowej z ul. Długa.

Kolejne zmiany (korekty) tzw. „uspokojenia ruchu” — pisały specjaliści z OBiKS-nie spowodowały generalnego obniżenia się poziomu dźwięku w Centrum. Z pewnością sytuacja w zabytkowej części Krakowa byłaby jeszcze gorsza bez tego rozwiązania, niemniej „uspokojenie” i jego kolejne wersje „przesunęły hałas” w rejon II obwodnicy.

I to właśnie ogólny wniosek — ograniczenia komunikacyjne w centrum nie zlikwidowały problemów ekologicznych. Jedynie je przemieściły. (ar)

300 prototypów...

Nad projektami samochodów zwanych ekologicznymi konstruktorzy pracują od 20 lat. Mercedes przygotował do tej pory 250 prototypów, a Volkswagen — 300. Niedawno zaprezentowano „volkswagenowego chico”. „Chico” ma napęd hybrydowy. Przy szybszej jeździe przestaje pracować silnik elektryczny, a włącza się spalinowy o pojemności 650 cm. Przy napędzie mieszanym ten zgrabny pojazd o futurystycznej sylwetce zużywałby na 100 km 1,41 benzyny i 13 kWh prądu.

Francuski Renault opracował elektryczną wersję „Clio”. Ford myśli o oszczędnym silniku dwusuwowym. Eksperymentalny model „mercedesa”, choć napędzany

silnikiem diesla, ma na dachu kolektor słoneczny. Do baku przyszłościowego „volvo” wlewa się metanol.

Samochody, zanieczyszczając powietrze tlenkiem węgla, utleniając się do CO₂, są współodpowiedzialne za efekt cieplarniany. W Europie na pojazdy spalające przypada jedna piąta produkcji dwutlenku węgla. EWG obiecuje utrzymanie w 2000 r. wielkości emisji CO₂ na obecnym poziomie przy jednoczesnym wzroście liczby samochodów. Oznacza to, że wszystkie auta, również te jeżdżące dziś musiałby dwukrotnie zmniejszyć zużycie paliwa. Czy motoryzacja sprosta wezwaniom ekologów?

Głos przeciwnika

Bomba ekologiczna przełomu wieków

Co sekundę na drogi świata wyjeżdża nowy samochód, codziennie przybywa ich 100 000. Do obecnie już jeżdżących 423 000 000 dojdą następne tak, że po 2000 r. będzie na Ziemi miliard samochodów. Tylko człowiek bez wyobraźni może obojętnie wrzucić ramionami nad wymową tych liczb i ekologicznymi skutkami gigantycznej motoryzacji. Proces ten nie zatrzyma się samoczynnie gdyż do narodów bogatych zechcą dołączyć Chińczycy i mieszkańcy Afryki. Tymczasem już teraz miasta zatrute są tlenkami związków chemicznych ulatniających się w dużych stężeniach z rur wydechowych. Znaczne obszary Europy i Ameryki pokrywa czarna chmura fotochemicznego smogu. Można rzec, że nie tylko samochody są ekologicznym utrapieniem świata. To prawda, ale nie można też zaprzeczyć, że udział motoryzacji w zużyciu energii i zatrucaniu środowiska wzrasta i w niektórych krajach i pewnych obszarach odgrywa decydującą rolę.

Europa dla powstrzymania degradacji środowiska potrzebuje ograniczenia emisji o 90 proc. Zapowiedziane nowości techniczne nie są w stanie temu wyzwaniu sprostać. Badania prowadzone w Szwecji, Holandii, Wlk. Brytanii wykazują, że dla osiągnięcia celu, nawet po wprowadzeniu nie stosowanych jeszcze technologii konieczne będzie 3-6-krotne ograniczenie ruchu samochodowego (w Holandii) i powrót do ruchu takiego, jaki notowano w latach 60. (w Wlk. Brytanii).

Świat ma coraz mniej czasu na przekształcenie transportu w kierunek bardziej ekologiczny. Komunikacja zbiorowa, rower, restrykcje wobec samochodów odegają tu zasadniczą rolę. Samochód osobowy okazał się bowiem bombą ekologiczną przełomu wieków.

TADEUSZ KOPTA

Głos realisty

„Mercedes” czy per pedes?

Ktoś powiedział, że samochód jest piękniejszy od Nike z Samotraki. Ktoś inny zbudował pomnik volkswagenowi... Racie są po stronie ekologów, ale w pedzie to indywidualnej motoryzacji tkwi coś irracjonalnego.

Przed kilku laty dokonaliśmy próby, porównując czas potrzebny na dotarcie z centrum Krakowa do osiedli peryferyjnych. Zawsze najszybszy był rower, ale pokazywał człowieka, który dobrowolnie przesiadł się z małego „fiata” na jednoślad. Utrzymanie samochodu kosztuje mnóstwo pieniędzy, nerwów i zachodu. Mimo to mało kto ochotniczo rezygnuje z owego utrapienia. Ekolodzy apelują do zdrowego rozsądku, lecz zapominają, że samochód to nie tylko wytwór techniki umożliwiający przemieszczanie się z punktu A do punktu B. To fetysz, a w starciu z metafizyką zdrowy rozsądek zawsze stoi na przegranej pozycji.

Istnieje kilka sposobów na powstrzymanie fałd nieokreślonej motoryzacji i uniknięcie zaporowanej kłeski ekologicznej. Zaden nie jest w pełni skuteczny. Zdobycze techniki? Doskonale nie konstrukcji silników i komponowanie mniej szkodliwych paliw przyniesie pozytywne, choć ograniczone rezultaty. Reklamowana „ekologiczność” współczesnych aut polega głównie na zmianach w procesie ich wytwarzania (np. ograniczenie zużycia szkodliwych rozpuszczalników) umożliwieniu powtórnego wykorzystania materiałów elementów zmontowanych pojazdów co w Polsce, gdzie samochód bardzo rzadko trafia na śmietnik, ma znaczenie drugorzędne.

Rower? Dziś pedałowanie ulicami Krakowa nie jest ani przyjemne ani bezpieczne. Dopiero niedawno, po wielu latach biurokratycznych utarczek udało się wytyczyć pierwszą trasę przeznaczoną specjalnie dla rowerów. Przeciwnikami rowerów są przyzwyczajeni, niechęć kierowców i... złodzieje.

Tramwaj lub autobus? Owszem, pod warunkiem, że będą zawsze pod ręką, na czas, tanie, czyste i wygodne. Nigdy jednak nie zapewnią złudzenia intymności, którą daje wnętrze własnego samochodu.

A może „park and ride”? Dojazd autem do dogodnego parkingu w pobliżu strefy, gdzie nadmierny ruch nie jest pożądanym i dalsza podróż do celu pieszo lub pojazdem komunikacji publicznej. Jestem za.

ADAM RYMONT

POZIOM DŹWIĘKU HAŁASU KOMUNIKACYJNEGO (wg badań z 1991r.)

Co wdychamy na al. Krasińskiego

Jedną ze stacji niedawno uruchomionego systemu automatycznego monitoringu powietrza w Krakowie znajduje się na al. Krasińskiego. Mierzy przede wszystkim zanieczyszczenia, których źródłem są samochody. Z OBiKS otrzyaliśmy interesujące zestawienie wyników pomiarów dokonanych we wrześniu i październiku. Przytoczmy kilka danych. Najbardziej charakterystyczne są te, dotyczące tlenku węgla.

I tak średnie 24-godzinne stężenie CO we wrześniu wyniosło na al. Krasińskiego 3700 µg na metr sześć, a w październiku 4700 przy wartości dopuszczalnej 1000 µg na m sześć. Średniobodobowe stężenie CO sięgnęło maksymalnie 7600 µg na m sześć. Również 3-4-krotnie były przekraczane dopuszczalne stężenia 30-minutowe. Trzeba przy tym pamiętać, że nie zaczął się jeszcze w mieście sezon grzewczy, a spalanie węgla jest również poważnym źródłem CO.

Tlenku węgla jest na al. Krasińskiego kilkakrotnie więcej niż w innych punktach, w których pracują amerykańskie urządzenia pomiarowe. Podobna prawidłowość dotyczy również tlenków azotu oraz węglowodorów. (ar)

Rys. Mieczysław Górowski

Komunizm — dzieje utopii

Stalin zmusił nadmiar ludności wiejskiej do przeniesienia się do fabryk i obozów pracy dla wznoszenia wielkich budowli socjalizmu, stalowni i kuzni zbrojeniowych, zapór wodnych i kanałów. Miliony chłopów zostało strzelonych bądź zmarło z głodu, przede wszystkim na Ukrainie, której Stalin w ten sposób starał się narzucić bezwolne posłuszeństwo. Nową klasę robotniczą, dawno już ograbioną z wolnych związków zawodowych, Stalin uczył karności za pomocą minimalnych plac i drakońskich ustaw, które, na przykład, za powtarzające się 21-minutowe spóźnienie do pracy przewidywały karę więzienia. Srogi tylko, ale zły władca? Rolnictwo było na zawsze zrujnowane, bilans sukcesów zrealizowanych planów gospodarczych był przesyłany, rozrastająca się armia, jak się to wkrótce miało okazać, tylko reatywnie była zdolna do ataku, a w ogóle nie była przygotowana do obrony, partia była zniewolona, inteligencja skorumpowana.

Ideologia marksistowska skostniała w kształcie religii państwowej, którą tylko jeden człowiek mógł podać w wątpliwość, sam Stalin — tym bardziej nie można było polemizować z tezą, której do tego czasu bronił tylko bawarski socjaldemokrata Georg von Vollmar: socjalizm można zbudować w jednym odosobnionym państwie narodowym. Zgodnie z tym Stalin osiągnął też znowu w sferze świadomości do tego całego hałasu wokół przeszłości, sławy Iwana Groźnego i carskich dowódców, dawnych mundurów, stopni, orderów i niejasnego poczucia sławiańskiej wyjątkowości.

W końcu doszło do przewartościowania podstawowej tezy marksistowskiej, zgodnie z którą baza ekonomiczna określa nadbudowę.

W roku 1950 Stalin w swoich „Listach o językoznawstwie” ustalił aktywną rolę (już „socjalistycznej”) nadbudowy, która może oddziaływać na swoją — wciąż jeszcze zacofaną — bazę i zmieniać ją: Marks, adieu!

I bezustannie powoływał się na wystylizowanego na ikonę Lenina na którego pojrzał — dla udowodnienia stalinowskiej legalności — nie zgodził się, wystawiając zwłoki na pokaz. Zapewnił sobie zresztą, władzę w czołowie kierowniczej, najpierw dzięki szybkim zmianom koalicyjnym, aż do czasu, kiedy na zjeździe partii w 1934 roku w tajnym głosowaniu jedna czwarta delegatów wypowiedziała się przeciw Stalinowi i zarysowała się sylwetka ewentualnego następcy Stalina — Siergieja Kirowa, szefa partii w Leningradzie.

Wtedy Stalin ich wszystkich ukarał fałszyżką wyniki głosowania, mordując Kirowa, a po-

niej niemal wszystkich członków Komitetu Centralnego i w końcu większość delegatów na zjazd partii. Przeciwno partii używał Czeki, później GPU, następnie NKWD (dzisiaj: KGB). Wzoru dostarczył mu jego niemiecki kolega z grona historycznych zbrodniarzy, który w 1934 roku kazał wymordować swoich towarzyszy z SA i nikt się tym nie zgorzyszył.

W sojuszu z Hitlerem — wzajemnie się podziwiali — Stalin odebrał to, co Rosja straciła po pierwszej wojnie światowej: trzy państwa bałtyckie, wschodnią Polskę, Besarabie (natchmiast zabrał sobie również jeszcze północną Bukowinę, która nigdy nie należała do Rosji). Finlandia stawiała opór i utraciła wschodnie obszary. Chciwość Stalina jednak sięgała dalej. Od Churchilla domagał się uznania Bałkanów za strefę swych interesów, z pucystami w Jugosławii zawarł pakt, na co Hitler odpowiedział okupacją Jugosławii.

Stalinowska GPU sowietyzacją zajmowała się już podczas zaangażowania Moskwy po stronie republikańskiej Hiszpanii; po zawarciu układu monachijskiego w 1938 roku jej agenci przygotowywali zamach stanu w Czechosłowacji. Stalin rozważał również możliwość sięgnięcia do Europy Środkowej — chyba jednak nie w celu utworzenia „Radzieckich Niemiec”, z którym to programem prezentowanym w ostatnich wolnych wyborach z 1932 roku niemiecy towarzysze Stalina mogli w Berlinie zdobyć 37,7 procent głosów, dużo więcej niż nazisci.

Władca w Moskwie myślał prawdopodobnie bardziej o owej zależności Prus od Rosji z XIX wieku. Tylko tak można wytłumaczyć to, że jego premier Molotow w 1940 roku prowadził rokowania z Hitlerem z pozycji siły i próbował wciągnąć w kleszcze sąsiadów: domagał się nie tylko Bostoru, Bułgarii, Rumunii, całej Finlandii, ale również baz przy ujściach Morza Bałtyckiego.

W 1941 roku dwaj oślepieni żądzą władzy dyktatorzy kazali swoim wojskom rozpocząć walkę i przy tym nie liczyli się z tym, że jeden napadnie na drugiego. Utuczony przez Stalina, zachęcony przez niego do napaści na Polskę i Francję, Hitler uderzył, przedarł się aż do Moskwy i Leningradu — tak daleko nie udało się dotrzeć Niemcom podczas pierwszej wojny światowej, za czasów cara.

Stalin, jako dowódca taki sam dyletant jak jego rywal, tak samo zdolny do bezsensownego poświęcania życia ludzkiego i stosowania taktyki „spalonej ziemi” również we własnym kraju, proklamował „Wielką Wojnę Ojczyźnianą”, wzorując się na wojnie

z 1812 roku z Napoleonem. Według danych sztabu generalnego (z 1901 roku), poległo 8,7 miliona żołnierzy armii radzieckiej.

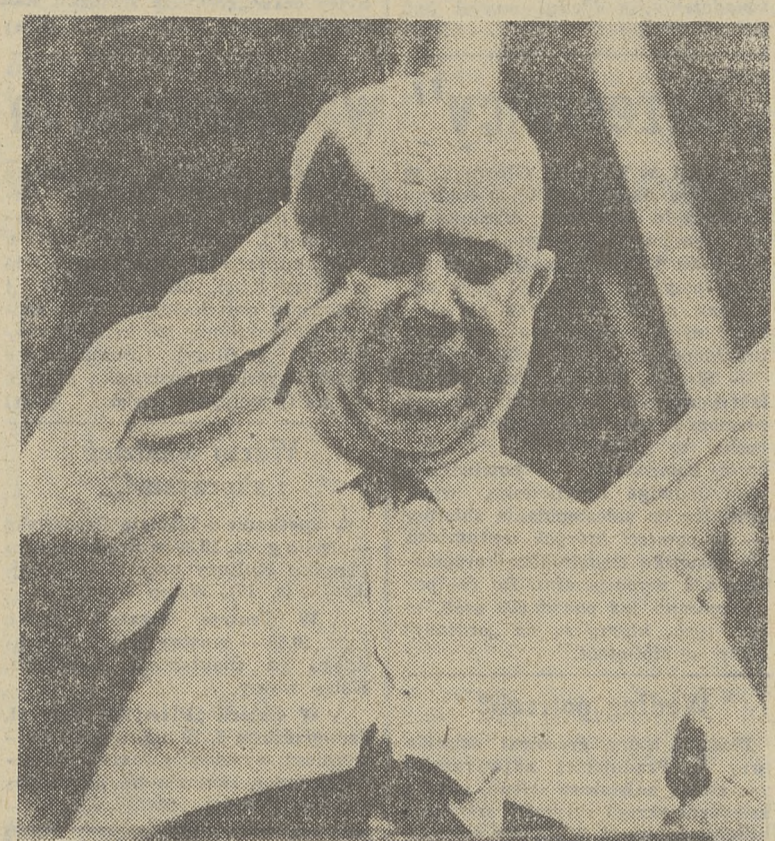
Wojna obronna — jak Marks powiedział to o niemieckiej wojnie z Francją w latach 1870/71 — przekształciła się w wojnę zaborczą. Stalin przesunął granicę zasięgu swej władzy w Europie do Łaby, co na dłuższy czas było niemożliwe do utrzymania, zwłaszcza, że imperium radzieckie nie było w stanie, tak jak inne imperia, zapewnić podbitym narodom nawet cywilizacyjnych korzyści, rozwoju gospodarczego, odpowiedniej administracji czy duchowego bodźca. Stalin jednak dumał się jeszcze kawałka Afryki: mandatu nad Libią.

We Francji i we Włoszech składały mu hołd potężne, uzbrojone bratnie partie, które Stalin jednak powstrzymywał przed objęciem rządów: podejmując próbę sięgnięcia po Grecję i zachodnią część Berlina, Stalin rzucił teraz wyzwanie silniejszym od niego

bomby atomowej, symbolu mocarstwa światowego i równocześnie gwarant równowagi strachu. Rosjanie dalej głodowali.

Despota, który, jak się okazało, dorównywał niemieckiemu monstrum, teraz zdawał się być opętany przez złego ducha Hitlera: rozpętuje w 1953 roku kampanię antysemicką i przygotowuje obóz koncentracyjny dla Żydów.

Następca Stalina Nikita Chruszczow kazał uwolnić i tak niewydajnych robotników przymusowych i rozluźnił cenzurę, dostarczył narodowi żywność i mieszkanie, niezmiennie jednak trzymał się mocno dyktatury partii i gospodarki planowej, nadmiernej zbrojeń i wyzwoleń w dziedzinie konsumpcji, interwencji i ekspansji. Władcy Kremla zachwycali się pierwszą radziecką bombą wodorową i w 1956 roku, w czasie kryzysu wokół Kanału Sueskiego, równocześnie z okupacją Węgier wystosowali pod adresem Londynu i Paryża oficjalną groźbę użycia rakiet.

Następca Stalina Nikita Chruszczow też trzymał się mocno dyktatury partii i gospodarki planowej.

Stanom Zjednoczonym, dawnemu sojusznikowi z czasów wojny.

Rozpoczęła się zimna wojna i z wyjątkiem Stalina, właściwi zwycięzcy z 1945 roku, musieli pisać z nią nieustannymi niedostatkami, spowodowanymi prowadzoną nadal gospodarką wojenną. W roku 1949 również Rosja znalazła się w posiadaniu

Upajali się szokiem, jaki na Zachodzie wywołało wystrzelenie przez nich sputnika w kosmos. Czy był to dowód wyższości systemu społecznego? Było to etapowe zwycięstwo nad Zachodem odniesione kosztem stopy życiowej.

Zwiększenie zasięgu władzy Moskwy i jej przyjaciół nabrało

właściwie rozpędu dopiero w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. Wykorzystali oni narodziły się nowe narody z masy upadłościowej zachodnioeuropejskich imperiów kolonialnych. Młode narody Trzeciego Świata proklamowały z upodobaniem swój własny krajowy socjalizm. Co Moskwa nagradzała dostawami broni, nafty, dewiz i doradców, kosztem narodów radzieckich.

Dla socjalizmu krajów rozwijających się wystarczała jedna państwowa partia wraz z ideologią, do tego zorganizowanie tajnej policji — najlepiej według wzoru Stasi — urząd planowania i wielka armia. Nowe elity, których przedstawiciele często studiowali w Paryżu czy Londynie, dzielnie starali się również o zagwarantowanie narodowi minimum egzystencji, o zniesienie analfabetyzmu i opiece przynajmniej ze strony felczera. Ponadto starały się o pielegnowanie wzniesionego, mobilizującego uczucia przynależności do kolektywu: „Ojczyzna albo śmierć” jak mówi Fidel Castro.

Nie były to wcale socjalistyczne zdobycze, lecz postępowy dorobek panujących w Europie światłych władców okresu absolutyzmu.

Eksperymenty były skazane na niepowodzenie, w porównaniu z kwitnącymi tuż obok oazami kapitalizmu — Togo i Kenią, Urugwajem i Kostaryką, Iranem i Indiami, Południową Koreą i Tajwanem.

Zapomniano o tym, że Karol Marks przestrzegał przed „lokalnym komunizmem”, o tym, że mówił on, iż wysoki stopień rozwoju przemysłowego jest również dlatęgo absolutnie koniecznym do zrealizowania warunkiem, ponieważ bez tego wysokiego stopnia rozwoju przemysłowego — wszędzie się tylko niedostatek, a więc wraz z potrzebą musiałaby też znowu rozpocząć się walka o to, co jest konieczne potrzebne i wytworzyłoby się też znowu to całe stare gówno...

Jednakże rube nadal płynęły do nierentownych socjalistycznych krajów rozwijających się nawet jeżeli trzeciocięciowi socjaliści prześladowali w swoich krajach komunistów na przykład, na Bliskim Wschodzie. Wierni Moskwie próbowali dokonać puczu w Indonezji i przez wybory doszli do władzy w dwóch indyjskich stanach federalnych. Kubańczyk Castro, mieszczański rewolucjonista, przekształcił się w marksistę-leninistę, kiedy Związek Radziecki zaczął go na wielką skalę subwencjonować.

Za cenę rezygnacji z zamachu stanu swoich towarzyszy w Portugalii, radziecki szef Leonid Breżniew w roku 1975, roku Helmskie, dopomógł w objęciu władzy swoim zwolennikom w An-

goli, jak również w zubożonym Mozambiku, potem jednakże wydał mu się zbyt kosztowne przyłączenie tego zbankrutowanego państwa do swojego sojuszu gospodarczego RWPG. Etiopia przejęła radziecki model kolektywizacji i deportacji, przekształcając w ten sposób w strefę głodu obszar dający rolnicze nadwyżki, który mógłby wyżywić pół Ameryki.

Ideologia dotarła do środkowej i południowej Ameryki, gdzie przed czerwonym sztabem uzbrowieni w kałasznikowy gurrilleros chcieli zdobyć jedno państwo po drugim. W Chile usiłowali przeciągnąć na swoją stronę rząd pochodzący z wyborów socjalisty Allende, w Nikaragui i na Grenadzie zwyciężyli — chwilowo.

Rozwijał się ogarniający świat proces rewolucyjny, jak określała Moskwa swój rodzaj pomocy rozwojowej. Jedynie droga obłąkana zwycięstwa w Korei, Wietnamie i Kambodży mniej ich radowała, nie tylko z powodu przedłużenia się ich konfliktu ze Stanami Zjednoczonymi, lecz również z uwagi na drugiego zwycięzcę, ku któremu kierowały się teraz sympatie zarówno Trzeciego Świata — aż po Peru — jak i mieszczańskiej młodzieży Zachodu. Pochodnia socjalistycznej rewolucji przeszła w ręce Chin Mao Tse-Tunga.

Ten pierwotnie przyjaciel chłopów wykorzystał dla swojego eksperymentu największy i najbardziej zdyscyplinowany naród na Ziemi, stosując spęgowaną wielokrotnie pracę przymusową i kontrolę sposobu myślenia. Mao Tse-tung, uzurpator na tronie Smoka, winien był śmierci głodowej milionów, zanim w 1958 roku zerwał z modelem moskiewskim, pogodził się z ryzykiem wojny ze Związkiem Radzieckim i zrealizował „falanstery” utopisty Charlesa Fouriera: Ludowe kolumny, ze skoszarowanymi robotnikami rolnymi i stalowymi kotłami do gotowania, komuny, w których obowiązywała separacja pici.

Wtedy, podobnie jak zdarzyło się to Stalinowi w 1934 roku, partia już go nie poparła i pozbawiła Mao urzędu szefa państwa. Tak jak Stalin zareagował „wielką czystką” tak Mao w 1966 roku rozpoczął wymierzoną przeciwko funkcjonariuszom partyjnym „wielką proletariacką rewolucję kulturalną” z nowymi, nie dającymi się opowiedzieć — ofiarami — chociaż sam Mao, w życiu prywatnym mól książki i autor poematów lirycznych, tym razem ostrzegał przed używaniem siły.

Aparat chińskiej partii przeżył swojego twórcę, a zarazem tego, który rzucił mu wyzwanie. Dokonując w rewolucyjnym roku 1989 masowego mordy w centrum Pekinu, aparat chińskiej partii wyznaczył sobie ostatni termin rozprawienia się ze zbuntowanym narodem. Jednak powszechnie rewolucji burżuazyjnej wymierzonej przeciwko państwu

(Dokończenie na str. 9)

Kiedyś to nazwisko elektryzowało wszystkich, a dzisiaj trzeba objaśnić kto zacy. Tak oto buldożer czasu każdego spycha na śmietnik dziejów, czegośkolwiek dokonał był. Aktorem wielkich i małych scen politycznych świadomości tego zdalaby się może.

Ascetyczna twarz Borysa Sawinkowa (1877—1925) spoglądała z pierwszych stron gazet ku naszym babciom oraz naszym dziadkom. W podpisach bywało słowo „bandyta” lub „dzielny bojownik” — zależnie kto podpisywał, kiedy oraz gdzie. U nas, pomimo sympatii marszałka, nie miał Sawinkow najlepszej prasy i często obwieszano go stereotypami. Ale znany był.

Po wojnie czas wspomnianiu nie sprzyjał, chociaż pojawiały się niekiedy wzmianki. Co ciekawsz: w radzieckiej i polskiej encyklopedii hasła są rozbudowane, jakkolwiek zredagowane w tonacji propagandowo-potepiającej. Wszakże bez jawektywy.

Do Sawinkowa poprzylepiały się różne slogany i nawet obecnie, reklamując jego powieść „Koł wrony”, wydawca nazwał go „terrorystą wszechczasów”. Owszem, ten człowiek organizował zamachy, powstania, tworzył antybolszewickie wojska oraz podziemne organizacje, a wszystkim na wielką skalę. Jednak nazywanie go terrorystą stanowi o belce: to słowo ma dzisiaj paskudny sens i całkiem inne znaczenie. Konsekwentnie należało by bowiem nazwać terrorystami bracia Józefa i Bronisława Piłsudskich albo (późniejszego profesora geologii) Józefa Łukaszczyka. Z pewnością natomiast był Sawinkow rewolucjonista wszechczasów i najaktywniejszym antykomunistą.

Jego wyczyny z trudem mieszczą się w wyobraźni, a jednak były prawdziwe: dokonywał niemal cudów. Zarazem przed całym towarzyszyłem mu świadomo-

mość osamotnienia i niepewności obranej drogi, oraz przeczuć końcowej porażki.

Nie wiem czy jeden człowiek może mieć istotny wpływ na tok dziejów. Ale jeśli tak, to na przebieg zdarzeń w XX wieku Sawinkow musiał wywrzeć znaczny wpływ.

Z urodzenia wilmianin, do gimnazjum uczęszczał w Warszawie, a potem studiował prawo w Petersburgu oraz w Berlinie. Wielokrotnie aresztowany, z ramie-

Jacek Wojciechowski

S A W I N K O W

nia partii socjalrewolucjonistów organizował zamachy, zawsze tak przygotowane, żeby nie uciec przed odpowiedzialnością. Pod jego kierunkiem dokonano skutecznych zamachów m. in. na wielkiego księcia Sergiusza i okrutnego ministra spraw wewnętrznych Plehwe.

Skazany na śmierć w 1906 roku zdołał uciec tuż przed egzekucją i dalej kontynuował swoją działalność, aż w końcu wyjechał do Francji. Kiedy wydawało się, że Eugeniusz Azeff, jeden z przywódców eserowskiej partii, był agentem Ochrony, Sawinkow długo nie chciał uwierzyć, a potem przeżył załamanie.

Podczas pierwszej wielkiej wojny walczył w armii francuskiej, a po lutowej rewolucji w Rosji został ministrem wojny w rządzie Kiereńskiego. Żądał wówczas egzekucji za każdą dezercję z frontu lub niesubordynację, ale nie przyniosło to żadnego skutku. Zaraz po rewolucji październikowej brał udział w antybolszewickim szturmie wojsk gen. Krasnowa na Piotrogród, następnie znalazł się w politycznym kierownictwie Armii

Ochotniczej gen. Aleksiejewa, a potem zawiązał w Moskwie konspiracyjną organizację antysowietyczną i wzniesił powstania w Jarosławiu oraz Rybińsku.

W czasie wojny polsko-radzieckiej organizował dywizje rosyjskie przy armii polskiej, które potem przerzucił na pomoc Petlurze, a po ich powrocie do Polski (i internowaniu), zajął się wydawaniem w Warszawie tygodnika „Za swobodą”. Jednak po licznych notach radzieckich

ewidentny dowód, że opinie publiczną łatwo wziąć na plewy. Co potem chętnie wykorzystywał.

Każdy widzi, że żyłorysem Sawinkowa dałoby się obdzielić kilkadziesiąt osób. To był człowiek czynu, o śmierć ocierał się nieustannie i wygląda na to, że nie znał uczucia lęku.

Można nie akceptować jego strategii postępowania ani (zresztą: zmiennych) poglądów politycznych, natomiast nie można odmówić mu szacunku dla nie-

rządu, został „zachęcony” do wyjazdu z Polski i zamieszkał w Paryżu.

W 1924 roku podejrzany typ Sydney Raily zwał go do ZSRR, rzekomo dla pokierowania podziemną organizacją „Trud”. To niepojęte, a jednak jak kiedyś Azeffowi, tak i tym razem Sawinkow zaufał prowokatorowi. Może nie wytrzymał już emigracyjnej bierności i nawet cień szansy na powrót do działalności w kraju był dla niego wart ryzyka? Zaraz po przekroczeniu granicy został aresztowany.

Czekiści swoimi sposobami zmusili go do samooskarżenia oraz do ekspiacji. W głównym procesie został skazany na śmierć, ale Stalin musiał bać się legendy Sawinkowa jako męczennika, dlatego zmieniono wyrok na 10 lat więzienia.

W dniu 7 maja 1925 roku Sawinkow wyskoczył albo wypadł z okna piątego piętra w więzieniu na Łubiance. To było morderstwo, ale świat uwierzył (bo chciał) w wersję samobójstwa. Tak oto wasyt Gruzini znalazł

pospolitej odwagi, konsekwencji, bezinteresowności oraz swojej szlachetności działań. Przez całe życie, dłużej niż ktokolwiek, zwałczal czynnie kolejne systemy totalitarne. Nie miał programu pozytywnego: był Wielkim Destruktorem, w takich bowiem czasach akurat żył. A dla nas ważne, że był do Polski dobrze nastawiony — co wśród rosyjskich nacjonalistów należy do rzadkości.

Pod pseudonimem W. Ropszyn napisał też kilka powieści, z których ostatnią jest właśnie „Koł wrony” (1923). W Polsce były dotychczas znane tylko ze słyszania, bo oczywiście po wojnie na przykład nie było szans, a zaś przed wojną uszyssano źle. W monumentalnym opracowaniu „Wielka literatura powszechna” autor uwag o literaturze rosyjskiej, prof. A. Brückner, wypowiedział się o tekstach Sawinkowa z lekceważeniem oraz niechęcią. Zapewne znał je z drugiej ręki.

Miał bowiem Sawinkow autentyczny talent literacki i jego powieści — autobiograficzne jedy-

nie w bardzo pośrednim sensie — nie są żadnymi „relacjami”, jakie chętnie spisują różni, już to samodzielnie, bądź z pomocą wyrobników pióra. „Koł wrony” to naprawdę bardzo dobra i ciekawa powieść, znakomicie przetłumaczona przez Jana Gondowicza.

Powieść, naśladowująca formę dziennika, niejakie notatek w kalendarzu — i pod wieloma względami bliźniaczo podobna do „Dziennika 1920” Iza-

no o sformułowanie bardziej do rzeczywistości przystające.

Leśnym partyzantom Sawinkow przywraca te same wątpliwości: wiadomo przeciwko czemu są, ale nie wiadomo — za czym. To zresztą jakby przewodnie motto całej tej powieści. No i ponownie czerwoni zyskują przewagę, tym razem mało komu pozwalając ująć z życiem.

W trzeciej sekwencji ci niechętni tworzą w Moskwie konspiracyjną organizację sabotażową. Organizują zamachy, wysadzają pociągi z amunicją, ale sami też są ofiarami wpadek, wzajemnie więc zabijanie się wkracza w kolejną, zintensyfikowaną fazę. W końcu zostaje przy życiu tylko jeden z nich, najbardziej doświadczony, ale też najbardziej samotny. Ci, którzy z nim byli, poginęli już przecież co do jednego, a inni natomiast, nawet ci najbliżsi, bez reszty zaakceptowali czerwonych.

Po części zatem jest to opowieść o agonii Rosji starej i o dramatycznych narodzinach Rosji skomunizowanej, widzianych oczami jej przeciwnika. Choć Rosjanina. Więcej: rosyjskiego patrioty.

Ale przede wszystkim jest to opowieść o samotności. O samotnych zmaganiach ze złem, w imię dobra, którego nie sposób skonkretyzować. Takim samotnym wojownikiem był właśnie Borys Sawinkow — przez całe swoje wojownicze życie i jeszcze bardziej tam na Łubiance (więc już po napisaniu powieści) — i głównie w tym sensie powieść może uchodzić za autobiograficzną.

Samotność jest zaś jednym z tych uczuć, które nikomu nie są obce. Więc jako wykładnia powieści ma szansę na znaczny rezonans.

Borys Sawinkow: Koł wrony. Przekł. i posł. Jan Gondowicz. — W-wa: „Nowa”, 1991, s. 107, zł 14.000.

Na piłkarskich boiskach Europy

ANGLIA: MU stracił punkty i fotel lidera

W „First Division” nastąpiła zmiana lidera. Po raz pierwszy od 17 lat na szczycie tabeli ułożył się Leeds, który wygrał z Oldham 1:0 (0:0) po... samobójczym golem obrońcy gościa Kildine. Dotychczasowy przewodnik Manchester United przegrał na wyjeździe z Sheffield Wednesday 2:3 (2:1). Bramki strzelili: McClair 2 — Jemson 2 i Hirst. Była to pierwsza porażka MU w lidze, a druga w tym sezonie (w środę 0:3 w meczu o PE z Atletico Madryt). Drugą niespodzianką in minus sprawił Nottingham, który przegrał u siebie z Southampton 1:3 (0:1). Gospodarze znowu zagrali bardzo słabo. Przegrywali już 0:3, zanosilo się na wielką klęskę. Coraz wyżej w tabeli jest natomiast Arsenal. Tym razem wygrał z Notts County 2:0 (0:0). Gole zdobyli: Smith i Wright. Do podstawowego składu wrócił Szwed Limpar, który wypracował jedną bramkę.

Pozostałe wyniki: Aston Villa — Wimbledon 2:1 (2:0), Crystal Palace — Chelsea 0:0, Liverpool — Coventry 1:0 (1:0), Manchester City — Sheffield United 3:2 (2:2), Norwich — Luton 1:0 (1:0), West Ham — Tottenham 2:1 (2:1), Queens Park — Everton 3:1 (1:0).

1. Eintracht	15	20	34-16
2. Bayer L.	15	19	17-11
3. VfB Stuttgart	15	18	26-15
4. Kaiserslautern	15	18	25-17
5. MSV Duisburg	15	18	19-14
6. Borussia D.	15	18	23-27
7. Nuernberg	15	18	23-22
8. Schalke	15	18	24-20
9. Hamburger SV	15	18	13-15
10. Hansa	15	15	25-23
11. Werder	15	15	20-19
12. Koeln	15	15	19-19
13. Bayern	15	14	20-23
14. Karlsruhe	15	14	18-26
15. Stuttgarter K.	15	12	20-23
16. VfL Bochum	15	12	19-28
17. Dynamo	15	12	11-21
18. Wattenscheid	15	11	17-25
19. Borussia M-G.	15	11	13-23
20. Fortuna	15	10	18-27

NIEMCY: Powroty wielkich

Kiedyś przyczyniali się do rozgłosu Bayernu — teraz będą się starali przywrócić mu utraconą reputację. Beckenbauer i Rummenigge — gwiazdy lat minionych — zatrudnieni jako wiceprezesa klubu. I jakby przebudzenie Bayernu — zwycięstwo 3-0 (1-0) nad Borussia Moenchengladbach po golach Mazinho (34 i 80) i Effenberg (56). Jednakże sensacją kolejki jest pogrom 5-0 (3-0) jaki zespół FC Koeln „zaordynował” Werderowi Brema. To był koncert kolończyków, a gole strzelili: Banach (41 i 80), Fuchs (5), Heldt (40), Sturm (87). Wielkie rozczarowanie we Frankfurcie. Miejscowy Eintracht uległ Bayerowi Leverkusen 0-1 (0-1) po samobójczym trafieniu Bindewalda (13); choć praktycznie przez 90 minut gospodarze przebywali na polowie gości i stworzyli ponad 20 dogodnych pozycji strzeleckich...

W pozostałych meczach: Borussia Dortmund — VfB Stuttgart 0-0, Hamburger SV — MSV Duisburg 1-1 (0-0), Kaiserslautern — Karlsruhe 3-0 (2-0), Stuttgarter Kickers — Schalke 04 Gelsenkirchen 1-1 (0-1), Dynamo Drezno — Fortuna Duesseldorf 2-0 (0-0), VfL Bochum — Hansa Rostock 3-2 (3-0), FC Nuernberg — Wattenscheid 3-1 (2-0). Na liście snajperów prowadzą Banach (Koeln) i Eckstein (Nuernberg) z 9 golami.

WŁOCHY: „Ostre” strzelanie

Piłkarze Serie „A” nawiązali wczoraj do „pięknych” tradycji lat siedemdziesiątych, kiedy gole były prawdziwym rytusem. Splamili się bowiem zdobyciem aż ośmiu bramek... Juventus wygrał z beniaminkiem z Cremonese 2-0 (2-0), po golach Carrery (7) i Casiragiego (26). Podobny sukces 2-0 (1-0) zanotowało stołeczne Lazio, które w gościach pogrzebiło Veronę, a gole zdobył Riedle (45 i 67). Dwukrotnie trafiano też w meczu Roma — Foggia 1-1 (0-0), bramki: Picasso (48 samobójcza) — Szalimow (82). Niespodzianka w Bergamo — miejscowa Atalanta uległa Cagliari 0-1 (0-1) po strzale Herrery (12). Nadal też nie wieciecie się Zbigniewowi Bonikowi w nowym miejscu zatrudnienia czyli w Bari. Jego podopieczni musieli, na własnym stadionie, uznać wyższość Milanu, przegrywając 0-1 (0-1), a gola stracili po strzale Massaro (29).

W pozostałych meczach: Ascoli — Fiorentina 0-0, Genoa — Sampdoria Genua 0-0, Inter Mediolan — Napoli 0-0, Parma — Torino 0-0.

1. Juventus	8	12	9-2
Milan	7	12	9-2
3. Napoli	8	10	10-5
4. Lazio	8	10	11-7
5. Torino	8	10	8-4
6. Roma	8	10	6-4
7. Inter	8	10	7-7
8. Genoa	7	9	7-5
9. Foggia	8	9	10-9
10. Parma	8	9	8-8
11. Sampdoria	8	8	14-8
12. Fiorentina	8	7	8-7
13. Atalanta	8	7	6-7
14. Cremonese	8	5	5-9
15. Cagliari	8	5	6-11
16. Verona	8	4	5-14
17. Bari	8	3	3-10
18. Ascoli	8	2	3-16

III LIGA MAŁOPOLSKA ▲ III LIGA MAŁOPOLSKA ▲ III LIGA

● IGŁOPOPOL — KARPATY 0:2 (0:0). Bramki: Staroń 2 (70 i 81).
 Igłopol: Stochel — Niemiec, Gmyrek, Mazurkiewicz, J. Siewierski — Wieczorek, Wachala, Musiał, Lorek — Stusarski, Lauzer (65 A. Bielawowicz).
 Po pierwszej bezbarwnej połowie, w której stronę przeważającą byli piłkarze gospodarzy, odsona druga przyniosła więcej emocji. Zławsza, że gra była bardzo wyrównana. Więcej szczęścia mieli jednak goście. (a)

● SWIT — WAWEL 0:1 (0:0). Bramka: Stokłosa (37).
 Swit: Pora — Kula, Korbiel, Pudelko, Piątek — Nowotarski (56 Jawich), Marchewka, Wietecha, Nurek (71 Kmiec) — Wortmann, Farys.
 Wawel: Sarnat — Sajnog, Zajac, Gąsior, Małek — Grzybowy, Malinowski, Nawieśniak, Wator — Urbański, Stokłosa (87 Bania).
 Kolejne zasłużone zwycięstwo „wojskowych”. Wprawdzie w pierwszej połowie także i w tym meczu gra była wyrównana, ale gola udało się strzelić przyjeźdnym. A zdobył go Stokłosa, który strzelał zza linii pola karnego. Piłkarze Switu robili wszystko, aby odrobić straty, ale zabrakło im szczęścia. A mieli sporo okazji do strzelenia gola. (a)

● CZUWAJ — GARBARNIA 2:1 (2:1). Bramki: Pstrag 2 (20 i 42) — Jamróz (13).

Garbarnia: Nita — Kadula, Kozłowski, Głównia (75 Tyrka), Koszobko — Szopa, Biernacki, Sliwa (70 Gramatyka), Szewczyk — Lament, Jamróz.
 Było to bardzo zacięte i emocjonujące widowisko. Pierwsze minuty meczu należały do gospodarzy, którzy starali się szybko zdobyć prowadzenie. Ale ku zaskoczeniu kilkuset kibiców, którzy przyszli dopingować swój zespół gola zdobyli goście. Po błędzie obrony Czujawaj mocnym strzałem z 9 metrów popisał się Jamróz. Bramkarz piłkarzy z Przemysła nie miał szans na obronę. Utrata bramki rozkołysała miejscowych, którym udało się zdobyć jeszcze przed przerwą dwa gole. (a)

● OKOCIMSKI — UNIA 0:1 (0:1). Bramka: Czerwony (10).
 Okocimski: Opozda — Boido, Magiera, Salomon, Kukula — Treściła, Marek, Klich, Kozub — Stachura, Fima.
 Unia: Szary — P. Mikolajczak, Brożek, L. Mikolajczak, Kijowski — Świątek, Wstępniak, Foszes, Ropski — Palej, Czerwony.
 W pierwszej połowie przewagę posiadała Unia, co udokumentowała już w 10 minucie strzeleństwem gola. W drugiej połowie gra była bardziej wyrównana.

● TARNOWIA — GLINIK 3:3 (1:1). Bramki: Gurgul (7), Lizak (60), Soprych (64) — Rak 2 (26 i 80), Ryndak (69, karny).

Tarnovia: Ogorzelec — Sobczyk, Kapustka, Mucha, Wilk — Czornyak, Gurgul, Hajnysz — Łęcki, Lizak, Soprych.
 Glinik: Nowaczyk — Król, Obłój (49 Stepien), Trojanowicz, Jędrzejczyk — Ryndak, Sieczkowski, Janiszewski — Skiba, Rak, Bogusz (62 Zeglein).
 Znowu tarnowscy kibice nie doczekali się zwycięstwa gospodarzy. Tym razem mecz był bardzo zacięty i emocjonujący. Do przerwy gra była wyrównana, ale chaotyczna. Po zmianie stron Tarnovia grała dobrze tylko przez 20 minut. Po zdobyciu dwóch goli wyraźnie „oklapła” co wykorzystali Glinik. (J.K.)

W pozostałych meczach: Izolator Boguchwała — Zelmer Rzeszów 0-5 (0-2), Stal II Mielec — Czarni Jasio 0-0, Jarosław — Stal Sanok 2-0 (2-0).

1. Unia	12	18	31-8
2. Zelmer	12	17	23-12
3. Czujawaj	12	16	15-10
4. Garbarnia	12	15	23-12
5. Karpaty	12	15	16-9
6. Glinik	12	15	17-13
7. Wawel	12	14	14-13
8. Izolator	12	13	15-18
9. Stal S.	12	12	17-14
10. Jarosław	12	10	14-15
11. Tarnovia	12	10	12-19
12. Czarni	12	9	6-14
13. Okocimski	12	8	9-15
14. Swit	12	8	11-21
15. Stal II M.	12	7	11-22
16. Igłopol	12	5	4-20

Zasłużony remis

GKS Bełchatów — Wisłoka 1:1 (1:0)

Bramki: Mikulski (40) — Liedtke (53). Sędziował: Edward Michałowicz (Wrocław). Widzów 1500. Żółte kartki: Berensztajn i Kotewka (GKS) oraz Benedykt i Szewczyk (W).

WISŁOKA: Podgórski — Szewczyk, Stawarz (81 Gieralka), Dubiel, Gosek — Atekin, Benedykt, Mirgalimow, Czernicki — Zawora (46 Bielawowicz), Liedtke.

Na jeden punkt piłkarze Wisłoki w pełni zasłużyli. Wprawdzie tzw. optyczna przewaga mieli gospodarze, zwłaszcza w pierwszej połowie i na początku drugiej części gry, ale goście górowali nad rywalami szybkością, dzięki której przechwytywali wiele piłek w środkowej strefie boiska. Prowadzenie dla bełchatowian zdobył z bliska Ryszard Mikulski, a wyrównanie padło nie bez winy bramkarza gospodarzy Zbigniewa Millera, który grając pod publicznie próbował parada popisać się przy wychodzącej na aut piłce. Wprawdzie sygnalizował, ale przy upadku na murawę wypuścił, ułatwiając gościom zdobycie wyrównującego gola. W kilku groźniejszych sytuacjach pod bramką Wisłoki bez zarzutu bronili bramkarz Jerzy Podgórski. (J.h.)

Dwójka z defensywy

Korona — Sandecja 4:1 (1:0)

Bramki zdobyli: Stefański 2 (51 i 74), Fendrych 2 (39 i 63); Liber (86 min). Sędziował Tomasz Mikulski z Lublina. Żółta kartka — Orzeł (S). Widzów ok. 1000.

SANDECJA: Sejdu — Nosal, Małek, Doruła, Krok, Grudek (55 Pacholik), Kozelko, Orzeł, Szczepański, Puskarenko (55 Liber), Pietrzak.

Wysokie zwycięstwo piłkarzy Korony nie jest wynikiem ich wspaniałej gry, ale fatalnej dyspozycji defensywy Sandecji. Obrońcy z Nowego Sącza raz po raz popełniali szkolne błędy, stwarzając duże niebezpieczeństwo pod swoją bramką. Na szczęście piłkarze kieleccy nie wykorzystali wielu okazji do zdobycia gola, w kilku sytuacjach przed utratą bramki uchronił gości bramkarz Sejdu — jedyny chyba zawodnik Sandecji, którego mimo puszczania 4 bramek można wyróżnić.

Do przerwy było więc 1:0. W drugiej połowie gospodarze zaczęli wykorzystywać fatalną grę obrońców Sandecji i strzelił trzy gole, na co sędziaccie odpowiedzili honorową bramką zdobytą przez Libera po jednym z nielicznych ataków na bramkę Korony. S. WRÓBEL

Klasa międzyokręgowa

Unia II Tarnów — LZS Swinarsko 4-3 (0-0), Kabel — Jadowniczanka 2-1 (1-0), Start — Grybowia 1-1 (1-0), Błękitni — Dunajec 2-2 (1-0), Gościbia — Clepardia 3-1 (2-1), Tamel — Zawada 4-1 (3-0), Harnaś Tymbark — Bronowianka 3-0 (1-0).

1. Unia II	13	21	36-14
2. Kabel	12	17	33-12
3. Wisła II	12	17	22-9
4. Grybowia	13	16	17-13
5. Dunajec	12	16	21-18
6. Zawada	12	15	14-16
7. Gościbia	12	14	27-16
8. Harnaś	12	11	17-22
9. Jadowniczanka	12	11	13-19
10. Start	12	9	13-18
11. Clepardia	12	9	13-20
12. Tamel	12	8	16-28
13. Błękitni	12	8	13-26
14. Bronowianka	12	7	14-20
15. Swinarsko	12	4	11-29

Biała Gwiazda dla gospodarzy

Nieudany rewanż

W sobotę w hali Wisły odbył się XXII międzynarodowy turniej judo seniorów o „Białą Gwiazdę Wisły”. Była to ciekawa i stojąca na dobrym poziomie impreza. Emocji nie brakowało...

W zawodach wzięło udział 13 medalistów mistrzostw Polski. Największymi gwiazdami byli oczywiście mistrz olimpijski Waldemar Legień oraz mistrz Europy Rafał Kubacki. Wystartowali także zawodnicy węgierscy, ale nie odegrali poważniejszej roli. Nie przejechał niestety awizowanej wcześniej austriackiej judocy.

Oto zwycięzcy poszczególnych kategorii wagowych wraz z zawodnikami Wisły, którzy zajęli najwyższe lokaty:

80 kg: 1. Bogdan Przyszasz, 2. Wojciech Rukasz (oba Wisła), 65 kg: 1. Mirosław Błachnio (AZS Warszawa), 71 kg: 1. Krzysztof Wojdan (Wisła), 78 kg: 1. Grzegorz Komorek (Śląsk), 2. Paweł Kraczk (Wisła), 86 kg: 1. Waldemar Legień (Czarni Bytom), 2. Grzegorz Lech (Wisła), 95 kg: 1. Mariusz Demaradzki (Śląsk), plus 95 kg: 1. Rafał Kubacki (Śląsk), 2. Wojciech Gębski (Wisła).

Najwięcej emocji wśród krakowskich kibiców wzbudziła walka finałowa w wadze 86 kg. Krakowianinowi Lechowi nie udało się niestety zrewanżować Legieniowi za porażkę w finale mistrzostw Polski. I tym razem lepszy okazał się bytomianin.

W klasyfikacji drużynowej zwyciężyła Wisła (19 pkt.), przed Czarnymi Bytom (15,5 pkt.) i Śląskiem (15 pkt.).

Wszyscy medalisci otrzymali nagrody pieniężne. Dla zwycięzców sponsorzy ufundowali dodatkowo nagrody w postaci sprzętu RTV. Główną był kolorowy telewizor. Wylosował ją wrocławianin Kubacki.

Marzą o pierwszej „czwórce”

Piłkarze rezerwy I ligi mają za sobą 10 kolejek spotkań. Z małopolskiego duetu lepiej spisuje się HUTNIK, który zajmuje 4 lokatę w grupie „Y” (Unia wciąż na ostatnim miejscu w grupie „X”).

O krótką rozmowę poprosiliśmy trenera „hutników” Jana Wojciecha Gmyrka.

— Pana ocena dotychczasowych występów Hutnika?

— Grał bardzo nierówno. Nie ma ustabilizowanej formy. Wpłynęły na to kłopoty kadrowe. Nie ma kłm grać. Pys i Pater mieli kontuzje, Nowakowski przygotowywał się do sezonu w Kielcach. Miał bardzo dużo treningów siłowych i wytrzymałościowych i dopiero teraz nabiera szybkości. Są w klubie juniorzy, ale na ligę się jeszcze nie nadają.

— Jaki cel stawia Pan przed drużyną?

— Gramy o pierwszą „czwórkę”. Chcemy wejść do grupy „A”. Może o tym decydować nawet różnica bramek.

— Wiele klubów, sekcji, narwka na brak pieniędzy...

— Nie wiadomo jaka będzie nasza przyszłość. Kluby bardzo czekają na ustawę o kulturze fizycznej. Moi zawodnicy mają stypendia. Po rozdziale na każdego z czternastu graczy wypada milion trzydzieści siedemdziesiąt tysięcy złotych. Muszą oni grać dla publiczności. Nie chodzi o to żeby tylko wygrać, ale żeby i przyciągnąć widzów.

Krakowski pingpongist wicemistrzem Zimbabwe!

Podczas otwartych mistrzostw Zimbabwe w tenisie stołowym, w singlu mężczyzn drugie miejsce zajął... krakowianin Michał Iwaniec. Ma on 17 lat, był zawodnikiem Pradniczanek. Do Zimbabwe pojechał do swojego ojca przebywającego tam na budowie eksportowej. Jest tam już po raz drugi (wcześniej przebywał przez rok). W finale krakowianin (mistrz Polski w deblu sprzed dwóch lat) przegrał z liczącym około 30 lat Hanningiem Hincsem (Niemcy) 15:21, 18:21, 19:21.

Wcześniej pokonał innego Niemca oraz reprezentanta Zimbabwe. W rywalizacji juniorów nie miał już sobie równych. O swoich sukcesach napisał w liście do trenera Stanisława Weisły, który opiekował się nim w Pradniczance. (fil)

Za wysokie progi...

W meczu I ligi tenisa stołowego kobiet Wanda przegrała we własnej hali z Siarką Tarnobrzeg 4:6. Punkty zdobyły: Szatko-Nowak, Mamińska, Put oraz debel Szatko-Nowak, Put po 1 — Gieraga i Polńska po 2, Iwanek oraz debel Iwanek, Polńska po 1.

Siarka to aktualny mistrz kraju i wicelider tabel. Wandarywalizuje o miejsce w środku tabeli. Zwyciężyli faworytki, choć była szansa na remis. W najciekawszej... najdłuższej grze Mamińska wygrała z Czigwinową (obie to zawodniczki z Buga) 21:17, 12:21, 25:23. Była wielokrotna mistrzynią Polski Szatko-Nowak przegrała z aktualną mistrzynią Gieragą 19:21, 18:21. Po 6. grach stan meczu był 3:3. Potem jednak lepsza okazała się Siarka.

Piłkarze II-ligowego Górnika Wałbrzych nie stawili się na mecz z Rakowem Częstochowa. Powodem nie była jesienna mgła ani nagła awaria klubowego autokaru, ale nieregulowane stosunki finansowe. Piłkarze orzekli, że dość tej kopaniny za marne grosze i zastrajkowali. Kierownictwo klubu, przyciśnięte do muru, zamiast akcji wychowawczo-resocjalizacyjnej zapowiedziało rozwiązanie sekcji piłkarskiej. Tak czy inaczej obecnie ruch na sportowej szachownicy należy do prezesa klubu. Będzie on z uwagą śledzony przez szeroką widownię, gdyż konflikt ma charakter precedensowy, a jego rozwiązanie rzutować może na charakter podobnych konfliktów w przyszłości.

Właściwie nie ma powodu, żeby sport w dobie radośnego urynkowania (w teorii) całego naszego życia, miał być inaczej traktowany. Kto śledzi naszą rzeczywistość okresu przejściowego, ten się uczy. W zasadzie nie ma galęzi gospodarki czy grupy zawodowej, która by w tym roku nie strajkowała. Zgodnie z dzwicznym refrinem masowej pieśni socrealizmu strajkują i górnicy, i hutnicy, marynarze, i tokarze, strajkowali nawet ostrzegawczo policjanci i piloci, dlaczego więc nie sportowcy?

Spójrzmy jednak na ten problem z czysto ekonomicznego punktu widzenia. Komu powinno bardziej zależeć na tym, żeby istniała sekcja piłkarska Górnika Wałbrzych — piłkarzom czy zarządcy? Klub nie należy do ligowych potentatów, wprost przeciwnie — z determinacją walczą o utrzymanie się w lidze. W tabeli zajmuje trzecie miejsce od końca i tylko jeden punkt dzieli go od poetyckiego miana „czerwonej latarni”. Nie ma więc już Górnika Wałbrzych żadnych szans na awans, ma natomiast pełne szanse na spadek do III Ligi. Nie jeżdżą na mecz

Rzuty osobiste

Strajkują piłkarze

do Wałbrzycha, ale domyślam się, że zainteresowanie spotkaniami tej drużyny jest raczej umiarkowane, tym bardziej że jest w tym mieście inna jeszcze drużyna — Zagłębie Wałbrzych, grająca znacznie skuteczniej. Przypuszczam więc, że na mecz Górnika przychodzi średnio 3-5 tysięcy widzów, co z pewnością nie pokrywa kosztów utrzymania sekcji, a dotacji nie ma nawet na niektórych olimpijczyków.

Kierownictwo Górnika teoretycznie powinno być zainteresowane istnieniem sekcji piłkarskiej, ale to już nie czasy realnego socjalizmu, kiedy klub, szczególnie klub piłkarski, był istotną oazą finansowych i towarzyskich rozkoszy. Dzisiaj utrzymanie klubu czy sekcji spędza sen z powiek większości prezesów, a także ministrów sportu — panu Bidasowi. Tak więc przez noc nie śpi, tylko głowkuje, jak tu utrzymać tę cholerną sekcję. Każdy przetrwany miesiąc, to jak wygrana bitwa, a tu nagle ci, dla których się to wszystko robi i za których się tu — strajkują. Taka czarna niewdzięczność może wywołać odruchową reakcję — rozwiązać sekcję.

Punkt widzenia piłkarzy jest zgoła odmienny. Stysz zawszą, że najważniejszy jest człowiek, który jest podmiotem nie przedmiotem itp. Jeśli tak — to pierwszą potrzebą człowieka jest stabilizacja i poczucie bezpieczeństwa. Swoje sportowe życie traktują nie jak przygodę, ale jak pracę, która winna zapew-

nić im godziwe utrzymanie. Tym bardziej że zapewniała w czasach, kiedy o zawodowie w Polsce ani się nie pisało, ani nie mówiło. Więc jeśli mamy już wolny rynek i spieszymy do Europy (z Wałbrzycha bliżej do tej Europy niż z Lublina), to dlaczego klub nie wywiązuję się ze zobowiązań, które niewątpliwie składał? Piłkarze czują się oszukani i reagują tak jak robotnicy ze Starachowic, Mielca czy huty Łabędy — strajkują.

O ile jestem całkowicie po stronie robotników dużych zakładów przemysłowych — powiedzmy Ursusa czy Starachowic, które to zakłady są często jedyną możliwością zatrudnienia, a ich nagła niewydolność nie jest winą pracujących tam ludzi, to nie jestem pewien, czy piłkarze Górnika Wałbrzych mają rację. Wprawdzie sport, szczególnie sport wyczynowy, jest także ciężką pracą, ale jednocześnie dostarcza on wiele satysfakcji niedostępnej dla górników czy hutników, którzy fedrują lub wytapiają i nikt im za to nie bije brzozy, nikt też o nich nie pisze. Jeśli więc już zdecydowaliśmy się na zajęcie, które poocznie uważane jest za hobby, to nie przeliczamy każdego kopnięcia piłki na złotówki. Bo gdybyśmy tak solidnie zaczęli przeliczać, to okazałoby się, że wartość sportowego wysiłku piłkarzy Górnika (łatwo wymierna) równa jest na przykład połowie średniego wynagrodzenia. Do tego doszłyby premie za bramki i wygrane mecze, ale i bramek, i zwycięstw górnicy z Wałbrzycha nie mają za wiele. Może się więc okazać, jeśli kierownictwo klubu podtrzyma swoją decyzję, że nikt się na piłkarzy nie rzuci z propozycjami zakupu i znajdują się na sportowej liście bezrobotnych. I wtedy dojdą do wniosku, że granie w piłkę nożną to jednak przyjemniejsze zajęcie niż praca w kopalni.

JERZY GAWRONSKI

DZIENNIK SPORTOWY

Seria niespodzianek

Czternasta seria spotkań ekstraklasy piłkarskiej przyniosła niespodzianki. Przegral lider — poznański Lech na wyjeździe w Chorzowie, wiceliderka — Wisła po zaciętej walce uległa w Łodzi Widzewowi, Hutnik nie dał rady lubelskiemu Motorowi, mimo posiadania tytułu własnego boiska, a obrońca tytułu mistrzowskiego — lubiński Zagłębie zostawił punkty w Stalowej Woli (1:2), a Legia w Warszawie znowu rozczarowała swych nielicznych sympatyków przegrywając zastąpienie ze Stalą. Słowem — typowa walka o punkty; każdy może przegrać z każdym...

W II lidze piłkarskiej w 2 grupie na czele nadal Siarka Tarnobrzeg, która niespodziewanie straciła punkt w Krakowie. W piętnastej kolejce padło sporo bramek — 50 (w grupie pierwszej 32, w drugiej — 18), w czym największa zasługa piłkarzy Szombierek.

Miłe złego początku

Hutnik — Motor
1:2 (1:1)

Bramki: Waligóra (15) — Grzesiak 2 (35 i 47). Sędziował M. Dusza z Katowic. Żółte kartki: Zuchnik, Michajłow, czerwona kartka: Zuchnik. Widzów ok. 3 tys.

HUTNIK: Tyrpa — Walankiewicz, Wesołowski, Koźmiński — Kowalik, Bukalski, Sermak, Góra (80' Fudali), Kraczkiewicz — Waligóra, Popczyński (66' Gruchala).

MOTOR: Opolski — Wójciszewski, Bak, Kuraś, Komor — Michajłow, Zuchnik, L. Pisz, M. Pisz (83' Topczewski) — Banaszek (60' Brzeszczyński), Grzesiak.

Skromną grupę kibiców, która wybrała się na Suche Stawy spotkać spory zawód. Ich ulubienicy — „hutnicy” — znowu (po przednio na wiosnę) nie potrafili sobie poradzić z lublińskimi. Ci ostatni potwierdzili opinię, że potrafią grać na wyjazdach.

Pierwszy kwadrans nie zapowiadał porażki gospodarzy. Rozpoczęli oni mecz w niezłym stylu. Ich akcje były składne i szybkie. W 15 min. Kowalik niemal z linii bramkowej zacentrował na pole karne, a Waligóra piękną „główką” uzyskał prowadzenie dla swojego zespołu. 20 min. później krakowski napastnik znowu stanął przed szansą na zdobycie gola. Jego strzał

sparował jednak Opolski. Po dobitce Bukalskiego piłka trafiła w rękę jednego z przyjezdnych graczy, ale sędzia nie przerwał gry. Akcja szybko przeniosła się na drugą połowę boiska. Zuchnik podał do Grzesiaka, a ten wyrównał na 1:1. Chwilę później mogła paść kolejna bramka, tym razem dla gospodarzy, jednak po strzale Sermaka piłki toczącej się wzdłuż linii bramkowej nie zdołał sięgnąć Waligóra.

Zdeprymowani niekorzystnym rozwojem sytuacji krakowianie nie potrafili się zdobyć na zdecydowane natarcie. Musieli się zresztą obawiać niebezpiecznych kontr gości, w których brylował Grzesiak. I właśnie on w 47 min. wykorzystał podanie któregoś z kolegów, minął Tyrpę i strzelił do pustej bramki. Prowadząc 2:1 goście, umiejętnie dyrygowani przez L. Pisza, kontrolowali wydarzenia na boisku. Krakowianie nie licząc silnego strzału Waligóry w 58 min. nie stworzyli już poważniejszej sytuacji podbramkowej. Wręcz przeciwnie, mogli stracić kolejne gole. W 69 min. ładnym rzutem wolnym popisał się L. Pisz, a w 86 min. idealnej okazji nie wykorzystał Topczewski.

Dodajmy, że w Hutniku nie grał Węgrzyn pauzujący za żółte kartki. Motor kończył mecz w „dziesiątkę”, gdyż w 88 min. za drugi faul Zuchnik ukarany został czerwoną kartką.

(JeFl)

Dużo goli i emocji

Widzew — Wisła 3:2 (2:1)

Bramki: Kosowski 2 (30 i 67), Chałasiński (15) — Cisek (samobójcza 26), Jalocha (51). Sędziował Ryszard Wójcik (Opole). Widzów 5394.

WISŁA: Bobrowicz — Jalocha, Lewandowski, Małek, Włodarz — Janik, Gręda, Marzec (60 Giszka), Gatuszka — Mysiewski (69 Świątek), Jelonek.

Wprawdzie padło aż pięć goli, ale mecz nie stał na najlepszym poziomie. Mimo to kibice zadowoleni opuścili stadion, gdyż emocji było wyjątkowo dużo. W polu krakowianie co najmniej dorównywali gospodarzom, ale sytuacji podbramkowej mieli więcej ci drudzy. Trzeba powiedzieć, że od wyższej porażki Wisłę uratował najlepszy na boisku, bramkarz Jaek Bobrowicz, który nie tylko obronił kilka pozycji sam na sam z rywalami, ale w 83 min. wyszedł obronną ręką przy rzu-

cie karnym Leszka Iwanickiego. Bramkarz Wisły wyczuł intencje egzekutora jedenastki, wybijając piłkę na róg. Ponadto w ostatniej minucie Bobrowicz nie skapitulował w pozycji sam na sam ze Stawomirem Chałasińskim, broniąc pewnie piłkę po jego strzale. Nie można też mieć zastrzeżeń do postawy bramkarza Widzewa Piotra Wójdygi, który też w kilku groźnych sytuacjach zachował zimną krew, ale był bezradny wobec samobójczego strzału Ciska i pozycji sam na sam z Marcinem Jalocha. Widzew wystąpił z byłym piłkarzem Dynamy Kijów — Anatolijem Demianienko, który dostroił się do dość schematycznej gry Widzewa. Ale raz wybił piłkę głową spod własnej bramki na róg, a także był bliski strzelenia gola, w czym przeszkodził mu wspomniany wyżej Jaek Bobrowicz.

JAN HOFMAN

Tylko... poprzeczka

Zagłębie Sosnowiec — Pegrotour 0:0

Widzów ok. 2500. Sędziował Zbigniew Urbanczyk (Kraków). Żółte kartki: Kowalski (Z), Antolak, Majak, Stefanik (P).

PEGROTOUR: Szymaszek — Makuch, Chład, Zieliński, Jęcek — Stefanik, Nalepka, Kaczówka, Antolak — Majak (81 Świerad), Kucharski (89 Henzel).

900-setny mecz Zagłębia w ekstraklasie piłkarskiej na pewno nie usatysfakcjonował kibiców z Sosnowca. Gospodarze od początku przystąpili do szybkich ataków, nie zdołali jednak prze-

prowadzić żadnej składnej akcji zakończonych celnym strzałem. Bardzo groźną sytuację stworzyli w 31 minucie — po podaniu do Kucza Koniarca — silnie, lecz niecelnie strzelił obok słupka. Goście zrewanżowali się dopiero w 43 minucie szybką akcją z kontrą, kiedy po podaniu Kucharskiego, Nalepka z 8 metrów strzelił wprost w ręce bramkarza Zagłębia. Dobrze grająca obrona debizan nie pozwalała piłkarzom Zagłębia na przeprowadzenie skuteczniejszych akcji.

W drugiej połowie poziom gry się wyrównał. Pegrotour miał szansę, ale jeden ze strzałów trafił w poprzeczkę...

I LIGA

● LEGIA — STAL Mielec 1:2 (1:1). Bramki: Kowalczyk (35), Tomczak (40), Fedoruk (63, karny).

● STAL Stalowa Wola — ZAGŁĘBIE Lubin 2:1 (1:0). Bramki: Sajdak 2 (38 i 66) — Kudyba (78).

● ZAWISZA Bydgoszcz — GÓRNIK Zabrze 1:0 (0:0). Bramka: Pasięka (85, karny).

● ŚLĄSK — LKS 1:1 (0:1). Bramki: Gil (61) — Podolski (14, karny).

● OLIMPIA — GKS Katowice 1:2 (0:1). Bramki: Iwan (75) — Guruli (31), M. Świerczewski (72).

● RUCH — LECH 3:1 (3:0). Bramki: Nikodem (29), Jaworek (37), Gęsior (44) — Gębura (48).

1. Lech	14	20	27—18
2. Widzew	14	17	22—12
3. Wisła	14	17	22—13
4. GKS Katowice	14	17	18—13
5. Zawisza	14	17	22—18
6. Motor	14	16	15—11
7. Ruch	14	16	20—21
8. Górnik Zabrze	14	15	19—15
9. Śląsk	14	15	18—15
10. Zagłębie Lubin	14	14	14—16
11. Hutnik	14	13	22—19
12. LKS	14	13	11—12
13. Zagłębie S.	14	12	14—16
14. Stal St. Wola	14	12	8—12
15. Legia	14	11	11—14
16. Stal Mielec	14	11	7—15
17. Olimpia	14	9	15—23
18. Pegrotour	14	7	6—29

II LIGA — grupa I

Górnik Pszów — Chrobry 2:0 (1:0), Stilon — Śleza 4:2 (2:1), Pogoń — Lechia 1:0 (1:0), Polonia — Zagłębie Wałbrzych 2:0 (1:0), Odra — Warta 2:2 (2:1), Chemik — Moto 1:0 (0:0), Górnik Wałbrzych — Szombierki 1:9 (0:5), Bałtyk — Raków 2:3 (1:0), Miedź — Naprzód 1:0 (1:0).

W tabeli prowadzi Szombierki (22 pkt) przed Miedzią i Rakowem (po 21 pkt.). Tabele zamyka wałbrzyski Górnik (8 pkt.).

II LIGA — grupa II

Stomil — Olimpia 0:2 (0:0), Gwardia Warszawa — Resovia 2:1 (2:0), Jagiellonia — Boruta 2:0 (1:0), Stal Rzeszów — Polonia 0:0, Avia — Błękitni 0:0, Wisła Płock — Chemik 3:1 (0:1).

1. Siarka	15	22	22—7
2. Chemik	15	20	27—15
3. Polonia	15	19	22—16
4. Jagiellonia	15	18	22—15
5. Stal Rzeszów	15	17	19—11
6. Błękitni	15	17	15—9
7. Resovia	15	17	24—19
8. Boruta	15	16	19—15
9. Wisłoka	15	16	14—14
10. Avia Swidnik	15	15	13—16
GKS Bełchatów	15	15	13—16
12. Wisła	15	14	16—14
13. Gwardia	15	14	17—24
14. Korona	15	13	19—17
15. Olimpia	15	13	17—18
16. Stomil	15	12	16—28
17. Sandecja	15	7	11—28
18. Cracovia	15	5	9—31

Mecz z zakalcem

Cracovia — Siarka
1:1 (1:0)

Bramki: Kubik (26) — Buczek (75). Sędziował: B. Kowalski (Katowice). Widzów ok. 500.

Cracovia: Holocher — Węgiel, Bobariko, Leńnowski, Osoba — Siemieniec (78' Apryjas), Wrześniak, Owca, Kubik — Czarnik, Hermaniuk (48' Marcinkowski).

Wynik jest oczywiście duża niespodzianką, wszak „czerwona latarnia” odebrała punkt liderowi. Ale po obejrzeniu początku meczu z Siarką zawołał wypada — „Chroń nas Boże od takich przedowników”. Przyjezdni zaprezentowali bowiem futbol niezwykle toporny (wzrost prymitywny), słabutkie wykończenie techniczne, ociężałość i brak pomysłowości. Przed meczem trener gości Janusz Gałek miał stwierdzić, że remis będzie go całkiem satysfakcjonował. I chyba to był cały plan „siarkowców”, albowiem po strzeleniu wyrównującego gola (Buczek, będąc bez opieki, trafił z około 5 metrów) wyczekiwali już tylko na udanie się do szatni. A Cracovia? Wykorzystując słabą postawę rywali grała jak umiała. A że potrafi raczej mało, to też można ją pochwalić za ambicję i dość odważne poczynania w pierwszej połowie. Gol padł właśnie po tego typu kontrze. Błędnie Porebnego i przytomnym strzałem Kubika. (wb)

■ (A) KANDERSTEG. W narciarskich zawodach w kombinacji norweskiej wygrał Sulzenbacher (Austria) przed Guy (Francja) i Kempfem (Szwajcaria). Zawodnicy skakali na igiełce i biegali na nartorolkach.

■ EDYNBURG. W meczu półfinałowym o PS w rugby Szkocja przegrała z Anglią 6:9 a Nowa Zelandia przegrała z Australią 6:16.

SPRINTEM

■ GYER. Podczas turnieju piłkarskiego węgierskiego pokonała Bułgarię 22:17.

■ WAŁBRZYCH. W samochodowym Rajdzie Karkonoskim triumfował Marek Gieruszczak na „toyocie”.

■ SYDNEY. Kolarski wyścig Commonwealth Bank Classic wygrał Niemiec Liese. Polak Piątek był 6.

■ NOVY SMOKOVIEC. W 7 rundzie szachowego turnieju Marek Matlak zremisował z Tibensky'm (CSRF) i zajmuje 5 miejsce. (fil)

W konykarskiej ekstraklasie

Raz na wozie, raz pod wozem

Koszykarze Hutnika w kolejnej serii ekstraklasy wygrali tylko jedno spotkanie...

Hutnik — Lech 79:34 (44:40). Najwięcej punktów zdobyli: Baron 23, Rutkowski 21, Griszczenko 20 — Torgowski 34, Jechorek 14.

W pierwszej połowie dosyć niespodziewanie zdecydowaną przewagę posiadali koszykarze krakowskiego Hutnika, którzy w 11 min. prowadzili 33:16. Po przerwie dominowali bardziej doświadczeni i rutynowani zawodnicy wicemistrza Polski. Najlepszym zawodnikiem na parkiecie był Tomasz Torgowski z Lecha, który 7 razy trafił celnie za 3 punkty.

Hutnik — Polfrost 93:82 (55:51). Najwięcej punktów zdobyli: Rutkowski 31, Griszczenko 23, L. Janczura 12 — Goliński 25, Olszewski 19, Nizioł 16.

W drużynie z Bydgoszczy występuje eks-krakowianin Kabała. Nie pograł sobie jednak we wczorajszym meczu. Dobrze pilnowany przez swoich niedawnych kolegów zdobył jedynie 3 punkty. Także w niedzielę mecz był zacięty, choć koszykarze Hutnika tym razem wygrali i to zaskakująco. Podobała się przede wszystkim ich gra w defensywie. (a)

W pozostałych meczach: Górnik — Śląsk 81:108, Fortum — Aspro 96:85, Stal B. — Polonia 91:87, Victoria — AZS 107:86, Stal St. Wola — Polfros 90:75, Górnik — Aspro 94:91, Stal B. — AZS 94:76, Stal St. Wola — Lech 85:85, Fortum — Śląsk 95:105, Victoria — Polonia 81:73.

Poniedziałkowy hokej

Pierwotnie 17. kolejka hokejowej ekstraklasy miała być wczoraj, ale ze względu na gorący okres wyborów przesunięto ją o 1 dzień. Teoretycznie najciekawszy mecz winni obejrzeć kibice w Nowym Targu. O godzinie 18 „Szarotki” rozpoczną zmagania z Naprzodem Janów, czyli zespołem, który po raz ostatni przegrał dosyć dawno — 29 września 0:3 na własnym lodowisku właśnie z Podhalem. Podopieczni trenera Bulasa będą oczywiście faworytami, ale Janowianie naprawdę sporo potrafili i wypadła wykazać maksymalną koncentrację. Cracovia natomiast (początek meczu o godz. 17) podejmie Tychy, dla których ewentualne punkty mają nieocenioną wartość. Przybliżają do „szóstki” po rundzie eliminacyjnej. Zechcą się też z pewnością pokazać z dobrej strony dwaj eks-krakowianie Agulin i Roszczin. Ponoć działacze górniczego klubu oświadczyli im, że w wypadku zajęcia 7. miejsca rezygnują z ich usług...

W pozostałych meczach grać będą: Towimor — Zofiówka, Zagłębie — Polonia, Górnik — Unia. (bat)

Spacererek i... horror

„Spacererek” i horror — tak można określić mecze w Krakowie i Tarnowie w 10. kolejce rozgrywek I ligi piłkarzy ręcznych.

Hutnik — Miedź Legnica 34:24 (13:14). Najwięcej bramek strzelił: Nowakowski 9, Cwik 6, Poznański 5, Mularczyk 4 — Skołodzki 7, Sukiennik 5, Tichońca 4.

Początkowo przeważali gospodarze. W 15 min. prowadzili 9:5. Potem jednak do głosu doszli goście. Szybko odrobili straty i w 28 min. oni z kolei prowadzili 14:12. Gra z obu stron nie była jednak ciekawa. Dużo było błędów w rozegraniu piłki, niecelnych strzałów. Po przerwie zobaczyliśmy jakby inny mecz. Krakowianie zaczęli grać składnie, dokładnie, a przede wszystkim skutecznie. Ich szybkie kontry były nie do powstrzymania dla rywali. Celnie rzucał Nowakowski, o wiele lepiej niż do przerwy bronił Kośmider. Pierwszymi golami w I lidze popisał się dwaj 19-latkowie Kwiecień i Skórka, co zresztą po meczu w szatni uczlił ich koleś „chrzczać” debiutantów poprzez uderzenie w pewną część ciała. Tylko na początku meczu zagrał narzekający na kontuzję Pater. (fil)

Grupa „Y”: Warszawianka — Grunwald 23:24, Sokół Gorzów — Stal Mielec 30:29, Wisła — Fablok 24:19.

Grupa „Y”

1. Sokół	10	14	243—235
2. Wisła	10	14	292—282
3. Grunwald P.	10	13	261—234
4. Hutnik	10	12	305—281
5. Fablok	10	10	231—222
6. Warszawianka	10	10	233—242
7. Miedź	10	5	270—282
8. Stal	10	4	225—261

UNIA Tarnów — ZAGŁĘBIE Lubin 25:24 (10:12). Najwięcej bramek strzelił: Gniewek 8, Bitner, Haim i Wojs po 4 — Diduszenko 7, Czaja 5.

Przez większą część meczu gra była wyrównana. W 50 min. gospodarze przegrywali jednak już 19:23. W ciągu 3 min. gospodarze doprowadzili do stanu 22:23. W 55 min. było 22:24. Przy olbrzymim dopingu tarnowianie znowu zdobyli trzy gole, nie tracąc ani jednego. Na półtorę min. przed końcem meczu prowadził 25:24. Goście mieli piłkę i... przewagę dwóch zawodników, gdyż sędziowie usunęli z boiska Wojsa i Odbierzychleba. Mimo to wynik nie uległ już zmianie. W tym dramatycznym meczu wśród tarnowian wyróżnili się Gniewek, Bitner oraz bramkarz Homa, a wśród lublińian Diduszenko.

Grupa „X”: Grunwald — Iskra 27:26, Śląsk — Pogoń 36:23, Wybrzeże — Pogoń Sz. 27:25.

Grupa „X”

1. Wybrzeże	10	18	259—213
2. Śląsk	10	15	299—235
3. Pogoń Sz.	10	12	249—222
4. Pogoń Z.	10	8	212—223
5. Zagłębie	10	6	241—239
6. Grunwald R. S.	10	6	219—253
7. Iskra	10	4	226—255
8. Unia	10	4	224—269

I liga siatkówki mężczyzn

Beniaminek lepszy

Siatkarze Hutnika w sobotę i niedzielę występowali w Nysie. Pomimo że byli faworytami, przegrali gładko dwa mecze...

STAL Nysa — HUTNIK 3:0 (15:6, 15:5, 15:3).

Siatkarze Hutnika w całym spotkaniu, które trwało zaledwie 52 minuty zdobyli jedynie 14 punktów. Byli zespołem znacznie słabszym, grającym bez wiary w końcowy sukces.

STAL Nysa — HUTNIK 3:0 (15:6, 15:4, 15:10).

Również w rewanżowym spotkaniu beniaminek pierwszej ligi — siatkarze Stali, odnieśli łatwe zwycięstwo nad renomowaną firmą — Hutnikiem. Tym razem do zwycięstwa gospodarze potrzebowali 60 minut.

W pozostałych meczach: Czarni Radom — Chełmiec Wałbrzych 3:2 i 0:3, Piomien Sosnowiec — AZS Olsztyn 2:3 i 2:3, Jastrzębie Borynia — AZS Częstochowa 3:2 i 1:3.

1. Stal	2	8	12:1
2. AZS	2	8	12:4
3. AZS Cz.	2	7	11:6
Chełmiec	2	7	11:6
5. Czarni	2	5	4:11
Jastrzębie	2	3	4:11
Piomien	2	4	7:12
8. Hutnik	2	4	2:12

Zych brązowym medalistą

Bogusław ZYCH zdobył brązowy medal mistrzostw Europy we florecie. W półfinale Zych przegrał z Węgrem Istvanem Busą 3:5, 6:4, 1:6. Busa został złotym medalistą, po zwycięstwie w finale nad Michaeliem Ludwigiem (Austria) 6:5, 5:1.

Porażka bokserów Igloopolu

W sobotę i niedzielę rozegrano mecze 12. serii spotkań bokserkiej ekstraklasy.

W meczu I ligi bokserkiej Hetman Białystok pokonał Igloopol 11:9. Mecz — jak się tego spodziewano — był bardzo wyrównany i stał na dobrym poziomie. Minimalne zwycięstwo gospodarzy, ale ten jeden decydujący punkt został zdobyty w walce.

W pozostałych meczach: Gwardia Warszawa — Czarni Stupsk 14:6, Wałka Zabrze — Górnik Sosnowiec 14:6, Zagłębie Konin — GKS Jastrzębie 13:7.

1. Zagłębie	12	15	128—112
2. Hetman	11	14	123—97
3. Czarni	12	14	126—112
4. Igloopol	12	13	140—100
5. Gwardia	11	12	122—98
6. GKS	12	11	109—131
7. Wałka	11	9	100—118
8. Górnik	11	4	70—150

Na II-ligowych parkietach

W kolejnych meczach koszykarskiej II ligi mężczyzn krakowska Wisła pokonała wysoko tarnowską Unię 108:71 (46:29) a AZS Kraków przegrał na wyjeździe z Pogonią Ruda Śląska 84:86 (42:37).

Wśród pań Korona Kraków grała w Bytomiu z tamtejszą Stalą Bobrek. Wygrały gospodynie 84:64 (46:20), a krakowski AZS AWF wygrał z „akademickami” z Rzeszowa 59:47 (38:22).

W II lidze hokejowej

W kolejnych meczach: Górnik Katowice — KTH Krynica 7—6 (3—0, 2—4, 2—2), bramki dla KTH: Witassek i Przyborowski po 2, Piksa i Mosoń po 1. MOSiR (Zagłębie) Sosnowiec — Podhale II Nowy Targ 2—8, Naprzód II Janów — STS Sanok 3—10, Górnik II — STS 6—8. (b)

Czy tak typowałeś?

Liga angielska: 1, 1, X, 1, 1, 1, 1, 1, 1, X, 2.

DUŻY LOTEK

6, 16, 19, 31, 44, 45

ZAKŁADY SPECJALNE

Zaniepokojenie międzynarodowych instytucji finansowych

Prywatyzację należy przyspieszyć

Zwłoka w prywatyzowaniu wielkich polskich firm państwowych „zaczyna irytować międzynarodowe instytucje finansowe, które chwala Polskę jako model odważnej reformy postkomunistycznej i obsypały kraj miliardami dolarów nisko oprocentowanych pożyczek” — pisze niedzielnia „Washington Post”.

W korespondencji własnej Blaine'a Hardena z Warszawy dziennik przytacza słowa Iana Humea stałego przedstawiciela Banku Światowego w Warszawie: „Prywatyzacja jest bezspornie najważniejszym procesem w tym kraju i powinna otrzymać bezwzględny priorytet. Jeśli po wyborach władze nie przyspieszą (programu) powszechnej prywatyzacji — dodał Hume — Bank stanie się bardzo niecierpliw”.

Harden pisze, że program powszechnej prywatyzacji „staną w miejscu” wskutek „głębokich rozbieżności między partiami politycznymi w kwestii sposobu i terminu rozdziału akcji”. W szerszym tygodniu kończącej swą kadencję Sejm „polecił rządowi wstrzymać bezpłatnie ich rozdawnictwo”.

Korespondent „Washington Post” wątpi, aby wybory niedzielne mogły przynieść przełom. „Badania ankietowe — pisze wskazują, że żadna partia nie zdobędzie więcej niż 20 proc. głosów. Nie-

zdecydowanie co do tego, jak prywatyzować (wielkie przedsięwzięcia państwowe), może bardzo się przedłużyć poza rok bieżący”. (PAP)

Apel o pomoc dla Polski

Dwaj wpływowi politycy Partii Demokratycznej, senator Paul Simon i członek Izby Reprezentantów Stephen Solarz, wezwali prezydenta Busha, aby rozważył możliwość podjęcia dodatkowych środków pomocy dla Polski, które ułatwiłyby utrzymanie tam poparcia społecznego dla reform gospodarczych.

W liście do prezydenta, wystosowanym kilka dni po otrzymaniu apelu Kongresu Polonii Amerykańskiej o wsparcie polskiego programu reform demokratycznych i rynkowych, Simon i Solarz sugerują finansowanie przez USA i inne kraje zachodnie dostaw polskiej żywności i innych artykułów pierwszej potrzeby do ZSRR, szersze otwarcie rynku amerykańskiego dla polskich to-

warów i zwiększenie amerykańskich gwarancji kredytowych dla budownictwa mieszkaniowego w Polsce.

Politycy demokratyczni podkreślają, że w znacznej mierze wskutek niepomysłnych okoliczności zewnętrznych program reform polskich boryka się z trudnościami, a oredownicy tych reform w Polsce „stoją w obliczu niełatwego zadania utrzymania silnego poparcia” dla przeobrażeń gospodarczych.

Jest jasne, że nawet w najlepszych okolicznościach polski program reform gospodarczych wymagałby od Polaków wielkich poświęceń — piszą Simon i Solarz. — Niemniej uważamy, że USA powinny zastanowić się nad podjęciem dodatkowych środków, aby zmniejszyć wpływ zakłóceń gospodarczych i tą drogą pomóc w zapewnieniu dalszego poparcia społecznego dla reform. (PAP)

Polacy głosowali za granicą

Brytyjska Polonia z zaangażowaniem podesała do pierwszych wolnych wyborów w Polsce. Przed południem do głosowania przystąpiło już ok. 300 osób. Jednak nie wszyscy chętni mogą wykazać się odpowiednimi dokumentami świadczącymi o polskim obywatelstwie.

W południe głosował ostatni emigracyjny prezydent Ryszard Kaczorowski oraz ambasador RP Tadeusz de Virion. Prezydent wyraził sympatię dla osób, które nie mogą uczestniczyć w głosowaniu ze względu na ordynację wyborczą.

W wyborach niestety nie będzie uczestniczył długoletni emigracyjny prezydent RP Edward Raczyński, który przebywa w szpitalu ze złamaną kością biodrową. Wcześniej prezydent zapowiedział do rodaków o liczne stawienie się do wyborów. Nie będzie również głosować 87-letnia wdowa po byłym premierze Polski Felicie Sławoju-Składkowski, która utraciła swój paszport przed prawie pół wiekiem.

W Czechach, na Słowacji i Morawach głosują przede wszystkim polscy robotnicy, zatrudnieni czasowo w CSRF. Jest ich ponad 18 tys., ale zdecydowana większość wyjechała do kraju i wróci dopiero po Wszystkich Świętych. W Ostrawie np. — według przewidywań — na ty-

siąc osób uprawnionych do głosowania zgłosi się do urn zaledwie 2-3 proc.

W pierwszych godzinach po otwarciu lokali wyborczych ruch w nich był niewielki, jednak później — zwłaszcza w Pradze — zaczęli zgłaszać się uczestnicy polskich wycieczek. W Ostrawie tradycyjnie pierwsi przyszedli do urn najstarsi, dysponujący polskimi paszportami, mieszkańcy Zaolzia.

„Są to pierwsze w moim życiu wybory do polskiego parlamentu” — powiedział Jan Nowak-Jeziorański, wiceprezes Kongresu Polonii Amerykańskiej w sobotę rano po głosowaniu w lokalu wyborczym w Ambasadzie RP w Waszyngtonie.

Wstępne informacje, jakie nadeszły z głównych obwodów głosowania w Stanach Zjednoczonych, wskazują, że frekwencja w wyborach do Sejmu i Senatu może okazać się tu wyraźnie mniejsza niż w ubiegłorocznych wyborach prezydenta Polski. Według bardzo przybliżonych i nieoficjalnych ocen, sporządzonych przed zakończeniem dokładnego liczenia głosów, w Chicago głosowało ok. 3 tysięcy osób, a w Nowym Jorku około 4 tysięcy — wobec odpowiednio około 10 tysięcy i przeszło 11 tysięcy w roku 1990.

Ze względu na różnicę czasu wybory do parlamentu polskiego odbywały się w USA w sobotę, ogółem w 24 punktach głosowania. W stanach wschodnie wybrzeża głosowanie zakończyło się w niedzielę o pierwszej nad ranem czasu warszawskiego, a w Los Angeles, San Francisco i Seattle nad Pacyfikiem trzy godziny później.

Przy pięknej, słonecznej pogodzie Polacy stale zamieszkał w Paryżu, a także goszczący tu przejazdem udali się tłumnie do urn w dwu lokalach wyborczych — w Ambasadzie i Konsulacie Generalnym RP. Głosowali tu m. in. wiceminister kultury Agnieszka Morawińska, senator, znany historyk — Jerzy Kłoczowski, wybitny biolog prof. Włodzimierz Zagórski, w wyborach wzięli też udział księża z polskiej misji katolickiej. Francuska Polonia dosyć licznie głosowała również w trzech innych lokalach wyborczych — w Konsulacie Generalnym RP w Strasburgu, Lille i Lyonie.

Do południa w zagranicznym okręgu wyborczym numer 140,

utworzonym w Ambasadzie RP w Rzymie, głosowało około tysiąca osób, tj. prawie tyle, ile zgłosiło wcześniej swój udział w wyborach. Liczbę potencjalnych wyborców w Wiecznym Mieście, to jest przebywających tu na stałe lub przybyłych na dłuższy pobyt dorosłych Polaków ocenia się na dwa tysiące. Jednak ze względu na pielgrzymki, wycieczki i rodaków przebywających indywidualnie, komisja wyborcza przygotowała kartki do głosowania dla trzech i pół tysiąca osób.

W Wilnie komisja wyborcza mieści się w nowo otwartej Ambasadzie RP, niedaleko Ostrej Bramy. Wiszące przy wejściu flagi Polski i Litwy od rana wzbudzały zainteresowanie przechodniów. Wielu dopiero teraz dowiedziało się, że Ambasada Polska w Wilnie już działa.

W Wilnie głosowali obywatele polscy na stałe mieszkający w Republice Litewskiej oraz przebywający w niej czasowo — na placówkach, kontraktach, na studiach.

Do lokalu wyborczego zgłaszali się też miejscowi Polacy, którzy po wojnie utracili obywatelstwo polskie, i pytali, czy oni też mogą głosować. „Jeśli można, chcielibyśmy głosować”.

Złe nastroje

60 proc. respondentów CBOS wyraziło 10-13 bm. opinie, że ogólnie rzecz biorąc sytuacja w Polsce idzie w złym kierunku; w sondażu wrześniowym było 57 proc. takich ocen, 23 proc. zapytanych uważa, że sytuacja w kraju zmierza w dobrym kierunku (we wrześniu — 24 proc.), a 17 proc. nie miało na ten temat zdania.

Podobnie jak przed miesiącem oceniana jest obecnie sytuacja polityczna w kraju: 22 proc. uważa ją za dobrą, 32 proc. za „ani dobra, ani złą”, 35 proc. — za złą, a 10 proc. nie miało w tej sprawie wyrobionej opinii.

Nieco korzystniejsze niż we wrześniu są prognozy sytuacji politycznej na najbliższe dwa lata: 42 proc. respondentów ocenia je poprawnie, 39 proc. w tym czasie (w sondażu wrześniowym — 39 proc.) we 24 proc. pozostanie bez zmian, zdaniem 14 proc. pogorszy się, a co piąty nie wypowiedział się w tej kwestii.

Komunizm — dzieje utopii

(Dokończenie ze str. 5)

wemu absolutyzmowi w socjalistycznej szacie nie można było powstrzymać za pomocą czołgów. Dziewięć lat przed tym pierwszy zapłon spowodował proletariatu Polski: związek zawodowy „Solidarność”. Teraz zdradzeni przez komunistów i pozostawieni samym sobie przez socjaldemokratów z Zachodu, polscy robotnicy najemni słuchali jako przewodnika stającego po ziemi papieża.

Na przełomie lat 1979/80 armia radziecka, której Breżniew obiecał jeszcze wiele spraw wojennych, sięgnęła po raz ostatni poza granice Związku Radzieckiego — na południe, do Afganistanu. Oba punkty zapalne znajdujące się u progu radzieckiego domu zapowiadały siedzącym za kratkami upadek imperium, dostarczając teraz również dla starców na Kremlu.

Odrodzona od światowego rynku gospodarka państwowa, która inwestowała niemal jedynie w przemyślnie ciężki i zbrojeniowy, sygnalizowała zerowy wzrost i żyła z kapitału. Nadmierne zbrojenia radzieckie srokwokowały USA do realizacji strategii opartej na broni kosmicznej, której Moskwa nie była w stanie sprostać.

Pozbawiany stałe owoców swojej pracy naród odmówił jednak

wypełniania nałożonych na niego obowiązków, przestrzegania prawa i rozpoczął bumelancki strajk. Światowe mocarstwo zaczęło chylić się ku upadkowi.

Wtedy moskiewscy gerontokraci wybrali sobie na zbawcę systemu nieznanego prowincjonalnego funkcjonariusza Michaiła Gorbaczowa, najmłodszego członka Biura Politycznego. Otrzymał on pełnomocnictwo do poczynienia wszelkich ustępstw zarówno wobec obywateli radzieckich, jak i zagranicy, jeżeli tylko utrzyma panowanie partii.

W wolnych wyborach w Rosji na kandydatów państwowej partii oddano 17 procent głosów. Działająca jako moralne spoiwo państwowa religia od dawna już nie miała żadnych wielbicieli, a interesy klasowe aparatczyków sprawowały się już tylko do przejęcia. Czołowi funkcjonariusze rządu, tajnej policji, armii, przemysłu zbrojeniowego i kościołów, jeszcze raz podjęli próbę odzyskania swojej dyktatury. Jednakże ich zamachowi stanu z 19 sierpnia brakowało nikczemności masakry dokonanej na pekińskim Placu Tiananmen, powtórzyl się on tylko jako farsa i w ciągu trzech dni pogrzebał Związek Radziecki wraz z jego Partią Komunistyczną na smietniku historii.

Radziecka baza w Czarnej — pozostaje

Rosjanie w zimowych mundurach

(Inf. wł.). Ponad miesiąc temu wojewoda tarnowski otrzymał pismo od pełnomocnika rządu do spraw pobytu wojsk radzieckich w Polsce, z którego wynikało, że „radziecka baza wojskowa w Czarnej koło Tarnowa zostanie do końca tego roku zlikwidowana. Wczoraj odwiedziłem bazę, by zobaczyć jak wygląda przygotowanie do odjazdu.

Okazuje się jednak, że Rosjanom nie wiadomo o powrocie do domu. Przed zimą poprawiono dach, wzmocniono budynek wartowni i umieszczono świeży szylt z napisem: „Ministerstwo Obrony ZSRR. Punkt Kontrolny Dokumentów”. Żołnierze na wartowni pełnią dyżury w zimowych szynelach i butach, z bagnietami u pasa. Niedawno miała tu miejsce wymiana żołnierzy, obecnie załoga bazy liczy 40 wojskowych.

Oficerowie twierdzą, że zmieniło się zasadniczo nastawienie miejscowej ludności. Podobno jak dawniej ludzie przychodzą tu kraść rozmaite detale, m. in. fragmenty ogrodzenia. Nie zjawiają się jak dawniej, w celach towarzyskich.

— Boją się ruskich, czy co? — zastanawia się jeden z oficerów. Nie przychodzi już nawet ten, co handlował wodką z żołnierzami.

W bazie pełnia jesieni, cała jednostka tonie w kolorowych liściach, ale żołnierze nudzą się. Natasza, najładniejsza w całej bazie dziewczyna — sprzedawczyni z miejscowego sklepiu, wyjechała po towar na drugi koniec Polski, kina nie ma, została tylko telewizja.

Na pytanie, czym na co dzień zajmują się tu żołnierze, oficer odpowiada enigmatycznie: — „A co mogą robić w Wilku w lesie?” Czasami odwiedza ich tu jeszcze dawny kolega, Alik Mahmudow, który zrezygnował ze służby w armii, ożenił się tu i nie chce wracać do Kraju Rad.

Przy bazie radzieckiej, jakieś 300 metrów w linii prostej powstaje baza... polska. Niedaleko radzieckich radarów pracuje sprzęt krośnieńskiej „Naftobudowy”, wnoszącej tu specjalną bazę dla poszukiwań gazu.

Obie bazy nie nawiązały jeszcze z sobą kontaktu.

ZYGMUNT SZYCH

SERWIS INFORMACYJNY ■ SERWIS INFORMACYJNY

Film

Przed wszystkim — „Kroll”! Najatrakcyjniejszy film na ostatnim festiwalu w Gdyni, choć to dopiero debiutancka, dyplomowa praca ekranowa absolwenta wydziału reżyserii łódzkiej szkoły, Władysława Pasikowskiego. Wzorem dnia było brutalne kino amerykańskie, co widać w bezwzględnym pościegu za dezerterskim i w okrutnych stosunkach panujących w jednostce wojskowej. Mocnych mezczyzn grają Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda i „nowa twarz”: Cezary Pazura. — A co to jest „Zarzewie”? To film francuski, przedstawiający osadę górniczą w r. 1931, w której pracują również polscy emigranci. Wzajemne stosunki układają się wrogo, lecz i w takich niesprzyjających warunkach zrodzić się może miłość. W obsadzie aktorskiej znalazła się także „nasza” Elżbieta Karkoszka. — I jeszcze przypomnienie, że w Dyskusyjnym Klubie Filmowym „Klatka” w kinie „Wrzos” trwa przegląd pod nazwą „Ekranizacja bestsellerów literatury sensacyjnej”.

Wystawy

W galerii „Pryzmat” Związku Polskich Artystów Plastyków przy ul. Łobzowskiej 3 w Krakowie, można obejrzeć wystawę rysunków i grafik Zofii Boniek. Artystka studiowała w wydziale malarstwa ASP w Krakowie. Dyplom otrzymała w pracowni prof. Adama Marczyńskiego w 1963 roku. Zajmuje się malarstwem, rysunkiem i grafiką, a od 1984 roku uczestniczy w wystawach organizowanych przez niezależny ruch artystyczny.

Miała już 11 wystaw indywidualnych w różnych miastach w Polsce i za granicą (m. in. w Szwecji i Norwegii). Brała udział w licznych wystawach zbiorowych m. in. w Międzynarodowych Biennale Grafiki w Bradford, Frechen i Menton oraz w Międzynarodowym Triennale Rysunku we Wrocławiu, a także w konkursie na dzieło plastyczne w 600-lecie obecności Obrazu Bogurodzicy na Jasnej Górze, na którym otrzymała wyróżnienie. Na wystawie w galerii „Pryzmat” Zofia Boniek prezentuje ok. 30 grafik i rysunków z lat 1984-1991.

Książki

Mirosława Zakrzewska-Dubasowa — „Historia Armenii”. Wyd. 2 poprawione i uzupełnione, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław — Warszawa — Kraków 1990.

Pierwsze wydanie tej książki ukazało się w 1977 r., a od tego czasu nastąpiło wiele zmian, zaś impulsem rosnącego zainteresowania się Armenią były wypadki w Górnym Karabachu i trzęsienie ziemi. Wydarzenia 1988 r., jakie miały miejsce w Armenii, zapoczątkowały okres reform w Związku Radzieckim. Na losach tego kraju ciążyły błędy popełnione przez Stalina, jako komisarza do spraw narodowości, zawiódła także Ententa, okazując brak zdecydowania i niepoparcie restytucji terytorialnych Armenii od Turcji. „Wytworzyła się sytuacja, która do dnia dzisiejszego stanowi zarzewie konfliktów religijnych i narodowościowych”. Autorka pisała te słowa w przedmowie do obecnego wydania w 1989 r. Brak tu więc opisu wydarzeń z tego roku, które dotarły już w czasie druku książki. Był to rok nasilających się przesładowań ludności armeńskiej. Ple-

mię Armenów pojawia się w I tysiącleciu przed n.e., zaś kształtowanie się narodu armeńskiego trwało w ciągu VII-III w. przed n.e. Chrześcijaństwo przyjęło Armenia w I w. Faktem z nowszych czasów i jednym z najważniejszych jest krwawa rzeź Ormian, dokonana przez nacjonalistów tureckich w 1915 r., a następnie ustanowienie na dobre władzy sowieckiej w 1920 r.

Wydawnictwa

Z licznych turystycznych wędrówek najprzyjemniej wspominać wycieczki, których trasy prowadziły przez województwo nowosądeckie. Wprawdzie sezon turystyczny już się kończy, ale nawet przy gorszej pogodzie można zwiedzać liczne zabytki architektury. Tym zabytkom poświęcono jest informator wydany przez COIT w Nowym Sączu na zlecenie Komitetu do Spraw Młodzieży i Kultury Fizycznej ze środków Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku. Informator zawiera krótki tekst Łukasza M. Mroczkowskiego, rysunki Barbary Magierowej z opisem poszczególnych obiektów zabytkowych, a na okładkach barwne fotografie Stanisława Momota, Jerzego Żaka i Mariana Żyły, który był przez dłuższy czas fotoreporterem „Dziennika Polskiego” i lubi wędrować po górach.

PLAYLISTA radia RMF

na okres od 28 października do 3 listopada 1991 r.
Powerplay: SIMPLEX RED — STARS (N)
LISTA A (utwory grane minimum trzy razy dziennie): 1. PAU-

LA ABDUL — Blowing Kisses In The Wind, 2. BANDERAS — Why Aren't You In Love With Me, 3. CHER — Save Up All Your Tears, 4. ALICE COOPER — Love's A Loaded Gun, 5. GENESIS — No Son Of Mine (N), 6. GUNS'N'ROSES — Live & Let Die (N), 7. MARRILLION — Dry Land, 8. KIRSTY MCCOLL — All I Ever Wanted, 9. JOHN O'KANE — The Dance Goes On, 10. BONNIE RAITT — Slow Ride (N), 11. REM — The One I Love, 12. ROXETTE — Spending My Time (N), 13. BOB SEGER — The Fire Inside, 14. SIMPLE MINDS — Real Life, 15. SWEETMOUTH — Fear Is The Enemy Of Love.

LISTA B (utwory grane minimum raz dziennie): 1. ANIMAL LOGIC — Rose Coloured Glasses, 2. MICHAEL BOLTON — When A Man Loves A Woman, 3. BELINDA CARLISLE — Do You Feel Like I Feel, 4. BEVERLY CRAVEN — Woman To Woman, 5. DEACON BLUE — Closing Time, 6. DIRE STRAITS — Heavy Fuel, 7. ELO PT. 2 — For The Love Of A Woman, 8. LITA FORD — 1 Shot Of Poison (N), 9. CHESNEY HAWKES — Secrets Of The Heart, 11. HUE & CRY — She Makes A Sound, 11. LEVEL 42 — She Can't Help Herself, 12. JOHN MELLENCAMP — Get A Leg Up, 13. MOCK TURTLES — Strings & Flowers, 14. VAN MORRISON — Why Must I Always Explain, 15. ALISON MOYET — This House, 16. OZZY OSBOURNE — No More Tears, 17. JOHN PORTER & MIRROR — Love & Suffering, 18. PRINCE — Cream, 19. REMBRANTS — Save Me, 20. ROBBIE ROBERTSON — What About Now, 21. LISA STANFIELD — Change (N), 22. TINA TURNER — Love Thing, 23. U2 — The Fly, 24. GINO VANELLI — Sunset On L.A., 25. WORLD OF TWIST — Sweet.
(N) — nowość na playliście.

FIRMA HANDLOWA STRONCZAK
Kraków, al. Słowackiego 58, tel. 33-22-67
czynna codziennie od 10 do 18
sobota od 10 do 14

MIESZKANIA DO SPRZEDAŻY: 51 m² — Ugorek — 280 mln; 49 m² — ul. Rzeźnicza — 270 mln; 52 m² — Zagadłowicza — 280 mln; 27,5 m² — Na Stoku — 140 mln; 50 m² — Nowy Sącz — 170 mln; 36 m² — Wysiochów — 165 mln; 37 m² — Al. Pokoju — 200 mln; 45 m² — Myślenice — 200 mln; 62 m² — Beskidzka — 420 mln; 33 m² — os. Hutnicze — 180 mln; 22 m² — Wrocławska — 120 mln; 30 m² — Winiarskiego — 145 mln; 29 m² — Żywiecka — 174 mln; 40 m² — Wrocławska — 230 mln; 34 m² — Księża Skorupki — 175 mln; 32 m² — Smoleńsk — 200 mln; 66 m² — Strzelców — 350 mln (garaż); 38 m² — Słomiana — 310 mln (garaż); 50 m² — Kalwaryjska — 220 mln; 110 m² — Łobzowska — 600 mln zł.

DOMY DO SPRZEDAŻY: 217 m², parc. 5 a — Wola Batorska — 400 mln; 190 m², parc. 58 a — Lubień — 820 mln; 261 m², parc. 28 a — Gólkowice — 600 mln; 110 m², parc. 7,5 a — Wieliczka — 355 mln; 170 m², parc. 4 a — Muszyna — 600 mln; 110 m², parc. 8,5 a — Rabka — 250 mln zł.

Firma poszukuje wszelkich lokali i mieszkań do sprzedaży oraz wynajęcia

AUTO-HANDEL ♦ AUTO-LEX
Kalwaryjska 33. Tel.: 56-22-66, fax 56-08-25
godziny otwarcia 9-17

oferuje

„FIAT 128 SPORT 1,1” 1975: 29 mln; „NISSAN SUNNY 1,7D” 1988: 82 mln; „VOLVO 740 GLD 2,4D” 1987: 134 mln; „VW GOLF 1,6D” 1984 (XI): 62 mln; „OPEL ASCONA 1,6” 1983: 49 mln; „NISSAN SENTRA 1,6” 1987: 50 mln; „TOYOTA CARINA II 2,0D” 1988: 86 mln; „MERCEDES 207 2350D” 1988: 192 mln; „RENAULT ESPACE 2,0GTS” 1990: 220 mln; „JEEP WRANGLER 4,0i” 1991: 250 mln; „RENAULT 5 1,1” 1990: 95 mln; „PEUGEOT 309 1,2” 1990: 129 mln; „PEUGEOT 309 1,9D” 1990 (XII): 137 mln; „FORD TAURUS 3,0i” 1989: 134 mln; „FORD TRANSIT 2,5D” 1986: 148 mln zł.

OGŁOSZENIA do DZIENNIKA POLSKIEGO
przyjmujemy również w REDAKCJI:

* KRAKÓW, ul. Wielopole 1, pok. 212, II p., tel. 21-45-72, fax (012) 228249 w godz. 8-17
* NOWY SĄCZ, ul. Narutowicza 6, tel. (0-18) 20449, fax 20478
* TARNÓW, ul. Krakowska 12, tel./fax (014) 213520 w godz. 9-16
* BOCHNIA, ul. Solna Góra 15, (wejście od ul. Niecałej, tel./fax (0197) 25622 w godz. 8-16

Notowania walutowe

- SZPITALNA 34 („Hasawa”), USD: 11700—11850, DEM: 6700—6800, ATS: 960—970.
- WIELOPOLE 3 („Wielopole”) — punkt czynny do 22 — USD: 11750—11850, DEM: 6700—6800.
- RYNEK GŁÓWNY 9 („Renesans”) — USD: 11750—11850, DEM: 6700—6800, ATS: 960—975.

Firma Handlowa Łodzińska

- KALWARYJSKA 25 i 36, SZEWSKA 12, „EWA”, USD: 11750—11850, DEM: 6650—6800, ATS: 940—970, FRF: 1900—2000, SEK: 1780—1850, GBP: 19100—19600, ITL: 8,5—9,2.
- RYNEK KLEPARSKI 13, USD: 11700—11850, DEM: 6750—6850, ATS: 940—960, FRF: 1950—2000.
- DŁUGA 8 („Teresa”), USD: 11750—11900, DEM: 6700—6850, ATS: 940—970, FRF: 1950—2000.

Firma Handlowa Łodzińska przyjmuje pożyczki w dewizach gwarantując zabezpieczenie i wysokie odsetki!

Firma Handlowa A.A. Słoińska

- GRODZKA 50, USD: 11700—11900, DEM: 6600—6800, ATS: 930—980, GBP: 18900—19500.

Firma Handlowa Słoińska przyjmuje pożyczki w dewizach, gwarantując zabezpieczenie i wysokie odsetki!

Notowania z 26 października br.

OGŁOSZENIA EKSPRESOWE

KUPNO

KUPIĘ budowlaną nagrzewnicę pomieszczeń na ropę. — Tel. 21-91-70, wewn. 202. g-5600

DYFERENCJAŁ do BMW 524 TD 85. Tel. 67-49-95. g-4307

SPRZEDAŻ

PARKIET — tanio sprzedam. 68-61-05. g-3516

FIATA 125, 1982 i 126, 1986. Teliminy 33/13, od 14. g-4332

DOMEK kempingowy nad Jeziorem Rożnowskim — sprzedam. — Tel. 34-46-25. g-4147

WYRÓB pisaków i długopisów — A. Karcz, Rynek Główny 39, — tel. 21-45-85, korektory maszynopisu firmy japońskiej X „Pentel”, hurtem — tanio sprzedam. g-4146

OWCZAREK niemiecki (suczka) — sprzedam. 37-93-19. g-4152

TATRA 815, Jetta Turbo diesel, Polonez — 1991 — sprzedam. — Tel. 67-11-07. D-2365

SPRZEDAM nowy stół bilardowy — tel. 78-37-51. D-2373

KIOSK — plac Centralny 47-19-27. mg-3874

MOTORYZACYJNE

SPRZEDAM Opla Corsa 1200 E, 12. 87. 34.000 km, 60.000.000. 44-94-75. C-2952

PICK — UP, 125 p, 1984 — tanio sprzedam. 12-49-99, (po 20). g-4038

SPRZEDAM Ford Sierra 202, 1983 automat — przebieg 109 tys. km — tel. 47-47-73, (9-14). D-2421

NIERUCHOMOŚCI

MYŚLENICE — wille 250 m², nowa — sprzedam. 0-115, 212-63. g-3629

SPRZEDAM działkę 23a, nadająca się pod usługi w Balicach. Wiadomość: sklep spożywczy Balice, Robert Bortowski. g-3598

SPRZEDAM mieszkanie, dom. — Tel. 76-27-10. g-4254

LOKALE

WŁASNOŚCIOWE M-2, os. Widok — pilnie sprzedam. Oferty 3502 „Prasa” Kraków, Wiśna 2. g-3108

POSZUKUJĘ mieszkania. 53-35-17. g-3535

POSZUKUJĘ mieszkania z telefonem do wynajęcia. Tel. 11-84-25. g-4155

POMIESZCZENIA biurowe do wynajęcia. Tel. 76-27-10. g-4255

KUPIĘ mieszkanie czteropokojowe chętnie z telefonem. Tel. 21-71-83

LOKAL biurowy na ul. św. Anny 4 wynajmę. Wiadomość — sklep w bramie. g-4263

KUPIĘ M-2, garsoniere. Tel. 48-39-97. e-3738

Przedsiębiorstwo Państwowe

zakupi

pomieszczenia biurowe

na terenie m. Krakowa

• powierzchni 300—600 m²

• najchętniej całe piętro w biurowcu

Oferty 4083 „Prasa” Kraków, ul. Wiśna 2.

RTV

telewizory magnetowidy odtwarzacze magnetofony

roczne gwarancje

KRAKÓW Grodzka 11

ZAPRASZAMY!

g-4203

24 października 1991 roku zmarła w Krakowie

WERONIKA LUPA

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 29 października o godz. 15, w miejscowości Mokre koło Mikołowa, o czym powiadamiają pogrzeżeni w smutku

SYN I SIOSTRY

Panu prof. dr. hab. med. Zygmunta Hanickiemu, Panu doc. dr. hab. med. Władysławowi Subowiczowi, Panu doc. dr. hab. med. Olgierdowi Smoleńskiemu, wszystkim lekarzom, pielęgniarkom oraz pozostałym pracownikom Kliniki Nefrologicznej Akademii Medycznej w Krakowie składamy tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie za troskliwą, długotrwałą i bezinteresowną opiekę nad

śp. MIECZYŚLAWEM CHOBOTEM

Gorące podziękowanie z wyrazami szacunku

KAZIMIERA CHOBOT z SYNAMI

POSZUKUJĘ lokalu i dużej piwnicy w centrum. Tel. 37-98-71. D-2325

GARAŻ, małe pomieszczenia, wynajmę. 11-45-98. mg-3881

PRAGA

GRAWERÓW, złotników (między innymi do oprawy kamieni) — pilnie zatrudnię. Tel. 33-49-44, do 16. g-3297

FIRMA odzieżowa zatrudni szwaczki — tel. 48-20-22, wewn. 273. g-4151

ZATRUDNIĘ pilnie mgr farmacji. Tel. 78-36-14, 78-29-16. mg-3873

ZATRUDNIĘ instruktora jazdy samochodem kat. B. Tel. 44-73-38. mg-3869

PRZYJMĘ piekarską oraz pomocnika. Kraków, ul. Sarmacka 8. e-3724

ZŁECĘ zszywanie swetrów. Telefon 66-16-87. e-2399

USŁUGI

PRACE remontowo-budowlane, tynki, filizowanie, malowanie. — Tel. 43-38-28. C-2554

EXPRESS transport — zagranicą — kraj. Tel. 44-15-12. C-2901

INSTALACJE elektryczne. — Najtańsze! 47-53-28. C-2693

TELENAPRAWA — Neptun, Helios, 33-51-17. g-3813

REMONTY budowlane — instalacje wodno-kanalizacyjne. Tel. 48-33-34. e-3607

FLIZOWANIE. — 12-31-21. g-4034

USŁUGI wod-kan-gaz. 55-44-98. D-2442

RABKA! Czyszczenie, farbowanie kuzuchów, kurtek, płaszczy skórzanych licowych. Ul. Nowy Świat 25, tel. 778-05. mg-3856

ROZNE

CENTRUM sprzedaży biletów międzynarodowych „DREAM — BUS” oferuje przejazdy autokarowe renowanych firm do 1000 miast Euro-py, w tym najtańsze do Rzymu i codziennie do Wiednia. Zapraszamy: Kraków, Dworzec Gł. PKS, — tel. 21-44-44, codziennie 8-20. g-3108

PRZYJMĘ reklamy na Skodę 120 GLS. Tel. 55-77-19, po godz. 19. g-4224

OFERUJĘ szeroki asortyment drzew, krzewów ozdobnych i owocowych. — Szkółka Drzew i Krzewów mgr Jerzy Juszcak Kraków, ul. Balicka 43 — Tel. 37-76-91. g-4313

10 MILIONÓW nagrody za pomoc w odnalezieniu Gólfu Turbodiesla, rejestracja w 611 B3, złoty metalic — skradzionego w Krakowie 21.10.91. — 55-72-12, wieczorem. g-4906

FOTO — KOMIS — św. Tomasz 26. Tel. 22-23-19. g-4114

MERCEDES 1,7 t — do wynajęcia. Tel. 66-30-88, wewn. 125. g-3649

WĘDLINY — poszukuję dostawców do sklepu. Tel. 12-55-31. e-3693

FIRMA HANDLOWA

poszukuje

POMIESZCZEŃ MAGAZYNOWYCH

(z dobrym dojazdem)

56-50-91, 55-70-99

(wieczorem)

Hurtownia książek

J.V.S.

zaprasza

pon.-pt. 8-16

Kraków, ul. Łagiewnicka 39

tel. 66-49-33

g-3577

Wyrazy serdecznego współczucia dla

KRYSTIANA LUPY

z powodu śmierci Jego ukochanej Matki

PRZYJACIELE

AKUMULATORY

ZASADOWE

45 Ah

typ 10 KPL — 45

20 Ah

typ 10 KPL — 20

sprzedaż

tel. 11-31-44, 22-85-44

Ceny atrakcyjne

g-3443

Zakład Usług

Budowlanych

„DELTA”

wykonuje

kompleksowe

roboty

ogólno-budowlane

tel. 21-73-46, 44-69-21

e-3674

SKŁAD

MATERIAŁÓW

BUDOWLANYCH

w Batowicach

tel. 11-41-25

poleca:

— tarcicę

— wełnę mineralną

— stal żebrowaną

— styropian

— papę, lepek

— stolarkę budowlaną

— węgiel, koks

czynny od 7 do 16

sobota 7—14

g-4153

OGŁOSZENIA EKSPRESOWE

PHU „MALAGA”

HURTOWNIA SŁODYCZY

zaprasza

od poniedziałku do piątku

w godz. 8—16

KRAKÓW

ul. Ludwinowska 11/13

C-2913

AUTOALARMY

Biernackiego 3

tel. 21-00-59

(10—17)

mg-2471

Zatrudnię

doświadczonego

FORMIERZA

(FORMIERKE)

z umiejętnością pracy

tel. 67-93-22 od 12 do 16

D-2360

Produkcja

ZNICZE

NAGROBKOWE

PWPH

„FARAX”

Kraków, ul. Grodzkiego 15

tel. 43-60-73

mg-2482

WYPRZEDAŻ

wyposażenia

magazynowego

(regaly, biurka

maszyna do szycia

sprężarka, wiertarka)

w dniu 29.10.1991 r. godz. 12

PTTK magazyn

Kraków, ul. Westerplatte 8

(suterena)

g-3283

DUŻE ILOŚCI ZIEMI I DROBNEGO GRUZU

(NIE ŚMIECI)

PRZYJMĘ NA WYSYPISKO

przy ul. Myślenickiej

pod warunkiem wyrównania.

Tel. 21-23-64, w godz. 8.30—10.

g-4047

Projektowanie

nadzór

roboty remontowo-

budowlane:

— kompleksowe remonty

dachów

— murarsko-tynkarskie

— malarskie, szklarskie

— stolarskie, posadzgarskie

— filizowanie

— wyburzeniowe

— usługi transportowe re-

burem

szybko, solidnie

wykona

SPÓDZIELNIA

Ceny konkurencyjne, tele-

fon 55-60-95 wewn. 155.

M-1239

PRZEDSIĘBIORSTWO

wynajmie

nieduży obiekt

handlowy

Tel. 33-41-15

w godz. 8—15

g-3581

Remonty

konserwacja

i montaż

— kotłowni

— sieci c.o.

— wymienników ciepła

— stacji pomp

ORAZ

— innych instalacji wod-

kan.-gaz.-c.o.

poleca

„WAMARK”

Kraków, ul. Mazowiecka 21

tel. 33-44-55 wewn. 20-58

g-4032

OKAZJA!

POSIADAMY PO ZLIKWIDOWANYM SKLEPIE

po atrakcyjnej cenie

LADY SKLEPOWE SZT. 7

ORAZ

REGAŁY SKLEPOWE

składane metalowe szt. 9

Uprzejmie prosimy chętnych do nabycia o telefony w godz. 19-21 pod nr: 37-38-80 lub 21-95-16.

g-3633

TAPETY**WYDAWNICTWA AKCYDENSOWE**
KRAKÓW, ul. ŁAGIEWNICKA 39ORAZ: ● DRUKI
● MATERIAŁY BIUROWE I SZKOLNE
● MASZYNY DO PISANIA I LICZENIA
● PAPIER: MASZYNOWY, KSERO, FAX
● Dyskiety KOMPUTEROWE
● PIECZĄTKI AUTOMATYCZNE TRODAT30-417 Kraków, ul. Łagiewnicka 39,
tel. 66-18-25, fax 66-00-89

ZAPRASZAMY!

Powitaj z nami
Nowy Rok!**ZABAWA
SYLWESTROWA
I WYPOCZYNEK**z Biurem
„KRAKTURS”**TATRAŃSKA STRBA**
ośrodek sportów zimowych
w Słowackich Tatrach
hotel, wyżywienie, autokar
ISTAMBULNowy Rok nad Bosforem
niezapomniane wrażenia
z serca OrientuW KRAJU:
**SZCZYRK, USTRON
KRYNICA**„Krakturs” ul. Powiśle 7 i
Długa 34, telefon 21-92-66 i
21-67-07.

mg-2485

BARY

MAŁE

GASTRONOMIE!

PIZZAo ośmiu smakach
HAMBURGERYsprzedaż hurtowa
i detaliczna**QUICK BAR**

ul. Zwierzyniecka 25

tel. 37-99-30 do 15

g-3645

**Firma
ŁODZIŃSCY**poszukuje
lokalu handlowegow centrum
Krakowa

tel. 21-95-18

D-2288

**MASZYNY I URZĄDZENIA
dla RESTAURACJI
i małej GASTRONOMII**(frytownice, piece do pizzy,
miksery, urządzenia do przyrzą-
dzania gorących dań, itd)

oraz

- ★ PASTY DO PROD. ŁODÓW
-
- ★ PUCHARY
-
- ★ DEKORATORY
-
- ★ ODMIERZACZE
-
- ★ INNE

oferuje

Firma importowa

„FREDOMATIC”
Kraków, ul. Szlak 26
tel. 33-44-36 (8.30 - 16.00)W krótkim terminie realizujemy
indywidualne zamówienia**„IMPERIUM”
MALOWANIE:**

- mieszkań
-
- sklepów
-
- reklam itp.

**TAPETOWANIE
PRACE PORZĄDKOWE:**
— mycie okien
— sprzątanie itp.

tel. 22-00-74

g-3490

HURT — DETAL

Kr. ul. SMOLKI 20

poleca:

- deski sedesowe
-
- syfony
-
- nagrzewnice
-
- rury i łączniki PCW
-
- znicze
-
- boazeria i plastyk
-
- aluminium

KLUB NARCIARSKI

Kraków, ul. Dietla 37

tel./fax 22-50-39

ZAPRASZAMY NA:

**REGULARNE WYJAZDY NARCIARSKIE
DO AUSTRII**

TERMINY:

- 27.11.91.—01.12.91. — cztery dni na nartach
-
- 04.12.91.—08.12.91. — trzy noclegi w Schladming
-
- 11.12.91.—15.12.91. — pokoje dwu- i trzyosobowe

**KRAJOWE I ZAGRANICZNE (Słowacja)
WYJAZDY ŚWIĄTECZNO-SYLWESTRÓWE**

DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Atrakcyjne ceny. Stała opieka instruktorów PZN.

W sezonie zimowym prowadzimy szkolenie narciarskie dzieci
i dorosłych (wyjazdy jedno- i wielodniowe).

Pamiętaj:

Radości dziecka nie da się przeliczyć na pieniądze!

»SPARK« Ltd.Kraków, ul. Racławicka 56
tel. 33-11-22 w. 200
fax 37-91-10

oferuje w ciągłej sprzedaży hurtowej i półhurtowej

ARTYKUŁY SZKOLNE I BIUROWE

bezpośrednio od najlepszych producentów europejskich.

Bardzo szeroki asortyment, wysoka jakość, ciągłość dostaw, doskonałe ceny,
dla najlepszych odbiorców bardziej korzystne warunki finansowe.W naszej ofercie znajdują Państwo szereg praktycznych i tanich prezentów Mi-
kołajowych. W przygotowaniu specjalna oferta Gwiazdkowo-Karnawałowa!

Mamy już ponad 500 odbiorców w całym kraju.

Mogą Państwo powiększyć to grono!

**RATALNA SPRZEDAŻ TELEWIZORÓW
27 cali**

- dogodne warunki płatności 6 lub 12 rat
-
- wśród kupujących rozlosowana zostaną atrakcyjne nagrody

Do wylosowania:

- magnetowid, radiomagnetofon, walkmen, kasety video

PUNKT SPRZEDAŻY:

Kraków-Nowa Huta, ul. Ujastek 1, tel. 44-97-70

g-3424

**KOMPUTEROWE
WYCINANIE LITER I GRAFIKI**

- 150 krojów czcionek, 3 500 piktogramów
-
- wycinanie do wysokości 940 mm
-
- możliwość wycinania w odbiciu lustrzanym
-
- kilkadziesiąt kolorów folii samoprzylepnych

krótkie teksty wycinamy natychmiast

Agencja Reklamowa **ERICA**

Kraków ul. Grodzka 3/4 tel. 22-35-83 tel/fax 22-94-02

Produkujemy wszelkiego rodzaju szyldy, tablice reklamowe,
także podświetlane, jedno i dwustronne, zmienne plansze.**NIE DAJ SIĘ ZNISZCZYĆ
PRZEZ RAKOTWÓRCZE GRZYBY DOMOWE!**Jak udowodnili naukowcy — są one nie mniej groźne niż wy-
buch reaktora w Czarnobylu. Atakują powoli — ale niezwykle
skutecznie! Życie jest piękne — a lekarstwa i pogrzeb coraz
droższe!Jeżeli to Państwo zaniepokoiło — zadzwońcie do nas a my
pomoczymy Wam usunąć tę zarazę — tak jak zrobiliśmy to z re-
welacyjnym skutkiem na wielu obiektach zabytkowych w kraju,
Austrii, Szwajcarii, Francji, Niemczech.**ZAKŁAD BADAWCZO-PROJEKTOWY**

„MYCOPOL-RMG”

31-867 Kraków

os. 2 Pułku Lotniczego 8/22

tel./fax 48-50-55, czynny od 8 do 18

g-2190

KOMINKI**STELLA**

Spółka z o.o.

Zaprasza do
salonu sprzedaży
kominków
mieszkaniowych31-054 Kraków
ul. Podbrzezie 2
pon. - pt. 10 — 17
sobota 10 — 14

☎ 22-90-71

NOWOŚĆ NA POLSKIM RYNKU**KOMINKI
MIESZKANIOWE**

z wkładem żeliwnym

największego europejskiego fabrykanta

CHEMINEES PHILIPPE

poleca firma

KOMINKI — STELLA

Sprzedaż i montaż wraz z dostawą

Promocja 20 % tylko do dnia 9 listopada 1991

Kominki naszej firmy to nie tylko szyk i elegancja to przede
wszystkim gwarancja domowego ciepła.
Ogrzeją pomieszczenie do 100 m²**POKAZ
MODY****HOLIDAY INN**

PLATEK 8-11-1991 godz. 13 i 19

STOISKA HANDLOWE
od godz. 13

ORGANIZACJA I BILETY

RECLAMEX-ENTRY
MŁODZWA 21 TEL. 219534**ŚLUBNE
OBUWIE**

amerykańskie

(4 fasony)

„ANITA”

Kraków, Dietla 40

SZKOŁA SEKRETAREKobsługa sprzętu biurowego
szkolenie komputerowe
image**OFERTY PRACY**

dla wszystkich absolwentek

KURSY KOMPUTEROWEKraków, ul. Grodzka 4/2
tel. 21-45-11, 11-51-66, 21-46-31
Zadzwoń — Przyjdź**Profesjonalna
Szkoła Biznesu**(licencja Ministerstwa
Edukacji Narodowej)

organizuje zapisy

na:

- kurs studium reklamy
-
- kurs studium asystenta-
-
- dyrektora

Informacje: ul. Łazarza 18,
tel. 21-15-76.

g-2490

ELDreM

oferuje

**KOMPLEKSOWE
REMONTY**

a w szczególności:

- ☎ instalacje elektryczne
-
- ☎ instalacje sanitarne
-
- ☎ aranżacja wnętrza w drewnie
-
- ☎ naprawy, pasowanie stolarki
-
- budowlanej

☎ 47-23-59

P.H.U. „JAMI” s.c.wypożyczalnia
samochodów

poleca

małe Fiaty

atrakcyjne ceny

Kraków, ul. Krzywda 17c

tel. 56-29-82

Zapraszamy codziennie w
godz. 8-16, sobota w godz.
8-14.

mg-2454

ELF
oleje silnikowe
opony „Uniroyal”
poleca**HURTOWNIA**

ceny konkurencyjne

KRAKÓW

tel. 21-43-38

Tania podszewka

150 cm szerokości

już 12.800 zł za 1 mb.

tkaniny, dzianiny

HURT

tel. 37-62-37, 8-15

ul. Złotej Kiełki 6

(Bronowice)

M-1243

AUTO — KOMISsamochody krajowe i zagraniczne
przyczepy

wszystkie typy i roczniki

MOTO — SKLEP — AKCESORIA

oraz

elektromechanika pojazdowa

- nietypowe usterki
-
- przeróbka instalacji
-
- regulacje

Wykonujemy usługi również u klienta.

Niska prowizja, niskie ceny usług — przyjeżdż:
Kraków, ul. Czyżewskiego 1 (k. wiaduktu przy ul.
Wrocławskiej).**HURTOWNIA
VIK-POL**

Kraków, ul. Orzechowa 6,

(od 8 do 16.30)

tel/fax 66-73-09

poleca.

pełny asortyment CHEMII GOSPODARCZEJ
do domów i dla przedsiębiorstw renomowanej
duńskiej firmy JE-FA

oraz

● KOSMETYKI firm zachodnich i krajowych —
Colgate, Palmolive, Vidal, Saseon, Ypion, Royal
(Extase) ● PROSZKI DO PRANIA Rodena i VG

oraz najtańsza w Krakowie

FARBA EMULSYJNA (7 KG — 75.000 zł)

ZAPRASZAMY

**DZIAŁ USŁUG NAPRAWCZYCH
PRZEDSIĘBIORSTWA ZAOPATRZENIA PKS
w Krakowie, ul. Kamienna 19****ZAPRASZA**DO SWOICH WARSZTATÓW, GDZIE WYKONUJEMY
NAPRAWY SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH
I AUTOBUSÓW:

- ☐ naprawy bieżące blacharskie i mechaniczne
-
- ☐ naprawy powypadkowe specyfikowane
-
- ☐ obsługi techniczne i rejestracyjne
-
- ☐ naprawy całopojazdowe i wymiany silników
-
- ☐ naprawy lakiernicze karoserii i podwozia
-
- ☐ roboty ślusarsko-szwalnicze

☐ sprzedaż części zamiennych i ogumienia

Ceny napraw i usług konkurencyjne, do uzgodnienia telefo-
nicznie lub osobiście.POWIERZ SWÓJ SAMOCHÓD LUB AUTOBUS
SPECJALISTYCZNEMU PRZEDSIĘBIORSTWU!

ZAPRASZAMY DO NAS

Nasz telefon 33-93-99, 33-92-22

K-3453

PRACA

TECHNIK elektronik, język angielski — poszukuje pracy. Tel. 44-18-56. g-3224

CENTRUM Medyczne „Sophia” zatrudni specjalistów. Pisemne oferty: Rynek Gł. 34. g-2853

DOŚWIADCZONY, energiczny, posiadający duży kapitał, znający biegle j. angielski, przystąpi do spółki lub przyjmie atrakcyjną pracę. Poważne oferty 2755 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

POMOC do cukierki przyjmę. Tel. 37-83-04. g-2686

SZLIFIERNIA kamieni jubilerskich poszukuje osoby czysto lutującej srebro. Kraków 77 skrytka pocztowa 267. g-2979

NAUKA

MATEMATYKA, fizyka, mgr 44-10-76. g-3021

NAUKA dzieci języka francuskiego, angielskiego. Tel. 11-49-73. po 19. g-2922

MATEMATYKA. Tel. 22-08-58. g-2795

ANGIELSKI — przygotowanie do egzaminów wstępnych. Tel. 33-35-71. g-2600

CHEMIA, fizyka, matematyka, tel. 33-48-03. mg-2424

MATRYMONIALNE

34-LETNI domator, o dużym temperamencie, rozwiedziony nie z własnej winy, posiadający samochód, szuka towarzyszy na dalszą część życia, wiek do 35 lat, ładną, szczupłą, może być rozwiedziona, z dzieckiem. Miłe widziane mieszkanie. Cel matrymonialny. Oczekuję na poważne oferty 3011 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

KUPNO

KUPIĘ numer telefoniczny, osiedle Kurdwanów. Oferty 2980 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

SPRZEDAŻ

VIPSOGAL 12-23-84. g-3182

WALCE do gumy. Tel. 22-20-11, wewn. 72. g-3048

OKAZYJNIE sprzedam dwa fotele „mały prezydent”, bordowe. Tel. 12-94-70. g-3032

SPRZEDAM nowy oscylograf uniwersalny typ S1-83, 2-kanalowy, prod. ZSRR, o częstotliwości 0-5 Megaherca. Tel. 48-16-75. g-3010

TANIO sprzedam zestaw młodzieżowy C.D.N. Tel. 48-21-55. g-3008

SPRZEDAM Videokamerę SVHS Blaupunkt • S2000 i fortepian — tanio. Tel. 12-07-56. g-2958

PRZEDSIĘBIORSTWO Budownictwa Inżynierskiego „Energopol” Kraków ul. Salwatorska 14, sprzedaje jednostki sprzętowo-transportowe, oraz drobny sprzęt budowlany, w cenach przystępnych. Informacja szczegółowa pod telefonem 444-666, wewn. 63-73, adres: BSIT, Kraków, ul. Cementowa. g-2904

PF 126 p. 178, garażowany, pierwszy właściciel, nowe zawieszania, stan super idealny — sprzedam. Tel. 21-49-23, wieczorem. g-2773

PRZYCZEPA 126 N 1988, 66-06-39, 44-48-35. g-2754

ATARI, COMMODORE

▲ KOMPUTERY, JOYSTICKI
▲ STACJE DYSKÓW
▲ OPROGRAMOWANIE
rewelacyjny system TURBO do magnetofonów ATARI
poleca: MEGASOFT

Kraków, pl. Bohaterów Gęsta 15 w godz. 10 do 18

Szkoła

Podstawowa Nr 128
ul. Ulanów 31
tel. 11-05-25

wynajmie:

— siłownię
— salę gimnastyczną
— salę lekcyjną
— gabinet stomatologiczny

ORGANIZUJE:

— uroczystości weselne
— giełdy, zjazdy

ZABÓJCZO NISKIE CENY!
ZAPRASZAMY!

mg-2426

SPRZEDAM podnośnik samochodowy 2,5 tony, 4-kolumnowy. Tel. 21-04-05. g-2749

SPRZEDAM butelki 0,33 l, kosze plastikowe i druciane. Tel. 86-19-42. g-2746

DACIA 1310 p. 1983. 55-82-39, po 18. g-2739

SPRZEDAM tanio parkiet bukowy, 100 m², pierwszy gatunek, boazerię sosnową 100 m². Oferty 2687 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

VOLKSWAGENA dostawczego — sprzedam. Tel. 67-45-22, w godz. 8-10. g-2676

MEBLE młodzieżowe, piec akumulacyjny, wannę zeliwną. Tel. 33-05-54. g-2589

SUCHE foszty dębowe 65. Tel. 78-32-91. g-2585

SPRZEDAM komplet maszyn do gretowania i przedzenia wlny — Roman Stopa, Maków Podhalański, tel. 71-314. mg-2414

NISSAN Sunny combi diesel 88 po wypadku tel. 37-04-26. mg-2429

ZAMRAZARKI „Mors”. 76-12-15. g-2983

CHŁODNIE kontenerową 20 m³ — sprzedam. Zabierzów. tel. 287. g-3101

MOTORYZACYJNE

126 P, rocznik 1980 do 84 — kupię. Tel. 37-37-36. g-2850

POLONEZ — srebrny metalik, 2,5 letni, tanio sprzedam. Tel. 37-05-44, po 17. g-2685

ANTYKRAZDZIEŻOWE — zabezpieczenie samochodów 11-10-13. g-2854

LOKALE

GARAŻ do wynajęcia. 12-11-21. g-3106

MIESZKANIE sprzedam. 65-11-15. g-3180

2 mieszkania superkomfortowe, w tym jedno własnościowe 38 m² i 68 m² (Krowodrza i Centrum), zamienię na jedno bardzo duże. Oferty 3047 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

SUPERKOMFORTOWE, własnościowe M-3 38 m², 2 pokoje z kuchnią, 1 piętro. Krowodrza, zamienię na większe (tylko w starym budownictwie) Oferty 3046 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

DO wynajęcia garaż w pobliżu os. Widok. Tel. 36-57-92. g-3031

LOKAL, oficyna, 30 m², na rzemiosło usługi — wynajmę. Tel. 37-29-08 lub 21-47-77. g-2977

M-2 Krowodrza — sprzedam. Oferty 2976 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

MIESZKANIE — Warszawa-Górnym Mokotów, dwa pokoje, komfort, 42 m² zamienię na równoważnościowe Krynica, Rabka. Oferty 2954 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

DWUPOKOJOWE, 45 m², balkon, za mniejszą na większe lub równorzędne. Tel. 37-64-19. g-2951

SKAWINA, pokój z kuchnią, superkomfortowe — sprzedam. Tel. 55-27-87. g-2814

MGR pielęgniarstwa, zaopiekuję się osobą. Warunek mieszkanie. Oferty 2623 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

NIEWIELKIEGO lokalu sklepowego poszukuję. Tel. 66-47-23. g-2576

MŁODE małżeństwo z dzieckiem poszukuje mieszkania. Tel. 12-08-39. mg-2425

KUPIĘ tanio meble gwarantuję lub mieszkanie do remontu, Kraków lub okolice. Oferty z ceną. Kraków 23, skrytka 39. e-2343

POSZUKUJĘ pomieszczeń na produkcję garmazeryjną. Tel. 37-93-11. g-2764

NIERUCHOMOŚCI

DOM w Zakopanem do 60 tys. USD — kupię, w rozliczeniu może być M-4 w Krakowie. Oferty 3119 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

SPRZEDAM działkę 48 a, okolice Krakowa. Tel. 37-58-61, po 16. g-3038

SPRZEDAM działkę budowlaną 5.500 m², w Dulowej. Tel. Katowice 150-02-09. g-2959

SŁOMNIKII Działkę budowlaną 4,5 a — sprzedam. 37-15-89, wieczorem. g-2838

SPRZEDAM domek w Ojcowie, na dużej parceli, światło, blisko źródła, (hipoteka). Wiadomość: Olkusz, 20 Stycznia 1316, Zajacowie. g-2808

SPRZEDAM dwie działki 7 a, uzbudowane w Gdowie. Tel. 44-65-88. g-2781

DZIAŁKĘ 10 a, frontową, ul. Czarnowiejska — wydzierżawię. Kraków, Kurkowa 6/6. g-2740

TANIO sprzedam 1/4 udziału w kamienicy w Śródmieściu Krakowa — Grzegorzki. Tel. 43-65-87, po godz. 16. g-2705

DUŻA kamienicą tanio sprzedam. Oferty 2668 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

DUŻY, komfortowy dom, Wieliczka-Lekarka zamienię na mniejszy w Krakowie lub sprzedam. Cena: 70 000 USD. Tel. 44-19-29. mg-2422

LANCKORONA Dom murywany wolno stojący — 2 ha pola — sprzedam. Ul. Krzywoskowskiego 18. tel. 66-00-88, wewn. 223, po godz. 15. g-2338

PIEKARNIE wraz z domem piętrowym, garaż, ogród — sprzedam. Racibórz, ul. Kozielska 95. Skarżyński. g-2592

USŁUGI

OKAZJAI 1 4 mln to cena nowego piecyka łazienkowego wraz montażem. tel. grzechn 37 47 77 wew 558, godz. 7-15. g-3203

WYKĄNCZANIE w drewnie przedpokojów, montaż szafek, pawlaczy, wieszaków, zamków. Tel. 34 08 69 godz. 18-20. g-2567

ELEKTROINSTALACJE — 12-77-36. g-2568

BIAŁA Marianna — parapety schody, płytki wymiarowe — odpadowe, wykonuje. Ceny konkurencyjne. Pracownia kamienia — Józef Maciejewski. Dubie 32, (5 km za Rudawą). g-2825

MONTAŻ: naprawa domofonów, 36-46-65, (17-20). g-2913

FIRMA „GOTMANN” — krycia dachów nową metodą na zimno, konserwacja dachów. gwarancja 5 lat. Tel. 55-92-59. g-2774

AUTOARMY — Biernackiego 3, tel. 21-00-59. g-2847

MAŁOWANIE, sprzątanie, 48-25-44. g-2857

ALARMY, domofony, 34-52-37, wieczorem. g-2978

LASTRIKI, wylewki — wykonuje. Tel. 55-43-75. g-3162

„OMNIA” przejazdy do RFN i Francji. Kraków, ul. Kremerowska 3, tel. 34-08-49, 34-13-38 (8.30-15.30). g-3171

Biuro Turystyki

„ANTALEK”

zaprasza na

wyjazdy:

w czwartki

Miskolc — 140.000

w soboty

Turecja — 920.000

wycieczki

GRECJA

już od 2.000.000

(grecki autokar)

Kraków, pl. Inwalidów 7

tel. 33-22-18

M-1116

P.P.H.

RAMITA

Poleca:

RYBY

JAJKA

wędzone

(od 15.500)

zapewniamy

transport

Napoje i inne art. spożywcze

KRAKÓW Cystersów 3A

☎ 11-10-33 w. 240

UWAGA

ZAKŁADY PRACY!

Posiłki
regeneracyjne
obiady
abonamentowe

poleca

RESTAURACJA

„WIŚNIOWA”

Kraków

ul. 29 Listopada 57

tel. 11-13-42

ZAPRASZAMY!

HURTOWNIA

ALTI oferuje

— WÓDKI

— WINA 250 gatunków

— PIWO

— NAPOJE

CENY PROMOCYJNE

Alkohol krajowy RABAT 7%

ZAPRASZAMY!

Kraków, ul. Gdańska 12

☎ 12-74-19

„IMPERIUM”

transport:

— kas pancernych

— pianin

— fortepianów

— urządzeń o wadze do 1000 kg

tel. 22-00-74

g-3480

NOWOŚCI ŚWIATOWE

z Hiszpanii

oraz prod. krajowej

piłki ceramiczne

terakotę

klej do fliz

■ zlewozmywaki nietdżawne

poleca

„FLIZSHOP”

Kraków, ul. Kurkowa 3

przecznica z Rakowickiej

tel./fax 21-63-90

Zapraszamy od 10 do 18

HURT — DETAL

Rewelacyjne

osiągnięcia

w leczeniu:

— bezpłodności i chorób

— prostaty i chorób wewn.

— przewodu pokarmowego

— i moczowego

— chorób kręgosłupa i stawów

— astmy i alergii

Sanatorium w Morzynie

„DOBA VOYAGE”

N. Huta, os. Złota Jesień 15B

tel. 48-06-92 (9-17)

ZDROWIE Wadowice

ul. Sienkiewicza 24

C-2850

Firma Handlowa „MiDex”

dystrybutor największego importera

zabawek

z Dalekiego Wschodu F-my East-West-Express

poleca

ZABAWKI

w szerokim asortymencie

i konkurencyjnych cenach (obecnie 300 wzorów)

transformery, lalki, samochody z różnymi napędami

art. szkolne i biurowe pióra kulkowe 12000 zł

za szt., wkłady do piór 5500 zł Art. biurowe F-my

Herlitz oraz F-my Walker, zeszyty importowane itp.

oraz

Firma Handlowa Usługowa „SAMIKOS”

przeniesiona z ul. Twardowskiego

poleca:

KOSMETYKI

renomowanych firm:

Colgate, Palmolive, Bourjois, Perio, Coty, L'oreal,

zapraszamy do Hurtowni

Kraków, ul. Kostki Napierskiego 8

(wjazd ul. Parkową od Rynku Podgórskiego)

tel/fax (012) 56 25 60

od pon. do piątku 8-17, sobota 8-13

„ZEMPOL”

hurtownia i sklep

Kraków, al. Słowackiego 44, tel. 33-56-30, tix 0322430

NAJNIŻSZE CENY!

SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

pralki — zamrażarki — bojler — wirówki

lodówki — krajalnice — pralko-wirówki

chłodziarki — kuchenki mikrofalowe

np. ceny hurtowe:

— pralka automat Tatrmat Mini 246 — 4.000.000 zł

— lodówka Mińsk 15M, 280 l — 3.300.000 zł

— wirówka C42 — 660.000 zł

— bojler elektryczny 80 l — 680.000 zł

— kuchenka mikrofalowa „Toshiba” — 2.200.000 zł

OBRONA PRAC DOKTORSKICH

W dniu 4 listopada 1991 r. o godz. 14 na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej im. Mikołaja Kopernika w Krakowie, w Sali Nowodworskiej, ul. św. Anny 12, odbędzie się PUBLICZNA OBRONA PRACY DOKTORSKIEJ mgr inż. MAHAMMADA AYUB FAKIRMALA pt.: „Badania doświadczenia nad dokładnością pomiarów kierunków poziomych i pionowych do zidentyfikowanych szczegółów budowli”.

Promotor: doc. dr hab. JERZY SZCZEKLIK (AM Kraków).

W dniu 14 listopada 1991 r. o godz. 11 w sali nr 76 Wydziału Geodezji Górniczej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, al. Mickiewicza 30 pawilon C-4, odbędzie się PUBLICZNA OBRONA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ mgr inż. MAHAMMADA AYUB FAKIRMALA pt.: „Badania doświadczenia nad dokładnością pomiarów kierunków poziomych i pionowych do zidentyfikowanych szczegółów budowli”.

Promotor: prof. dr hab. inż. ALEKSANDER PŁATEK — Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie.

Egzemplarz rozprawy znajduje się w Bibliotece Głównej AGH.

W dniu 7 listopada 1991 r. o godz. 12 na Wydziale Humanistycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, w budynku przy ul. Podchorążych 2, sala 57, odbędzie się PUBLICZNA DYSKUSJA NAD ROZPRAWĄ DOKTORSKĄ mgr MARII KÓZKI pt.: „Adaptacja psychospołeczna osób kalekich (ze sztucznym odbytem brzuszny) w procesie rehabilitacji” (praca do wglądu w Bibliotece Głównej WSP w Krakowie).

Promotor: prof. dr hab. BOŻENA GROCHMAL-BACH — WSP w Krakowie.

PRZETARGI

Bank Polska Kasa Opieki SA Oddział w Krakowie ogłasza, że W DRODZE PRZETARGU OGRANICZONEGO sprzeda następujący pojazd:

— Tarpan 223, nr rej. KR 444 H, stopień zużycia 80%, cena wywoławcza 19.000.000 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 14 listopada 1991 r. o godz. 10 w Banku PKO SA przy Rynku Gł. 31.

Samochód można oglądać przez 2 dni robocze bezpośrednio przed przetargiem od godz. 10 do 15 przy ul. Armii Krajowej 4 na parkingu pawilonu Banku PKO SA.

Przystępujący do przetargu winni wpłacić w kasie Banku PKO SA Kraków, Rynek Gł. 31, wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej najpóźniej w dniu przetargu do godz. 9.

Zakłady Przemysłu Dzielarskiego „Domino” Kraków ul. Wielicka 25 sprzedają W DRODZE PRZETARGU NIEOGRANICZONEGO:

— 4 szydełki cylindryczne Multikat kl. 5612 — cena wywoławcza 32.000.000 zł

— 8 stębnówek łączuskowych „Textima” kl. 8410 — cena wywoławcza 2.500.000 zł

— 11 overlocków „Textima” kl. 8515 — cena wywoławcza od 3.000.000 do 4.500.000 zł

— 1 wózek widłowy DV-12 — cena wywoławcza 1.000.000 zł

— 1 piec mufłowy — cena wywoławcza 100.000 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 14.11.1991 r. o godz. 9 w budynku przy ul. Wielickiej 25.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić do kasy zakładowej do dnia 14.11.1991 r.

Maszyny można oglądać w dniach od 12.11.1991 do 13.11.1991 r. w godz. 11—14.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez obowiązku podania przyczyn.

Krakowskie Przedsiębiorstwo Usług Socjalnych i Turystyki ul. Koszykarska 33 sprzedaje W DRODZE PRZETARGU NIEOGRANICZONEGO następujące pojazdy samochodowe:

1. sam. m-ki „Żuk A-06-furgon”, nr podwozia 406521, nr silnika 371345, rok produkcji 1984, stopień zużycia 65%, cena wywoławcza 18.375.000 zł

2. sam. m-ki „Żuk A 11 skrzyniowy”, nr podwozia 457745, nr silnika 443016, rok produkcji 1985, stopień zużycia 65%, cena wywoławcza 17.850.000 zł

3. sam. m-ki „Tarpan 237S-pick-up”, nr podwozia 61466, nr silnika 674452, rok produkcji 1986, stopień zużycia 60%, cena wywoławcza 17.400.000 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 7 XI 1991 r. o godz. 9 w świetlicy naszego przedsiębiorstwa przy ul. Koszykarskiej 33.

Przystępujący do przetargu winni są wpłacić wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej, najpóźniej w przeddzień przetargu w kasie n/Przedsiębiorstwa w godz. 10.30—14.

Zastrzega się prawo częściowego lub całkowitego unieważnienia przetargu bez obowiązku podania przyczyn.

W razie niedojścia do skutku I przetargu, II przetarg odbędzie się w tym samym dniu o godz. 10 w lokalu j.w.

g-3255

Przedsiębiorstwo Mechaniki i Elektroniki „POLON-KRAKÓW” Sp. z o.o. ul. Juliusza Lea 124 — Kraków ogłasza PRZETARG USTNY na sprzedaż:

1. kocioł UKS-450 — cena wywoławcza 40.000.000 zł

2. wózek widłowy WW-1203 — cena wywoławcza 5.000.000 zł

3. wózek widłowy WW-1207 — cena wywoławcza 10.000.000 zł

4. samochód dostawczy Żuk A06B — cena wywoławcza 13.000.000 zł

5. szlifierko-ostrzarka SWSK-400 — cena wywoławcza 35.000.000 zł

6. szlifierka do ostrzenia wiertel SW-84 — cena wywoławcza 4.400.000 zł

7. piła tarczowa BTC-50 — cena wywoławcza 11.250.000 zł

8. agregat filtracyjno-odciągowy AFO-500 — cena wywoławcza 5.000.000 zł

9. kamera NATIONAL MC 10 EN — cena wywoławcza 8.000.000 zł

10. 132 szt. płyt drogowych wym. (3X1X0,15) mb — cena wywoławcza 150.000 zł (szt.)

Termin przetargu: 12.11.1991 r. o godz. 10. Miejsce: sala konferencyjna.

Obowiązuje wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej.

Przystępujący do przetargu zobowiązani są do wpłacenia w kasie przedsiębiorstwa wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu w całości lub części bez podania przyczyn.

Informacje — tel. 37-32-38.

OBUWIE SKÓRZANE
produkcji amerykańskiej

w cenie hurtowej od 50.000 zł

POSZUKUJEMY AKWIZYTORÓW I POSREDNIKÓW zainteresowanych współpracą z firmą F. H. VERACOMP Kraków, tel. (0-12) 22-26-42.

ELTE Sp. z o.o.

oferuje:

urządzenia z tzw. galanterii samochodowej, np. automatyczne załączanie świateł w okresie zimowym

rewelacyjny ALARM SASIEDZKI

naprawy i przestrajanie sprzętu RTV

nałtańskie komputery XT

Kraków, ul. Wadowicka 12, tel. 66-89-97
godz. 8—15

g-2725

GOLDENE
SCHULESZKOŁA JĘZYKA
NIEMIECKIEGO

zaprasza

- wykładowcy akademicki
- wszystkie stopnie zaawansowania
- kursy intensywne
- dla słuchaczy opłaty miesięczne
- koszt jednego stopnia 370 000 zł

ZAPISY:

- początkujący 11—18
 - zaawansowani 17.30—18
- Kraków, ul. św. Krzyża 17
tel. 22-04-73 lub 22-51-08

Z firmą
„KRAK”

przejazdy:

- NIEMCY
- SZWAJCARIA
- WŁOCHY
- WĘGRY

wynajmujemy

luksusowe

autokary

(video, bar)

rezerwujemy hotele

ul. Kalwaryjska 16

tel. 56-52-14

Hotel Saski

ul. Sławkowska 3

tel. 21-40-99 wewn. 299

TANI
TRANSPORT

MERCEDES 2,2 tony

MERCEDES 1,2 tony

KRAJ I ZAGRANICA

☎ 12 15 96

DYWANY

bogaty wybór

oferuje

specjalistyczny sklep

„ARRAS”

ul. Karmelicka 64

tel. 34-00-83

(firma przeniesiona z ul. Bożego Ciała 11)

ig-55768

AUTO - MOTO
Nysa, Żuk

Części i Akcesoria

20 % taniej

Powstańców

Wielkopolskich 7a

Tani transport

MERCEDES 207

tel. 56-51-54

FRESH STUDIO ODNOWY
KOSMETYCZNEJ

zaprasza 8—18

● odchudzenie KOMPUTEROWE

● terapia LASEROWA zmarszczek, blizn, rozstępów, trądziku

● kosmetyka tradycyjna

— drenaż limfatyczny

— czyszczenie skóry

— peeling, henna

— kuracje podnożenie, ujędrnienie

BIUSTU

● kosmetyka zębów

— bezbolesne usuwanie kamienia i neliotów

● MASAŻ leczniczy, relaksujący, odchudzający, kregarstwo

● AKUPUNKTURA LASEROWA

● AEROBIC, CALLANETICS

● SKLEP firmowy

— preparaty odchudzające SLIM-FAST

— kosmetyki JERICHO

ul. Smoleńsk 16,

☎ 66-20-48

WAGI
handlowe

laboratoryjne

analityczne

szwajcarskiej firmy

„Precisa”

oferuje

„ARTI-bis”

KRAKÓW

ul. Makuszyńskiego 10

tel. 36-59-42, fax 38-58-85

ZAPRASZAMY 9—16

PRZEDSIĘBIORSTWO REWALORYZACJI ZABYTKÓW
w Krakowie

przyjmuje zgłoszenia

CHĘTNYCH DO PRACY W NIEMCZECH W ZAWODACH:

- sztukator
- kamieniarz
- stolarz
- fliziarz
- blacharz-dekarz
- murarz-tylnik
- o wysokich kwalifikacjach
- mistrz robót kamieniarskich
- ze znajomością j. niemieckiego

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Dział Zatrudnienia — Kraków, ul. Vetulaniego (Bagockiego) 1A tel. 34-43-22 w. 208.

ZAKŁAD PRODUKCYJNO-USŁUGOWY

»METALEX«

WYKONUJE MEBLE METALOWE z rur

Lady, regały sklepowe, magazynowe

Kolory według zamówień

KRZYSZKOWICE 242 K/MYSLENIC

☎ 232-76 kier. 0115

Włoskie Centrum Promocyjne

„ITALMARCO”

oferuje:

- piekarnie, lodziarnie, bary kawowe
- urządzenia do małej gastronomii, witryny sklepowe
- sprzęt rolniczy i ogrodniczy
- rowery, elektronarzędzia

Kraków, ul. Kotłarska 34, tel. 21-45-81 w godz. 9—17.

Firma w USA nawiąże współpracę

Z ZAINTERESOWANYMI SPRZEDAŻĄ

ELEGANCKICH WYROBÓW ZE SKÓRY

EGZOTYCZNEGO WĘGORZA

może iść w konkurencję ze skórą węża i krokodyla.

Po informację pisać: J.W. EEL. SKIN 64 MARSH AVE SAY-ERVILLE N.J. 08872 USA.

g-2603

Spółdzielnia Mieszkaniowa „INDEXBUD”

Kraków, os. Spółdzielcze 4a

przystępuje do realizacji budowy bloku mieszkalnego na Prądniku Czerwonym, w związku z tym

przyjmuje kandydatów na członków

Szczegółowe informacje: w poniedziałki i czwartki w godz. 8—10 i 14—16 w siedzibie Spółdzielni.

C-2835

SONY

SALON SPRZEDAŻY
SKALAR

Dealer firmy SONY

KRAKÓW, ul. KRÓLEWSKA 55 (d. 18 Stycznia),

tel. 37-33-21, 36-76-56, 36-77-39

oferuje sprzęt w cenach detalicznych:

TELEWIZORY: KV 1484 MT 4.690.000, KV 1984 MT 6.290.000, KV 2184 MT 7.490.000, KV 2184 MTT 8.490.000, KV M2141 K 8.690.000, KV 2584 MT 9.790.000, KV 2553 MT 11.290.000, KV M2521 K 12.390.000, KV X2531 K 13.490.000, KV C2921 K 15.990.000, KV X2931 K 15.790.000, KV 3400/D 31.990.000

MAGNETOWIDY: SLV 262EE 4.590.000, SLV 282EE 4.790.000, SLV 363EE 5.790.000

RADIOMAGNETOFONY: CFM-140EE 720.000, CFS-1200L 1.200.000, CFS-204SEE 990.000, CFS-710LEE 2.550.000, CFS-D50L AE 3.450.000, CFS-D460L AE 4.550.000, CFS-DW34LEE 2.190.000, CFS-304L AE 2.590.000, CFS-W390LEE 1.690.000, CFS-W410LEE 1.750.000, CFS-W504LEE 2.190.000

RADIA: ICF-350W 270.000, ICF-450L 410.000, ICF-7601L 1.450.000, ICF-C1000 1.200.000, ICF-C101W 590.000, ICF-C350L 780.000, ICF-SW20 1.250.000, ICF-SW7600 3.150.000

SŁUCHAWKI: MDR-005 110.000, MDR-E424 220.000, MDR-E555 350.000, MDR-V3 550.000

DYKTAFONY: M-330 790.000, M-550V 1.050.000, TCM-818 590.000, TCM-83 690.000, TCM-84V 840.000, TCM-85V 1.200.000

DISCMANY: D-11 2.500.000, D-99 3.500.000, D-350 5.300.000, D-800 K 3.900.000

WALKMANY: WM-BF59 1.200.000, WM-EX10 520.000, WM-EX19 780.000, WM-EX36 890.000, WM-FX10 660.000, WM-FX19 920.000, WM-FX36 1.130.000

COMPACTY: CDP-M12 2.600.000, CDP-M19 2.650.000, CDP-195 2.650.000, CDP-295 2.850.000, CDP-591 3.400.000, CDP-791 3.850.000, CDP-C315 3.500.000, CDP-X222ES 5.350.000

WIEŻE: FH-411R EE 4.100.000, FH-422R EE 5.200.000, FH-B55CD EE 5.900.000, LBT-D305 EE 7.400.000, LBT-V102 EE 4.750.000, MHC-1600 AE 7.600.000, MHC-2600 AE 9.800.000, MHC-6600 AE 15.300.000

MAGNETOFONY CYFROWE: DTC-57ES 10.200.000, DTC-77ES 22.000.000

GRAMOFON: PS-LX100 1.350.000

KOLUMNY: SS-E211 1.950.000, SS-E311 2.400.000, SS-E411 3.600.000, ST-S120EE 1.950.000

PRZEDWZMACNIACZE: TA-E1000E 12.500.000

WZMACNIACZE: TA-F117R 2.500.000, TA-F317R 3.300.000, TA-F470 3.950.000, TA-F570ES 6.950.000, TA-N55ES 5.800.000

MAGNETOFONY: TC-FX170 1.900.000, TC-K370 2.300.000, TC-K570 3.900.000, TC-K770ES 6.400.000, TC-RX370 2.500.000, TC-W170 2.500.000, TC-W370 2.900.000, TC-WR570 3.300.000

RADIOODTWARZACZE: XR-4203 EE 2.950.000, XR-7080 4.600.000, XR-7050 4.100.000, XR-5040 3.150.000, XR-4201 2.800.000

GŁOŚNIKI: XRS-24 1.750.000, XS-1011 450.000, XS-3011 460.000, XS-6011 480.000, XS-6051 1.350.000, XS-6930

Lobos

BIURO HANDLOWE
Kraków, ul. Krakowska 36

☎ 56 22 22

KSEROKOPIARKI I TELEFAXY Canon
Panasonic - TELEFONY, CENTRALKI TELEFONICZNE, FAXY
MASZYNY DO PISANIA - OPTIMA/Robotron
CASIO, CITIZEN - KALKULATORY, DATA BANKI

(prowadzimy usługi serwisowe w zakresie napraw w/w sprzętu)

Auto-Kontent

NOWO
OTWARTY KOMIS SAMOCHODOWY

PRZY UL. OPOLSKIEJ 12

zaprasza w godz. 9 - 17

OFERUJEMY: PRZYJMujemy:
dobre samochody w komis na korzystnych warunkach

GWARANTUJEMY SKUPUJEMY:
atrakcyjne ceny płacimy gotówką

**ODLEWNA
METALI
KOLOROWYCH**

Skawina, ul. Lipowa 3
tel. 76-13-46

przyjmie
formierzy

na bardzo dobrych
warunkach płacowych

Zakład oferuje usługi w zakresie: liternictwo nagrobkowe - różne wymiary, krzyżce, wizerunki i inne.

g-3123

Kraków „TV&AV WORLD” Miodowa 28a
oferuje w szerokiej gamie
z dostawą do domu

TV od 14" do 34", magnetowidy, wieże

SONY

ELEKTRONIKA FACHOWA OBSŁUGA

NISKIE CENY - ZAPRASZAMY!

C.M.S. „JUSTYNA”

Computer Massage Studio, tel. 34-43-00

MIOTERAPIA - Nowa droga do świetnej sylwetki

- odchudzanie - biopłydy
- kuracja odmładzająca twarzy (wypręśnianie zmarszczek)
- odchudzanie - drenaż limfatyczny
- masaż rekreacyjny

Kraków, ul. Józefitów 3

Wyłączny importer
pieluchomajtek

Bambino

Już od 1950 zł/szt
oraz rabaty do 8%
Specjalna oferta

pieluchy podłużne
dodatkowy rabat 10%
do 30.XI.1991r.
EURO BENET Co Ltd
tel. 43 57 26, 46 16 11
46 38 16 sprzedaż:
W wa Puławska 536
Radom Garbarska 27
tel. 848/31 22 15

WAGI SKLEPOWE 12 i 220 Volt
LABORATORYJNE
PRZEMYSŁOWE
KOLEJOWE
DZWIGOWE
SAMOCHODOWE
KASY ELEKTRONICZNE
Komputerowe stanowiska kasowe P O S
Sieci kas sklepowych
DYSKI MAGNETYCZNE Dużej pojemności
z wymiennym nośnikiem i optyczną
INSTALACJA GWARANCJA SERWIS
Ul.S. Staszica 9

RZYM

- przejazdy w każdą środę
- wycieczki 7 i 10 dniowe

B.P. „POLONEZ”

Kraków, ul. Lubicz 30,
tel. 22-92-72, 21-94-77

- USA - wycieczki, wize
- FRANCJA - wyjazdy po samochody
- * bilety lotnicze na cały świat
- * przejazdy Wiedeń, Zurich, Paryż - Ford Transit - 8 os. wynajem.

**LUKSUSOWE
AUTOKARY**

W ZAKŁADZIE
LUB U KLIENTA

szklenie okien i drzwi
gabloty i akwaria
regaly szklane
szklarnie
usługi ślusarskie
wod.-kan.-gaz., c.o.
Kraków, ul. Wawrzyńca 33
tel. 21-24-95

g-220

**SKLEP
KOMPUTEROWY**

ul. Węgierska
przeznica z ul. Llimanowskiego
☎ 56 51 57

COMMODORE, AMIGA, IBM,
SPECTRUM, ATARI

- gry i prog. użytkowe (w tym do IBM)
- komputery, peryferia, monitory, joystiki (w tym również do IBM)

NAJNIŻSZE CENY

**Kioski
i pawilony handlowe**

szybko, solidnie, tanie
wg projektów
powierzonych i własnych

wykonuje

SPÓŁDZIELNIA

tel. 66-91-13 po 15

C-2878

„CARBOTRAPEZ”

oferuje tani
węgiel i koks

„TRAPEZ”

oferuje
BLACHY
ocynkowane
powlekane
rury ocynkowane
i czarne

oraz
**MATERIAŁY
BUDOWLANE**

KRAKÓW
ul. Zakopiańska 62
tel. 66-00-22
wewn. 157 (opał)
wewn. 196
(pozostałe towary)

ZABAWKI

Dystrybutor Firmy JETCO-HONGKONG

zaprasza

HURTOWNIE i SKLEPY
do współpracy

atrakcyjne wzory - niskie ceny

oraz ZNICZE, artykuły szkolne i piśmiennicze

„FAWEX” Kraków, ul. Brodzińskiego 5

☎ (012) 56 33 11 w godz. 8 - 16

„PAMPERSY”

z żelem, atestowane, najlepszych firm zachodnich

- „Ultra Pampers” - 134.000 zł/op.
- „Bambolina” - 2.150 zł - 2.800 zł/szt.
- „Scandia” - 2.500 zł/szt.
- „Pipi” - 2.300 zł/szt.

oraz
- pieluchy tetrowe, waciki kosmetyczne

poleca

HURTOWNIA „BOBAS”

Kraków, ul. Sucha 15 B, tel. 66-24-38, czynna od 8 do 20

Przy większych zakupach korzystne rabaty oraz możliwość dostawy na koszt firmy. Sprzedaż detaliczna: Sklep „Bobas” Kraków, ul. Krowoderska 22. Zapraszamy!

ELMAX

**NAJWYŻSZEJ KLASY
SPRZĘT CHŁODNICZY**

ZAMRAŻARKI
CHŁODZIARKO
ZAMRAŻARKI

firm:
Vestfrost
Caravell
Elcold
Elektrolux

Energooszczędność
jakiej nie znajdziesz
nigdzie np:
zużycie energii:
zamrażarka poj. 140l
0.62kWh/24h
zamrażarka 400l
0.96kWh/24h

2 LATA GWARANCJI - SERWIS POGWARANCYJNY
ELMAX TO SUPER ZAMRAŻARKI I AGD
ELMAX TO AUDIO - VIDEO

SPRZEDAŻ HURTOWA
SPRZEDAŻ DETALICZNA

KRAKÓW, ul. WIELICKA 76
KRAKÓW, ul. WIELICKA 76
KRAKÓW, os. XX LECIA 37A
KRAKÓW, ul. LWOWSKA 15
MYSLENICE, ul. RZEMIESLNICZA 25
NOWY TARG, ul. KOPERNIKA 8
(pawilon Gosposia)

AKCJA POLSKA - FRANCJA

Całoroczny cykl szkoleń
prowadzonych przez ekspertów francuskich i polskich
w dziedzinie przedsiębiorczości
oraz zarządzania społecznościami lokalnymi

Najbliższe zajęcia:

- 12-16 listopada - Gospodarka przestrzenna, polityka lokalizacyjna i rozwój zbiorowości terytorialnych
- 18-23 listopada - Zarządzanie i kierowanie przedsiębiorstwem
- 25-30 listopada - Zarządzanie zasobami ludzkimi

Można korzystać z pojedynczych szkoleń lub całego cyklu

Informacje i zgłoszenia:

Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji
w Krakowie, 31-153 Kraków, ul. Szlak 73a, tel. 33 51 54

INTER TAXI TRANSPORT

PRZEDSIĘBIORSTWO TRANSPORTOWO-USŁUGOWE
30-416 KRAKÓW ul. Wadowicka 3
tel. 67-37-88

PRZEWÓZ MIĘDZYNARODOWY I KRAJOWY

— samochody od 2-26 ton

Transport międzynarodowy i krajowy (do 2 ton)
cena 2.300 zł/km
tel. 47-47-99 w. 240

USŁUGI PRAWNE
w zakresie uregulowania stanu prawnego

NIERUCHOMOŚCI

oferuje Sp. z o.o. **FREGATA**

Kraków Rynek Główny 33
tel. (012) 21-12-90 w godz. 9 - 15

Firma „SAMBUD”
Kraków, ul. Marchotła 1

poleca:

- preł żebrowany
- walcówkę
- blachę ocynkowaną
- rury
- płaskownik
- profile zamknięte

HURT — DETAL
Tel. 12-34-36
czynne od 7 do 20
g-54710

ZAKŁAD REMONTOWO BUDOWLANY

Wykona szybko i solidnie prace

WYKOŃCZENIOWE I ADAPTACYJNE WNETRZ
oraz

REMONTY KAPITAŁNE

☎ 55-70-53

PRZEDSIĘBIORSTWO „EL-GAZ”
zaprasza i poleca

- kasety wideo z licencją do wypożyczenia
- w stałej ofercie ponad 250 tytułów

Wideokasety Przedsiębiorstwa „El-Gaz” — to najlepszy relaks w domu! Kraków, ul. Rakus 6 (przecznica z ul. Mała Góra).
mg-55807

MEBLE

- * mebleścianki
- * komplety wypoczynkowe
- * meble kuchenne
- * sypialnie
- * narożniki
- * wersalki
- * meble biurowe
- * biurka, krzesła

poleca

„MEBROLEX”
SALON SPRZEDAŻY
Kraków, ul. Piłk. Dąbka 2
godz. 9.00 — 17.00
tel. 55-30-88 w. 280 do 15.00
55-32-06 po 15.00

PONADTO

- * części zamienne do ciągników
- * ogumienie, akumulatory

Kraków, ul. Wadowicka 3
67-23-33, 67-20-15

B&B "B&B" s.c. TRADING

SKLEP NR 2 w Krakowie, ul. Lindego 2/róg ul. Na Błonie

SPECJALISTYCZNY SALON WYPOSAŻENIA SKLEPÓW

poleca:

SZWEDZKIE SYSTEMY SZYBKIEJ KONSTRUKCJI I KOMPOZYCJI WNETRZ

- regały ekspozycyjne ściennie i wolnostojące
- wieszaki obrotowe, lustra, kabiny, manekiny
- siatki ekspozycyjne, kosze, wieszaki
- gabloty wystawowe, lacy sklepowe
- systemy oświetleniowe, lampy halogenowe, reklamy

Elementy metalowe dostępne w wersjach kolorowych lub chromowane. Na życzenie projektujemy i wykonujemy wnętrza nietypowe.

OTWIERASZ SKLEP — PRZYJDŹ DO NAS
Zapraszamy od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ — 16

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGRANICZNE
POSZUKUJE MAGAZYNU
wraz z obsługą

Powierzchnia około 400 m², warunek konieczny: swobodny dojazd samochodem ciężarowym. Kraków lub okolica.
Tel. 21-91-53 lub 21-85-15.
e-2356

„ASCENT” sklep firmowy
w Krakowie ul. Węgierska 13 tel. (012) 56-19-53
w godz. 9-18 — sobota 9-14

POLECA w ciągłej sprzedaży, bezpośrednio od producentów w cenach detalicznych i zaopatrzeniowych

TANIO

- kabiny natryskowe z pełnym wyposażeniem
- wyroby fajansowe (umywalki, miski i t.p.) białe i kolorowe
- wanny i zlewozmywaki emaliowane — nierdzewne, szer. 60 i 50 cm.
- termy i bojler elektryczne, piece łazienkowe i termy gazowe
- armaturę łazienkową
- kształtki i rury PCV, średnicy 32 do 110 mm
- kształtki żeliwne i mosiężne — zasuwki kolnierżowe
- zawory gazowe, c.o.wodne, grzejnikowe i inne

Firma **ZATRUDNI**
MONTERÓW I SPAWACZY
instalacji sanitarnych z praktyką

SPORTPOL

HURTOWNIA I SKLEP
Kraków, ul. Ostatnia 2c, tel. 11-01-17

poleca:

- obuwie turystyczne i sportowe
- dresy, bluzy dresowe
- kurтки i spodnie izotermiczne „Polar”
- plecaki

Zapraszamy od poniedziałku do piątku 8—16.
g-53203

JEZELI JUZ TO TYLKO...

Domy Towarowe Ascot®

UL. G. ZAPOLSKIEJ 2/4
50-032 WROCŁAW
TEL.: 071/44 64 64
44 74 17
TLX: 0712301 0715655
FAX: 071/44 18 79
w godz. 8-20

U NAS ZAWSZE TANIEJ

Klawiszowe instrumenty muzyczne

Yamaha, Casio

Dom Towarowy, ul. Św. Anny III piętro

Futerały, statywy i akcesoria muzyczne

Floty, gitary akustyczne oraz komputery muzyczne ATARI ST — MONITORY

tel. 22-98-22 w. 79

Blacha ocynkowana 1,5x1250x2500

kątownik 25x25x3

oferuje

PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE
Kraków
tel. 33-22-57

RYZYM

REGULARNE PRZEWOZY
lüksowymi autokarami WC + Video

RADTUR Kraków, ul. Zyblikiewicza 2 (Dom Turysty) p. 110

☎ 21-80-22, 21 37 00 w godz. 9⁰⁰ — 17⁰⁰

FIRMA HANDLOWA ŁODZIŃSCY
Sklep Jubilerski

Ran

Rynek Kleparski 13
Kraków, tel. 22-07-51

przyjmujemy pożyczki dewizowe na korzystnych warunkach pod prawnymi gwarancjami

TANI TRANSPORT

KRAJ — ZAGRANICA solidnie i bezpiecznie

IVECO obudowany 1,5 t 2.200 zł/km (bez godzin)

☎ 12-59-17

ZNICZE hurt

tel. 11-60-86
78-39-63
g-100

Hurtowa sprzedaż niezawodnych zestawów

TV SAT angielskiej firmy **PACE**

modele 55 5000 i 55 5000 (z timerem) oraz dekoderzy Filmeset, HisClub, RTL4

Rewelacyjne ceny !!

Przewodzący również sprzedaż detaliczną i montaż

Przedsiębiorstwo Ekspertowe-Importowe: **PREKIM** sp. z o.o.
30-137 Kraków, al. Słowackiego 4/5
tel. 34-55-00, w godz. 8.30-18.00

Skład Materiałów Budowlanych i Instalacyjnych PRZEWÓZ

oferuje:

- cement, wapno
- stolarka
- rury stalowe
- kamionka
- narzędzia
- murarskie

Kraków, ul. Przewóz 21
tel. 56-23-06
g-3117

BIURO PODRÓŻY I TURYSTYKI „TOP-SEVEN” S.A.
Kraków, ul. Świętokrzyska 12 k. Wrocławskiej
tel. 34-20-53, wewn. 269, czynne: 9—16

PROponuje:

- Δ wycieczki dla szkół i zakładów pracy: Wrocław „Panorama Racławicka”, Jaskinia Raj, Oświęcim, Wieliczka, Łańcut
- Δ ubezpieczenia „WESTA” — ubezpieczenia samochodowe kraj, zagranicą, koszty leczenia
- Δ ubezpieczenia „POLISA” — koszty leczenia, kraj i zagranicą
- Δ bilety autokarowe do 25 miast RFN
- Δ bilety lotnicze.

e-1006

PIZZA — 3900
HAMBURGER — 2400
LAZZANIA

oferuje **MAAD-BURGER**
Kraków, ul. Friedleina 20

☎ 34-53-00 wew. 74

POLSKO-RADZIECKA FABRYKA WYROBÓW CHEMII GOSPODARCZEJ I PERFUMERYJNO-KOSMETYCZNYCH „MIRACULUM” w Krakowie

zatrudni
kierownika działu inwestycji

Wymagane:

- wykształcenie techniczne
- praktyka w prowadzeniu zagadnień inwestycyjnych

Preferowane uprawnienia budowlane.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr i Szkolenia Kraków, ul. Zabłocie 23, tel. 66-70-22 wewn. 372, 330, 322.

B & E T

BIURO
Bon-Voyage & Euro Transfer
oferuje PT klientom przejazdy do:

- Paryż, Metz, Reims
- Lyon, Miliuza
- Rzym, Wenecja, Bolonia, Florencja
- Bruksela, Antwerpia, Genk, Mons
- Istambuł
- Norymberga, Monachium (3 x tygodniowo)
- Hannover, Dortmund, Kolonia
- Stuttgart, Frankfurt
- Wiedeń — codziennie
- oraz 49 innych miast niemieckich

SYLWESTER W PARYŻU

Zapraszamy do korzystania z naszych usług.
Kraków, ul. Basztowa 25 (Hotel „Polonia”)
tel. 22-16-61 (9 — 17)

Rewelacyjna seria PANASONIC-KX

- automatyczne sekretarki, telefony, centralki
- telefaksy sintegrowane (telefon, fax, sekretarka)

NAJNOWSZE MODELE, GWARANCJA, SERWIS
atrakcyjne ceny hurtowe i detaliczne

DYSTRYBUCJA:

SYMICO

Kraków, al. Puskina 25/4, tel. 32-34-33 w godz. 9—15

BRAUN

◆ **SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO**

electric petra

◆ **SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO**
◆ **APARATY ODNOWY BIOLOGICZNEJ**

NAWIĄŻE WSPÓŁPRACĘ HANDLOWĄ Z INDYWIDUALNYMI ODBIORCAMI, DEALERAMI, HURTOWNIAMI

HURTOWNIA:
P.W. MATEKO
30-716 KRAKÓW
UL. PRZEWÓZ 34

TEL 55-15-11 w. 252
TEL/FAX 55-31-14
TLX 0325352

PRACA

BEHCISTÓW i fachowców w zawodach budowlanych i pokrewnych na umowę zlecenie zatrudnię. — 78-11-12, 83-02-80, 31-22-08. g-2367

MŁODYCH, wysportowanych mężczyzn przyjmie do pracy Biuro Ochrony Kraków ul. Łokietka 20 p. 406 (13-15) g-1171

STOLARZA samodzielnego zatrudni firma. 36-86-46 po 20.00. g-1168

PRACA dla energicznych. — 55-07-11, 44-88-22 wewn. 133, 9-15.

SPÓŁDZIELNIA Mieszkanlowa w Krakowie (nie inwestująca), zatrudni głównego księgowego z praktyką. Oferty 89 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

INSTRUKTORÓW nauki jazdy zatrudni. Wymagane uprawnienia. — Tel. 11-53-48. C-2983

TECHNIK dentystyczny z praktyką zagranicą podejmie współpracę ze stomatologiem. Tel. 21-31-09 (18-20).

NAUKA

KURSY Prawa jazdy Kategorii „B” szybko, solidnie, tanio, organizuje A. H. „SPATIS”, ul. Piłsudskiego 28, tel. 22-55-12, czynne 8-16.

BIOLOGIA — 37-31-00. g-1173

MATEMATYKA tel. 12-11-71.

CHEMIA, korepetycje. Tel. 11-54-63. g-3019

KURSY komputerowe „Cogito”, tel. 21-07-29. g-52664

MATEMATYKA — 21-58-53. D-589

JĘZYK polski, 33-14-05. g-2641

MEBLE

- pokojujowa
- kuchenna
- zestawy młodzieżowe
- meble tapicerowane krajowe i importowane
- meble w zestawach i pojedynczo

poleca

DOM MEBLOWY

»Na Basenie«
k/Polfy

ul. Eisenberga 2,
11-55-82

w godz. 10-18

KUPNO

ZŁOM kolorowy 22-90-61. mg-052162

SPRZEDAŻ

WAGI elektroniczne z dostawą do sklepu. Tel. 44-19-45 lub 44-83-50, po godz. 16.00.

ŚWIETŁÓWKI 40 W 9990 tel. 11-43-36.

WORECZKI foliowe 22-90-61.

TOWARY z importu: wódeczka, dzianiny bawełniane, tkaniny, poszewki, dodatki krawieckie sprzedaje hurtownia. 37-62-37 ul. Złotej Kiełki 6.

ODSTĄPIE grobowiec — Grębałów. — Tel. 55-71-22. C-2892

FLIZY, terakota, ponad 100 wzorów w cenie sprzedaży, ul. Krakowska 1.

PRODUCENT tanich zniczy zaprasza odbiorców. Skala, Długa 8, tel. 159.

PRZYCZEPA campingowo-gastronomiczna RFN. 44-32-46, 43-55-02. e-1658

FIRMA „Juro” oferuje atrakcyjną odczież importowaną. Dla stałych odbiorców komis. Zatrudnimy akwizytora. Bochnia, tel. 249-30, 229-74.

BLACHA teflowana, stal zbrojenowa, kształtowniki, rury — Zakopianska 163, tel. 66-68-74. D-2299

SPRZEDAŻ długie futro ze srebrnych lisów. 67-09-22. D-2395

MOTORYZACYJNE

AUTOBUS Neoplan 38 miejsc tanio. Tel. 44-10-48. C-2868

FLIZY
Hiszpania, Opoczno
TAPETY, KLEJE
ZLEWOZMYWAKI
ul. Bronowicka 61
M-1195

POKROWCE i plandeki samochodowe poleca pracownia. Wrocławska 20. M-1078

BMW 318 — tel. 11-98-38, po 18. e-3691

RENAULT 9 GTS, 1988 — sprzedam, tel. 34-20-54, Kraków.

LOKALE

MAGAZYN 400 m kw. (Zabłocie) w dzielnicy, tel. 66-02-20, 66-95-22 wew. 12-49. g-1177

DOMY, mieszkania, parcele, sprzedaż — wynajmowanie. Stronczak, Al. Siowackiego 58, tel. 33-22-67. mg-46431

POSREDNICTWO „SKREPI” Piłajska 21. Tel. 21-73-14. Jg-0545

MIESZKANIA, lokale, pośrednictwo. 37-62-37. M-1107a

HURTOWNIA ART. RÓŻNYCH

- ◆ GALANTERIA
- ◆ ZABAWKI
- ◆ ART. PIŚMIENNE

Kraków,
ul. Sarmacka 7a
(obok Tandety)

POSREDNICTWO — wynajmowanie — 48-51-98. g-1150

MIESZKANIA, domy, parcele, kupno — sprzedaż „SAMAL”, Nad Sudolem 6, tel. 34-07-94. mg-052108

POSZUKUJE lokalu na cele handlowe do 50 m². Tel. 44-87-82. C-2856

MIESZKANIA, nieruchomości — pośrednictwo mgr Koszek, Lea 8, pon., środy, piątki 10-17, 33-87-69. M-1096

DOMY, mieszkania, parcele (nisza prozjwa). Os. Zielone 5/3, 44-26-02. C-2705

LOKALE do wynajęcia. Tel. 58-19-18 godz. 16-20. g-55002

POSREDNICTWO, codziennie 8-20 — BIT. Tel. 11-99-56. g-52160

POSREDNICTWO — Zieliński, Krowderska 63a, 33-26-47. g-54337

„OLSZA” — kupno, sprzedaż, wynajmowanie, Olszańska 18 (Rakowice), (10-18). mg-052153

WYNAJME lokal biurowy i magazyn. 44-51-43. C-2924

MIESZKANIE własnościowe 49 m² — os. Podwawelskie — 3 pokoje z kuchnią, superkomfortowe — zamienię na większe — warunki do uzgodnienia. — Tel. 66-43-99. g-2677

MIESZKANIE, 2-, 3-pokojowe — kupię, Agencja 56-31-64. D-2370

POSZUKUJE małego lokalu handlowego w dobrym miejscu. Tel. 47-20-74. g-1127

„BATREX” poszukuje mieszkań. Tel. 22-11-96. M-1009

DO WYNAJĘCIA 40 m², siła, woda, WC, parter, blisko centrum. — Tel. 55-13-57. e-2350

SPÓŁKA poszukuje na terenie Podgórzka lokalu z telefonem z przeznaczeniem na biuro. Tel. 11-59-45. C-2864

POSZUKUJEMY mieszkań. 44-18-14. Jg-052271

POSREDNICTWO poszukuje mieszkań do wynajęcia. 66-97-75, (10-13). e-2376

Zdrowy i trwały dom
wybudujesz
z cegły pełnej

bez pyłów dymnicowych
wypalanej wg
uszlachetniającej receptury
CEGIELNIA
„BRICKLAND”
w Dziekanowicach
k. Doboczy
tel. Kraków 12-09-41
wieczorem mg-2442

NIERUCHOMOŚCI

POSREDNICTWO CHMURA, plac Szczepański 8, czynne codziennie 10-18 tel. 21-23-62, wewn. 217. g-834

POSREDNICTWO „VALDI”, Krakowska 21, 56-55-01. e-2348

POSREDNICTWO ALFA 10-18. Plac Matejki 8, tel. 22-05-92. Poszukujemy mieszkań, domów, działek, lokali, garaży. mg-49062

MIESZKANIA, domy, parcele — kupno — sprzedaż, pełna obsługa prawną. Agencja „Tempus”, Kraków, Syrokomli 11a, 22-47-69, czynne codziennie 10-17. g-2345

WYNAJME zabudowania gospodarcze 150 m² (siła, woda), plac 9 arów przy ul. Zakopiańskiej, plac 30 arów przy ul. Kapilewskiej, Oferty: 1174 Biuro Ogłoszeń GARMOND Pl. Szczepański 8, Kraków.

POSREDNICTWO — 22-71-47, (10-16). g-54665

POSZUKUJE działki do dzierżawy, przy głównej ulicy lub drodze wylotowej z Krakowa. Oferty 1748 „Prasa” Kraków, Wiślna 3.

DUŻY dom — sprzedam. 38-06-24.

USŁUGI

MEBLE na zamówienie. Wszelkie usługi meblarskie. 58-58-56. e-2374

CZYSZCZENIE dywanów — 44-81-73.

CZYSZCZENIE dywanów, futrzaków, tapicerki. Tel. 44-65-41. g-54272

WIDEOFILMOWANIE — 44-81-73.

DOMOFONY — Fon — 11-58-62 lub 44-50-58. g-55556

NAPRAWA, przestrajanie u klienta magnetowidów, telewizorów. — Tel. 66-70-80. mg-052151

MONTAŻ anten RTV, satelitarnych — gwarancja. Złotek, 33-88-30.

TRANSPORT Starem 66-14-82 wieczorem. Jg-055769

ZABEZPIECZANIE, — tapicerowanie, zamki 55-12-44. D-1963

ELVID przestrajanie OTVC na secam/PAL, wyjścia AV 66-83-65 (9-18).

CZYSZCZENIE dywanów, wykładzin, tapicerki, 12-19-98, 12-78-77.

ZABEZPIECZANIE, tapicerki, drzwi — „SEYFO” — 36-96-32. M-947

OMEGA — zabezpieczenie, tapicerka drzwi, tel. 11-04-35. D-2055

„SZYFRUS” — żaluzje, zabezpieczanie drzwi — zamki. 34-30-16, 33-99-38. g-53741

CYKLINOWANIE, lakierowanie — 43-77-66. e-1698

MONTAŻ anten wykonuje spółdzielnia. Tel. 48-10-62. g-844

MALOWANIE, sprzątanie. Rachunki 66-62-14. g-1294

CYKLINOWANIE, lakierowanie parkietów, Mucha, 37-89-16. g-53421

PAPIER

Spółka Handlowa
dostarcza
na telefon

- biały papier pakowy — 5.800/kg
- torebki papierowe

poza tym
oferujemy

- papier ksero
- laserowy
- offset
- piśmienny
- folie
- papier foliowany
- woreczki próżniowe

Tel. 21-84-30 g-3095

PARKIETY — układanie, cyklinowanie, lakierowanie. Kurdziel — 66-96-16. D-1425

DEZYNEKSCJA, deratyzacja. 55-75-52. Tel. 48-15-77 wewn. 350. C-2814

DODATKOWE drzwi, również metalowe. Kraków, tel. 12-20-62, 55-21-54. g-47787

NAPRAWA telewizorów 11-95-70. D-2125

RTV — video naprawy, przestrajanie. Tel. 21-93-34. g-53599

WIDEOFILMOWANIE „PROFESJA” 8-letnia praktyka. Tel. 48-00-85. C-2788

PRZEPROWADZKI krajowe — transport mebli, fortepianów Mercedesem, fachowo. Warczyński, 34-44-03. g-83648

WIERCENIE udarowe. 33-20-00. W-234

WIDEOFILMOWANIE, Hmuzyna. Tel. 33-67-22. g-53118

INSTALACJE elektro-hydrauliczne, chowanie rur. Tel. 43-05-17, 43-38-03. C-2770

BOAZERIA, wystroje wnętrz. 43-15-88. C-2600

WIDEOFILMOWANIE. 48-39-75. C-2688

„BOSACKA 7” — przestrajanie naprawa — Video — TV Secam/PAL. fonia 31-23-38. g-1122

ANTENY instaluje. 48-58-60. g-54836

WAP-POL — czyszczenie dywanów, tapicerki samochodowej, mycie aut. Tel. 55-13-31, Dauna 32, (10-18). e-1872

ZALUŻE płonowe — poziome. Tel. 55-74-22. Jg-052243

GARAŻE

blaszaki
z montażem
i transportem

po cenach konkurencyjnych

poleca

ZAKŁAD

ŚLUSARSKI
ROBERT BLECHARSKI
Koszyce Wielkie 212
Tarnów tel. (0-14) 34-03-85
ta-51851

DYWANWAP — tapicerka, samochodu, czyszczenie. 37-17-84.

MALOWANIE, tapetowanie, sprzątanie, remonty. 85-61-29. D-1377

PARYŻ, Lyon, Rzym, Wiedeń — regularne przejazdy. E.T. „VICTOR” Kraków ul. Sobieskiego 4 tel/fax 33-92-18, 33-12-62. D-1812

WYSTRÓJ wnętrza boazerią. 44-42-08, 44-51-43. C-2696

AUTOALARMY — 11-39-27. g-93024

ŚCIANKI działowe z suchego tynku, podwieszanie sufitów, elektryka. Tel. 47-05-13. g-354

FIRMA przyjmie zlecenia na próżniowe paczkowanie artykułów spożywczych. Tel. 34-53-00 w. 74. g-1172

WYSTRÓJ w drewnie sklepowy, barowy, Schody, antresole, szafy, boazeria. Firma „MODRZEW” 47-45-29 (10-17). g-1168

MALOWANIE — tapetowanie — rachunki. 21-39-75. C-2780

OKAPY kuchenne, zamki, tapicerki, drzwi harmonijkowe, tel. 66-42-80. D-2018

NAPRAWA pralek automatycznych, Kumala, tel. 37-62-14. g-52646

BOAZERIA Drewno — Styl, jakość — 44-10-49. C-2521

EXPRESOWE usługi w zakresie protetyki stomatologicznej, tel. 66-90-41 (15-18). D-2233

INSTALACJE i pomiary elektryczne. Tel. 43-24-77. e-2370

DOMOFONY 12-05-81. W-272

DEZYNEKSCJA 48-33-96. C-2764

ELMIK — przestrajanie telewizorów. Gratis nagrana videokaseta — tel. 55-15-87. D-1885

DYWAN-TEKSTIL czyszczenie WAP-em Kubik, 37-59-65. g-53197

MALOWANIE, tapetowanie. 43-76-70. C-2678

ZALUŻE przeciwśoneczne — 53-56-46, 21-92-52. D-1846

BOAZERIA — montaż, malowanie, tapetowanie. 66-56-04. Jg-50525

ZALUŻE przeciwśoneczne montuje, gwarancja — 33-04-55. M-1025

FOTO — wideofilmowanie. 48-01-55. g-55690

DOMOFONY — 78-34-74. M-1154

„FORD” — zamki, tapicerki (230.000) drzwi harmonijkowe. 37-99-81.

REKLAMY świetlne, szyby, tablice informacyjne, znaki firmowe — szybka realizacja, najlepsze materiały zagraniczne — „Marketing”, tel. 66-61-33.

INSTALACJE elektryczne. Tel. 47-23-89 g-2729

DREWNO w domu — usługi. — Tel. 47-23-59. g-2727

INSTALACJE wod.-kan.-c.o., krycie, przeróbki. Tel. 47-25-59. g-2728

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki WAP-em 44-43-85. g-52575

WYCENĘ parcel, budynków wykonuje biegły sądowy. Tel. 37-09-17.

WIDEOFILMOWANIE — 11-15-63. g-54265

MONTAŻ anten. Hosaja — 47-23-90. g-90

NAPRAWA piecy gazowych, montaż sanitariatów, przeróbki instalacyjne. Tel. 48-15-77 wewn. 350. C-2814

BRAMY — kraty — ogrodzenia i inne z montażem wykonuje Zakład, tel. 56-27-71, 33-68-03. D-2214

REKLAMY 12-14-25. mg-02408

FLIZOWANIE, malowanie. — Tel. 55-89-54. g-891

MALOWANIE i opalanie stolarki okiennej 66-11-68. D-2824

STOLARKA budowlana, wykonawstwo, montaż. Tel. 47-23-59. g-3325

SERVICE — Usługi Gazownicze szybko — solidnie — gwarancja, montaż, naprawa, regulacja. Płaca Izotnikowa, termy, kucharki 21-32-29, 21-09-97. D-2338

MALOWANIE, tapetowanie, sprzątanie — 38-54-26. M-1223

ROZNE

UDZIELANIE pożyczek — LOMBARD — Kościuszki 17. Tel. 31-80-59. g-1112

UDZIELANIE pożyczek Lombard ul. Szeroka 29 dojeżdż od ul. Młodej ul. Starowiśniej. D-1982

GROBOWIEC (Rakowice) odstąpię. — Tel. 41-00-59; godz. 9-17.

MASSAGE dla mężczyzn, ul. Cieszyńska 16, tel. 34-53-00 wewn. 74. g-1117

POSZUKUJEMY starych dostawców obuwi i sprzętu sportowego. Pawilon „PUMA” os. Złota Jesień (przy petli). C-2878

RADIESTETA — 85-47-75. Jg-055713

UWAGA! Najtaniej aerobie, kulturyzetyka, samoobrona. Tel. 12-66-10, po 16. g-55374

PSYCHOLOG przyjmuje dzieci. Pon., czw. 16-19. Tel. 44-15-55. C-2904

PROTEZY zębów w domu pacjenta, krótkie terminy. — Tel. 22-11-23, godz. 9-11, 18-22. mg-01839

AKADEMIA Filmowa — elitarna, roczne Studium Wiedzy o Filmie. Najlepsi wykładowcy! Najciekawsze filmy! Zgłoszenia: DKF „Śródmiejski” — Mikołajska 2, I piętro. Tel. 22-08-14, 22-19-55. Wznowiamy również profesjonalne kursy filmowania kamerą video. g-83337

POSZUKUJE starych solidnych dostawców boazerii, listew i galesterii drewnianej. Kraków, tel. 66-69-25 wieczorem. D-2345

BIURO TURYSTYCZNE

TEGO NIE ZNAJDZIESZ NIGDZIE!!

- ★ ANDRZEJKI NA PRATERZE: Wiedeń — Budapeszt 27.11 — 01.12, autok